

Yksi Teleste

VUOSI
2016

RAKENNAMME TULEVAISUUTTA JOKA ON ÄLYKKÄÄMPI, TURVALLISEMPI JA SUJUVAMPI

TELESTE

Hyvä lukija,

Telesten vuosikertomus 2016 on interaktiivinen pdf. Sisällysluettelossa ja alareunan navigaatiiossa on linkitys sivulle, josta vastaavat tiedot löytyvät. Alla on merkkien selitykset.

Sivu taakse/
eteenpäin

Takaisin
sisällysluetteloon

Sisältö

KONSERNI

Vuosi 2016 lyhyesti	3
Teleste pähkinänkuoressa	4
Yksi Teleste	5
Vuoden tapahtumia	6
Toimitusjohtajan katsaus	8
Megatrendit	10
Missio, visio, arvot	11
Strategia	12
Teknologia ja ratkaisut	14

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Video and Broadband Solutions	18
Network Services	22

VASTUULLISUUS

Henkilöstö	24
Yritysvastuu	26

JOHTO

Hallitus	30
Johtoryhmä	32
Tietoa osakkeenomistajille	34

Yksi Teleste

Teleste toteutti vuoden 2016 aikana brändiuudistuksen, jossa päivitettiin visuaalinen ilme ja samalla yhtenäistettiin monien yritystojen kautta kasvaneen yrityksen toimintatapoja ja viestintää. Tämä vuosikertomus viestii siitä, mitä uudistuksella tavoitellaan ja mitä se tarkoittaa asiakkaille, henkilöstölle, yhteistyökumppaneille ja omistajille.

Ennätyksellinen VUOSI

Vuosi 2016 päättyi ennätykselliseen liikevaihtoon ja liiketulokseen.

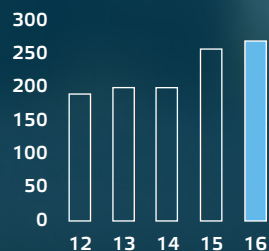
Liikevaihto kasvoi Telesten historian korkeimmaksi 259,5 (247,8) miljoonaan euroon, kasvua 4,8 %.

Viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto rikkoi myös aiemmat ennätykset.

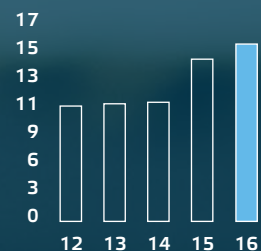
Liiketulos kasvoi 9,3 % ja oli 15,6 (14,3) miljoonaa euroa.

Vuosi 2016 oli erityisen merkittävä tilaajaverkon tuotetarjonnan uudistuksen osalta. Kehitimme ja toimme markkinoille alamme johtavat DOCSIS 3.1 -standardin mukaiset tuotteet. Kilpailukykyisillä tuotteilla ja hyvällä asiakaspalvelulla onnistuimme vahvistamaan johtavaa asemaamme Euroopan kaapelioperaattorimarkkinoilla.

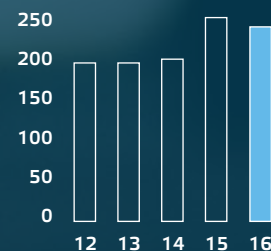
Liikevaihto, Meur

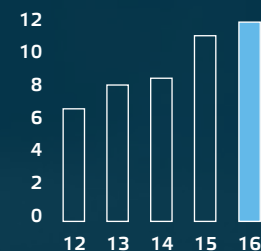
Liiketulos, Meur

Saadut tilaukset, Meur

Tilikauden tulos, Meur

Teleste pähkinänkuoressa

Telesten integroitu tuote- ja palvelutarjonta auttaa rakentamaan ja ylläpitämään verkottunutta yhteiskuntaa. Ratkaisumme tuovat televisio- ja laajakaistapalvelut kotiisi, takaavat turvallisuutesi julkisilla paikoilla ja opastavat sinua joukkoliikenteen käytössä. Innovatiivisuutemme ja vankka kokemuksemme on tehnyt meistä johtavan kansainvälisen laajakaista-, turvallisuus- ja informaatioteknologioita sekä niihin liittyviä palveluja tarjoavan yrityksen.

Olemme yhteydessä asiakkaisiimme maailmanlaajuisen toimipiste- ja kumppani-verkostomme avulla.

Vuonna 2016 Telesten liikevaihto oli 260 miljoonaa euroa, ja yhtiön palveluksessa oli yli 1 500 henkilöä. Telesten osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä. ■

Perustettu
1954

Kotipaikka
Suomi, Turku

Henkilöstö
1 500

Toimipisteitä
20 maassa

Tuotantomaat
Suomi ja Kiina

Teleste on mukana luomassa edellytyksiä maailman etenemiselle uuteen aikakauteen suunnittelemalla ja tuottamalla älykkyyttä, turvallisuutta ja sujuvuutta lisääviä ratkaisuja ihmisten ja yhteisöjen elämään.

Teknologinen edelläkävijä ja innovatiivinen tuotekehitys.

Pitkäaikaiset ja vahvat asiakassuhteet asiakas-segmenttien suurimpien toimijoiden kanssa.

Yksi
Teleste

Yli 60 vuoden aikana muodostunut vahva maine kaikkia sidosryhmiään palvelevana yrityksenä.

Vahva markkina-asema Euroopassa, tietyillä tuotealueilla myös Pohjois-Amerikassa, Aasiassa ja Lähi-idässä.

Kasvat markkinat kaikilla toimialoilla ja kyky laajentaa tarjontaa uusiin käyttökohteisiin.

Globaali toimintakenttä ja paikallinen läsnäolo, 1500 asiantuntijaa yli 20 maassa.

Asiakkaiden tarpeisiin vastaava kattava tuotetarjonta ja sitä täydentävät palvelut.

Innostava työyhteisö, osaava henkilöstö ja kannustava palkkaus.

Vuoden tapahtumia

Tammikuu

Vuoden alussa esittelimme hotelli-TV- ja laajakaistarakaisujamme Integrated Systems Europe-messuilla Amsterdamissa. Yhteistyössä Samsung Electronicsin kanssa esittelimme integroidun, hotelleille suunnatun IPTV-ratkaisun, jonka avulla on mahdollista tuoda interaktiiviset, IP-pohjaiset viihdepalvelut hotellihuoneisiin. Ratkaisu hyödyntää olemassa olevaa TV-kaapeliverkkoa, ja sen avulla on mahdollista tuoda nopeat, langattomat Internet-yhteydet hotellivieraiden ulottuville ilman suuria asennustöitä ja tarvetta suuriin rakenteellisiin investointeihin. Ratkaisun avulla hotellit voivat tarjota asiakkailleen ensiluokkaisen asiakaskokemuksen hotellivierailun aikana.

Helmikuu

Vuoden alussa käynnistettiin brändiuudistukseen tähtäävä projekti, One Teleste. Projektin tavoitteena on yhdenäistää brändi, visuaalinen ilme ja tapa kertoa yhtiön toiminnasta. Teleste haluaa tulevaisuudessa olla entistä ihmisläheisempi ja asiakaskeskeisempi. Uudistus etenee vaiheittain ja tarkoituksena on, että vuoden 2017 aikana suurin osa tytäryhtiöistä toimii jo Teleste-brändin alla.

Maaliskuu

Maaliskuun alussa Teleste osallistui Middle East Rail messutapahtumaan Dubaisa esitellen kokonaisratkaisuaan junavaunuvalmistajille. Telesten raideliikenteen ratkaisut yhdistävät kaikki videonhallinta- ja matkustajatietojärjestelmät sekä kiinteät asemien ja liikkuvien junien järjestelmät yhdeksi kokonaisuudeksi. Tämä mahdollistaa reaaliaikaisen kommunikaation kaikkien laitteiden ja oheisjärjestelmien välillä. Kokonaisjärjestelmä parantaa raideliikenteen turvallisuutta, luotettavuutta, tehokkuutta ja alentaa käyttökustannuksia.

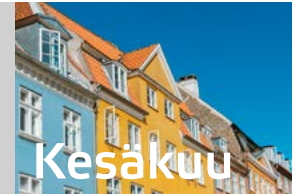
Huhtikuu

Telesten 7.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen esityksen mukaisesti vuodelta 2015 maksettavan osingon suuruudeksi 0,23 euroa osakkeelta. Uutena hallituksen puheenjohtajana aloitti Timo Miettinen ja uutena jäsenenä Timo Luukkainen. Hallitusjäseninä jatkoivat lisäksi Pertti Ervi, Jannica Fagerholm, Esa Harju ja Kai Telanne. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, joka nimesi päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Petri Kettusen.

Toukokuu

Teleste osallistui yhteen oman alansa merkittävimmistä tapahtumista, ANGA-messuille Kölnissä, Saksassa. Teleste esitteli messuilla DOCSIS 3.1 -standardia hyödyntävää, teknologisesti eturivin osaamista edustavaa ja kattavaa tuotetarjontaan. Vuoden 2016 loppuun mennessä DOCSIS 3.1 -standardin mukaisen tilaajaverkon tuotteiden toimitukset ylittivät 100 000 kappaleen määrän ja AC-verkkotuotteiden toimitukset ylittivät 500 000 myydyin tuotteen rajan.

Kesäkuu

Teleste allekirjoitti globaalin telekommunikaatioyhtiö Huaweiin kanssa tanskalaisen TDC-yhtiöiden kaapeliverkkojen päivittämistä koskevan sopimuksen. Päivitysprojekti on Euroopan mittakaavassa merkittävä, koska se on valmistuessaan ensimmäinen täydellinen kaapeliverkon päivitys DOCSIS 3.1 -standardin mukaiseksi. Investoimalla verkon uudistamiseen kaapelioperaattorit pystyvät tulevaisuudessa kilpailemaan menestyksekkäästi kuitu-kotiin-operaattoreiden kanssa.

Heinäkuu

Teleste sai tilauksen S-VMX-videovalvontaratkaisun toimittamisesta Pariisin poliisille. Préfecture de Police on Telesten yksi merkittävimpiä referenssi-asiakkaita. Sen IP-pohjaista valvontakamerajärjestelmää on laajennettu useassa osassa vuosien mittaan ja tänä päivänä sen piirissä on noin 21 000 kameraa

Julkisten kaupunkialueiden videovalvontajärjestelmät on suunniteltu helpottamaan liikenteen hallintaa, järjestyksenpitoa, rikollisuuden torjuntaa, pelastustoimintaa ja terrorismivastaista taistelua.

Elokuu

Suomen sisäministeri Paula Risikko seurueineen vieraili Telestellä. Vierailun alussa seurue tutustui yhtiön moderneihin lean-tuotantotiloihin. Tuotantolaitoksen kierroksen jälkeen esiteltiin Telesten toimintoja ja tavoitteita, teknologisia eturivin ratkaisuja sekä toimintaa kansainvälisillä markkinoilla.

Yhtiössä arvostetaan suuresti ministeritason vierailuja, joissa päästään kertomaan maakunnissa toimivista kansainvälisistä yrityksistä.

Syyskuu

Virtual Smart City Startup, Telesten ja Turun kaupungin rahoittama yhteistyöprojekti käynnistettiin syksyllä Turun yliopiston kanssa. Osalliset koottiin Turun yliopiston opiskelijoista ja projektin tavoitteena on löytää sovelluksia, jotka lisäävät kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Turun kaupungin tavoitteena on lisätä alueen veto-voimaa, elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä myös yrittäjyyden, työllistymisen ja innovatiivisuuden näkökulmasta. Telestelle projekti tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden uusiin innovaatioihin.

Lokakuu

Telesten tytäryhtiö Mitron allekirjoitti Swarco Sverige AB:n kanssa raamisopimuksen matkustajainformaatiota sisältävien näyttölaitteiden toimittamisesta Ruotsin valtion Trafikverketille. Sopimus kattaa reaaliaikaisen RGB-LED näyttölaitteiden toimittamisen Ruotsin juna-asemille.

Näytöt on tarkoitettu ulkokäyttöön ja vaatiivn sääolosuhteisiin.

Sopimus on jatkoa pitkään kestäneelle yhteistyölle.

Marraskuu

Noin vuosi sitten lanseerattiin innovaatio-ohjelma "Mennyt tulevaisuudessa – älykkäitä ideoita tänään". Ohjelman tarkoituksena oli kehittää Telesten innovaatiokulttuuria.

Yhteensä ohjelma poiki noin 70 ajatusta siitä, miten helpottaa telesteläisten arkipäivää yhtiön jokapäiväisissä toiminnoissa. Ehdotuksista iso osa on implementoitu käytäntöön, niistä on kerrottu yhtiön julkaisuissa ja jotkut saavuttaneet kuukauden idea-palkinnon. Projekti jatkuu myös tulevina vuosina.

Joulukuu

Hallituksen jäsen Esa Harju nimitettiin 1.12.2016 alkaen Telesten johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Video Security and Information -liiketoimintayksikkö. Nimityksen johdosta Harju erosi Telesten hallituksen jäsenyydestä.

Samalla yhtiön varatoimitusjohtaja Johan Slotte otti johtoryhmän jäsenenä vastuulleen Saksan, Sveitsin ja Itävallan (DACH) aluejohtajan tehtävät. Lisäksi Slotte jatkaa edelleen liiketoiminnan kehitys- ja lakiasiantekävissä.

Ennätykset on tehty rikottaviksi

Taloudellisesti voimme pitää vuotta 2016 hyvänä saavutuksena. Päätimme vuoden 2016 ennätykselliseen liikevaihtoon ja liiketulokseen. Ennätyksellinen vertailuvuosi nosti riman korkealle, mutta pystyimme edelleen parantamaan taloudellista suoritustamme. Alkuvuoden menestyksemme jatkui vahvana, mutta loppuvuosi oli selkeästi haastavampi.

Liikevaihtomme kasvoi 4,8 prosenttia nousten 259,5 miljoonaan euroon (2015: 247,8 milj. euroa ja tuloksemme 9,3 prosenttia 15,6 miljoonaan euroon (2015: 14,3 milj. euroa). Saadut tilaukset saavuttivat viime vuoden tason ollen 244,3 miljoonaa euroa (2015: 251,3 milj. euroa).

Toimintaympäristömme oli edelleen hyvin myönteinen. Tilaaajaverkkotuotteissa kysyntä kasvoi alkuvuonna, mutta tasaantui loppuvuonna. Kaapelioperaattorit vahvistivat asemaansa kilpailussa laajakaista-asiakkaista ja investoivat aktiivisesti uuden standardin mukaiseen teknologiaan Euroopassa. Tosin muutamien operaattoreiden verkkojen rakentaminen ei toteutunut aivan suunniteltujen aikataulujen mukaan, joka näkyi meille toimitusten siirtymisenä. Videovalvonnassa ja informaattioratkaisuissa markkinat säilyivät vakaina, mutta investointipäätösten viivästyminen laskivat tilauskertymää. Tilaaajaverkkojen palveluissa kysyntä säilyi edellisvuoden tasolla, ja erityisen ilahduttavaa oli, että Iso-Britannian markkinoille aiemmin lanseeraamamme uudet palvelut yltivät hyvin myyntivolyymeihin.

Kannattavuuden kehitykseen vaikutti monta tekijää. Tilaaajaverkkotuotteiden keskimääräinen katetaso nousi hieman, vaikka uusien tuotteiden ottaminen tuotantoon lisäsi kustannuksia. Palveluissa Iso-Britannian toiminta kääntyi tappiolliseksi. Käännös johtui pitkälti pääasiakkaan kanssa sovitusta palvelualueiden muutoksista. Toimintojen käynnistäminen uudella palvelualueella ei sujunut suunnitelmien mukaan. Haasteisiin puututtiin välittömästi käynnistämällä laajamittainen toimenpideohjelma Saksan kannattavuuden parantamiseksi.

Taloudellisen onnistumisen lisäksi meillä on aihetta tyytyväisyyteen muidenkin saavutustemme ansiosta. Saimme uusia merkittäviä asiakkuuksia ja allekirjoitimme raamisopimuksia, joista odotamme tilauksia alkaneena vuonna. Markkina-asemamme vahvistui erityisesti Euroopassa. Tuotekehityksemme on tehnyt mittavan työn DOCSIS 3.1 -standardin

mukaisten tuotteiden kehittämisessä Euroopan markkinoille ja nyt tarjontamme kattaa koko verkon tarpeen. Olemme toimittaneet jo yli 100 000 uuden standardin mukaisia tilaaajaverkon tuotetta. Nyt tuotteita muokataan sopimaan Pohjois-Amerikan markkinoiden vaatimuksiin. Videovalvonta- ja informaattioratkaisuissa toimimme markkinoille uudet tuote- ja palvelukonseptit sekä paransimme tuotteidemme laatua.

Yksi Teleste

Yksi tärkeimmistä sisäisistä projekteistamme koski Telesten olemassaolon määrittelmää, tehtävää ja tavoitteita. Vuosien mittaan Teleste on vahvistanut kasvuaan monien yritysostojen kautta. Olimme tulleet tilanteeseen, jossa toimimme eri nimillä ja osin erilaisilla yrityskulttuureilla. Vuoden alussa käynnistämässämme One Teleste -projektissa määritimme tavoitteeksemme yhtenäistää ja vahvistaa Telesten brändiä. Kokosimme tiimejä eri puolilta organisaatiota ja kävimme antoisia keskusteluja hyvässä hengessä.

Työn tulos kulminoitui uuteen visuaaliseen ilmeeseen ja uudenlaisiin viesteihin, jotka julkaisimme vuoden loppupuolella. Tavoitteemme on viestiä entistä asiakaslähtöisemmin. Osa yritysnimistä siirtyi historiaan ja osa jatkaa Telesten brändin alla. Uudistus antoi uutta energiaa työhömmö. Jatkamme työtä yhden Telesten menestyksen puolesta entistä tiiviimpänä joukkona.

Mielenkiintoinen vuosi edessä

Maailmassa muutosnopeus tuntuu jatkuvasti kiihtyvän, joten tulevan ennakoiti on aina vähän vaikeampaa. Vuoden 2016 poliittiset tapahtumat eivät ainakaan kirkastaneet kristallipallon näkymää. Suuret trendit ovat kuitenkin puolellamme. Nopeiden laajakaista-

Yksi Teleste

Olemme riittävän suuri yhtiö vaikuttaaksemme digitalisaatioon ja verkottuneen yhteiskunnan kehitykseen, mutta riittävän pieni, jotta jokainen yksilö voi vaikuttaa yhtiön kehitykseen.

yhteyksien tarve ja erityisesti videoiden käyttö kasvavat jatkossakin. Kaupungistuvassa ympäristössä turvallisuuden takaaminen ja julkisen liikenteen merkitys lisääntyvät. Uudet teknologiat mahdollistavat uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämisen. Nämä luovat hyviä edellytyksiä Telesten menestykselle tulevanakin vuonna.

Myönteisiä näkymiä ennakoivat myös vahvat markkina-asemamme. Asiakkaamme ovat entistä suurempia toimijoita, jotka keskittävät hankintansa ja entistä useammin kauppa tehdään kokonaistoimituksista. Kauppojen koot kasvavat, mutta asialla on myös negatiivinen puoli: riskit suurenevät ja hintaeroero jatkuu.

Edessä on työntäyteinen vuosi, sillä suunniteltujen toimenpiteiden lista on pitkä. Toimenpiteet eivät tuota tuloksia nopeasti, joten alkaneena vuonna keskitymme mahdollistamaan tulevan kasvun ja kannattavuuden. Seitsemän perättäisen vuoden tulosparrannuksen jälkeen arvioimmekin, että vuosi 2017 on niin kasvun kuin kannattavuuskehityksenkin osalta väli vuosi. Arvioimme mukaan

kysyntä markkinoillamme jatkuu vahvana, mutta asiakkaiden investointien ajoitukset vaihtelevat. Vuoden alun alhainen tilauskanta johtaa liikevaihdon ja liiketuloksen painottumiseen vuoden 2017 toiselle puoliskolle. Lisäksi valmistaudumme uudelleen organisoimaan ja sopeuttamaan Saksan palvelutuotantoa. Toimialamme markkinat Pohjois-Amerikassa kasvavat merkittävästi. Panostuksemme uusille markkina-alueille lisäävät jonkin verran kustannuksia kuluvaan vuoteen aikana. Näillä toimenpiteillä varmistamme liiketoimintamme kannattavan kasvun edellytyksiä pidemmällä tähtäimellä, mutta arvioimme vuoden 2017 liikevaihdon ja liiketuloksen jäävän alle vuoden 2016 tason.

Kiitän asiakkaitamme, kumppaneitamme ja telesteläisiä erinomaisesta yhteistyöstä ja toivon, että se jatkuu hyvässä hengessä. Osakkeenomistajiemme vakaa tuki antaa meille mahdollisuudet toiminnan kehittämiseen pitkällä aikavälillä, joten kiitos siitä. ■

Jukka Rinnevaara
toimitusjohtaja

Megatrendit strategian takana

Telesten merkittävimmät megatrendit ovat tunnistettavissa ihmisten jokapäiväisestä elämästä. Internetin merkitys kasvaa päivä päivältä. Lisääntyvä tarve saa operaattorit investoimaan verkkoihinsa ja laajentamaan palvelutarjontaansa. Videokuvaa käytetään yhä enemmän ja suurin osa Internetissä julkaistusta sisällöstä onkin jo videon muodossa. Nopeasti etenevä kaupungistuminen kasvattaa liikennettä ja ilmastomuutoksen hidastaminen edellyttää sen haittojen pienentämistä. Myös ihmisten turvallisuuden ja informaation tarpeet kasvavat. Uudet teknologiat mahdollistavat entistä älykkäämpien ratkaisujen kehittämisen.

Videon ja datan käyttö lisääntyy

Internetin käyttö lisääntyy nopeasti ja verkkokapasiteetin tarve kaksinkertaistuu noin 18 kuukaudessa. Ihmisten tarpeet ja laatuvaatimukset kasvavat ja erityisesti videoiden käyttö edellyttää verkolta suurta kapasiteettia ja korkeaa laatua. Videon muodossa olevan sisällön määrä on valtava ja suurin osa Internetin sisällöstä onkin jo videoita. Ihmiset käyttävät mieleistään sisältöä ajasta ja paikasta riippumatta ja erilaisin päätelaittein. Perinteisen television rinnalle ovat tulleet tietokoneet, tabletit ja älypuhelimet. Internetin käyttäjien toiveisiin vastaaminen edellyttää operaattoreilta investointeja verkkoon eli yhä tehokkaampaa ja laadukkaampaa kahdensuuntaista verkkokapasi-

teettia, joka mahdollistaa myös entistä laajemman palvelutarjonnan.

Turvallisuus lisääntyy videovalvonnalla

Videoteknologiaa tarvitaan myös entistä enemmän turvallisuuden varmistajana. Erilaisten uhkien lisääntyessä valvontaa suoritetaan aiempaa kustannustehokkaammin videovalvonnan avulla. Globalisoituminen, kaupungistuminen ja erilaiset häiriötekijät lisäävät valvonnan tarvetta, ja samalla valvonnan painopiste on siirtynyt maan rajoilta kaupunkiin.

Liikenteen sujuvuus ja puhtaus

Globalisoituminen ja kaupungistuminen näkyvät myös liikenteen määrien voimakkaana kasvuna. Ilmastomuutoksen

hidastaminen edellyttää entistä päästötömpää liikennettä ja erityisesti julkisen liikenteen osuuden kasvua. Ihmiset kaipaavat liikkumiseensa sujuvuutta ja turvallisuutta, jota voidaan lisätä entistä tarkemmalla videovalvonnalla ja matkustajainformaatiolla.

Teknologian kehitys nopeaa

Videon- ja datansiirtoteknologioiden kehitys jatkuu nopeana. Uudet teknologiat mahdollistavat paremman käyttökokemuksen, mutta luovat myös uusia

tapoja verkkojen toteuttamiseen ja käyttämiseen. Verkkoihin lisätään älykästä teknologiaa, joka pystyy tehostamaan kapasiteetin käyttöä ja parantamaan käyttäjän kokemaa laatua. Älykkyys siirtyykin verkossa lähemmäs käyttäjää. Myös päätelaitteiden kehitys jatkuu kiivaana. Ne keskustelevat keskenään ja käyttäjien kanssa. Interaktiivisuus synnyttääkin uudenlaisia liiketoimintoja ja ansaintalogikoita. ■

Telesten ydinviestit

Missio

Teemme jokapäiväisestä elämästäsi älykkäämpää, turvallisempaa ja sujuvampaa.

Visio

Paras kumppani verkottuneen yhteiskunnan rakentamiseen.

Teknologioiden kehitys mahdollistaa yhä useamman toiminnon suorittamisen entistä vaivattomammin ja tehokkaammin. Älykkäät ratkaisut helpottavat jokapäiväistä elämääsi niin työssä, kotona kuin matkoillakin. Me Telestellä rakennamme ratkaisuja kohti älykkäämpää tulevaisuutta.

Elinympäristömme toimivuuteen liittyy julkisten ja yksityisten alueiden turvallisuusvalvonta. Tietoverkkojen turvallisuus ja yksityisyyden suoja ovat televiestintäpalvelujen tarjoajille kasvava huolenaihe. Me Telestellä suunnittelemme infrastruktuuria tehostavia ja modernia elämää suojelevia ratkaisuja. Tuotteemme ja palvelumme luovatkin vakautta ja turvallisuutta miljoonille ihmisille ympäri maailmaa.

Elämässä tapahtuu paljon yhden päivän aikana. Jotta se olisi nautittavaa, pitää asioiden sujua, verkkoyhteyksien toimia, tiedon olla saatavilla ja junien kulkea. Me Telestellä kehitämme innovaatioita, joiden avulla arkiset toimet sujuvat mutkattomasti ja tulevaisuudessa vieläkin tehokkaammin.

Strategia

Lähellä asiakasta ja lupaukset pitäen

Uusien kasvualueiden etsiminen

Tilaajaverkkojen kilpailukykyisen tuotetarjonnan kehittäminen

Tilaajaverkkojen innovatiivisten palvelujen vahvistaminen

Kokonaisvaltaisen videovalvonta- ja matkustajainformaatiotratkaisujen vahvistaminen

Oman toiminnan tuottavuuden parantaminen

Arvot: Asiakaskeskeisyys, kunnioitus, luotettavuus, tuloksellisuus

Strategia vuoteen 2020

Alansa johtavana toimijana Teleste luo modernia verkottunutta maailmaa uusien laajakaista- ja videoratkaisujensa avulla. Se kehittää ja tarjoaa video- ja laajakaistateknologioita ja palveluita kaapeli- ja teleoperaattoreille sekä julkiselle sektorille. Liiketoiminnan ydin on video: videon ja datan käsittely, siirto ja hallinta. Telesten tavoitteena on olla asiakkaidensa arvostama yhteistyökumppani ja haluttu työnantaja sekä kasvaa kannattavasti. Tavoitteiden saavuttamiseksi on luotu kuuteen toimenpiteeseen kiteytetty strategia.

Lähellä asiakasta ja lupaukset pitäen

Teleste on tunnettu toimija kaikilla liiketoiminta-alueillaan, ja sillä on erityisen vahva markkina-asema Euroopassa. Sen toiminta-alue kattaa koko maailman, ja kasvua haetaan muun muassa Pohjois-Amerikasta ja Lähi-idästä. Telesten tarjonta mahdollistaa myös asiakaskunnan laajentamisen kaapelioperaattoreista teleoperaattoreihin ja entistä laajemmin tuote- ja palvelukonaisuuden tarjoamisen olemassa oleville asiakkaille.

Telesten markkina-asema Euroopassa vahvistui edelleen vuoden 2016 aikana. Selkeää edistystä tapahtui erityisesti tilaajaverkkojen tuotteissa ja videovalvonnan keskeisimpien asiakkaiden parissa. Asiakaskeskeisyyttä parannettiin videovalvonta- ja informaatoratkaisujen uudella organisaatioitumisella. Informaatoratkaisujen laatua kehitettiin mm. tuotekehityksen ja testauksen alueella.

Uusien kasvualueiden etsiminen

Uusien maantieteellisten kasvualueiden lisäksi Teleste kartoittaa jatkuvasti uusia osaamisalueita tarjontansa laajentamiseksi. Asiakaskunnan tarve painottuu yhä enemmän kokonaisvaltaisiin ratkaisuihin ja palveluihin. Teknologioiden jatkuva kehitys tuo myös tuotekehityksen kautta uusia kasvumahdollisuuksia. Tuotetarjontaa voidaan laajentaa sekä oman tuotekehityksen että kumppaneiden kanssa tehdyn yhteistyön pohjalta.

Vuoden 2016 aikana markkinoiden merkittävimmät laajentamistoimet kohdistettiin tilaajaverkkojen tuotteissa Pohjois-Amerikkaan, jossa operaattoreiden kiinnostus verkkojensa kehittämiseen on hyvin myönteistä. Videovalvonta- ja informaatoratkaisussa toimintakenttää vahvistettiin laajentamalla globaalia kumppaniverkostoa. Videovalvonnessa uusia mahdollisuuksia avautui Lähi-idän markkinoilta. Telestellä luotiin myös sisäinen New Business -prosessi, jonka mukaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia voidaan kartoittaa ja edistää.

Tilaajaverkkojen kilpailukykyisen tuotetarjonnan kehittäminen

Verkkokapasiteetin rakentaminen ja laadullinen kehittäminen kasvattavat edelleen teknologian kysyntää ja teknologioiden kehitys toimialalla on nopeaa. Teleste on alan edelläkävijä operaattoreiden tilaajaverkkoihin käytettävien teknologioiden kehittäjänä, ja se jatkaa panostuksiaan asiakaskentän tarvitsemien tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen.

Perinteisen koaksiaalikaapelin ja valokuidun muodostamien verkkojen toimivuutta voidaan parantaa lisäämällä niihin älykkäitä ominaisuuksia. Myös uusien teknologioiden kehitystyö jatkuu, esimerkkinä hajautettu verkkoarkkitehtuuri, joka mahdollistaa huipunopeiden datapalveluiden tarjoamisen koaksiaaliverkon kautta. Tilaajaverkkojen uusilla ratkaisulla lisätään loppukäyttäjien lähellä olevien laitteiden älykkyyttä, joka mahdollistaa verkkokapasiteetin nostamisen ja laadullisten ominaisuuksien parantamisen kustannustehokkaasti.

Vuonna 2016 jatkettiin tilaajaverkkotuotteiden päivittämistä DOCSIS 3.1 -standardin mukaisiksi. Euroopan markkinoille suunnattuja tuotteita on toimitettu jo yli 100 000 kpl ja tuotatarjonta kattaa nyt koko tilaajaverkon tarpeen. Pohjois-Amerikan markkinat edellyttävät tuotteiden muokkausta. Myös niiden osalta tuotekehitys eteni vuoden aikana.

Tilaajaverkkojen innovatiivisten palvelujen vahvistaminen

Tilaajaverkkojen palveluissa Telesten kilpailuetu perustuu

kattavan tarjonnan lisäksi teknologiaosaamiseen, asennettuun laitekantaan ja paikalliseen läsnäoloon. Palveluiden kysyntää kasvattaa ulkoistamisen yleistymisen asiakassektoreilla ja asiakkaiden kiinnostus keskittää hankintansa. Teleste pyrkii lisäämään tarjonnassaan astetta korkeamman lisäarvon tuottavia palveluita, kuten suunnittelua ja konsultointia sekä asiakkaan kokonaiskustannuksia alentavia palveluita.

Palveluiden kannattavuus kehittyi myönteisesti Iso-Britannian markkinoilla, kun korkeamman lisäarvon palveluiden myynti sai riittävää volyymia. Sen sijaan Saksassa tuloksellisuus heikkeni vuoden aikana ja vuoden lopussa käynnistettiin lukuisia toimenpiteitä, joilla toiminnan tehokkuutta ja kannattavuutta pyritään parantamaan.

Kokonaisvaltaisen videovalvonta- ja matkustajainformaatiotratkaisujen vahvistaminen

Teleste tarjoaa tarkkaan valituille asiakassegmenteilleen kokonaisvaltaisia ratkaisuja, jotka se toteuttaa yhdistämällä omia ja kolmansien osapuolten tuotteita.

Julkisessa liikenteessä tarjonta koostuu videovalvonta- ja matkustajainformaatiotratkaisusta, jotka sisältävät muun muassa langattoman tiedon ja reaaliaikaisen liikkuvan kuvan siirron. Muissa segmenteissä, kuten julkisten alueiden valvonnassa, tarjonta koostuu omasta videohallintaohjelmistosta, johon on integroitu kolmansien osapuolien ohjelmistoja ja laitteita. Videovalvonnan ja informaatiotuotteiden yhdistäminen tarjonnassa ja myynnissä luo merkittäviä kasvumahdollisuuksia. Tuotekehityksessä painopisteinä ovatkin eri järjestelmiä yhdistävien ohjelmistojen luominen, langattomat ratkaisut, mobiilisovellukset ja näyttötaulu-teknologiat.

Telesten tarjonnan kehittämistä videovalvonta- ja informaatioteknologioiden osaamisen pohjalta jatkettiin vuoden 2016 aikana. Tarjonta konseptoititiin uudelleen ja markkinoille tuotiin modulaarisia kokonaisratkaisuja raideliikenteeseen. Mitron integroitui osaksi Telesteä ja sen prosesseja virtaviivaistettiin. Samalla koko liiketoiminnan organisaatio uusittiin asiakaslähtöisesti ja lentokentät lisättiin omaksi asiakassegmentiksi. Informaatiotratkauksissa kehitettiin laatua monin toimenpitein, minkä ansiosta saavutettiin uusien merkittävien asiakkaiden luottamus.

Oman toiminnan tuottavuuden parantaminen

Teleste tarkkailee oman toimintansa kustannustehokkuutta pitääkseen yllä omaa kilpailukykyään.

Kannattavuuden seuranta on jatkuva ja mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan nopeasti. Toimialalle tyypillisiä kysynnän kausivaihteluita tasataan tuotannon joustavuudella. Koko organisaatiossa pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaita työkaluja ja parhaimsi osoittautuneita käytäntöjä. Työhyvinvointi on merkittävä tekijä tuottavuuden ylläpitämisessä.

Vuoden 2016 yksi merkittävistä tehtävistä oli Telesten brändin kehittäminen. Vuosien ajan Teleste on vahvistanut osaamistaan monin yritysostoin, joista osa on jäänyt elämään omalla nimellään. Telesten brändin vahvistamiseksi käynnistetyssä One Teleste -projektissa kartoitettiin kokonaistilanne, jonka tulosten pohjalta osa toiminnasta siirtyi suoraan Telesten nimen alle ja osa jatkaa omalla nimellään. Uusi yritysilmme, uudet ydinviestit ja entistä yhtenäisempi toimintakulttuuri vahvistavat Telesten arvoa ja kykyä tarjota asiakkailleen lupaustensa mukaista palvelua.

Teleste noudattaa toiminnassaan tarkkoja yritys vastuun periaatteita, eettisiä ohjeita ja ympäristöjärjestelmiä. Sen tavoitteena on ottaa huomioon kaikkien sidosryhmiensä tarpeet ja tuottaa niille arvoa. Vuoden 2016 aikana yritys vastuun nostettiin selkeämmin omaksi kehittämisalueekseen, johon allkoitiin lisää resursseja. Henkilöstöhallinnossa jatkettiin toimenpiteitä työhyvinvoinnin ja esimiestyön kehittämiseksi. Lisäksi toimintatapoja tehostettiin ottamalla käyttöön mm. virtuaaliset tiimit.

Tuotekehitystä yhteistyössä asiakkaiden kanssa

Telesten tuotekehitystoiminta on pääasiassa ns. soveltavaa tuotekehitystä, jonka tavoitteena on jokin uusi tuote tai tuoteominaisuus. Soveltavan tuotekehityksen edellytyksenä on perusteknologian tutkimus, jonka osalta Teleste tekee yhteistyötä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden tutkimuslaitosten kanssa.

Kokenut ja osaava tuotekehityksen henkilöstö ja sen jatkuva kehittäminen ovat keskeisiä menestystekijöitä Telestelle. Koska teknologia kehittyy yhä nopeutuvaa vauhtia ja Teleste toimii useilla eri teknologia-alueilla, on lähes mahdotonta kattaa kaikkia vaadittavia teknologian kehitystarpeita omin voimin. Tästä syystä on tärkeää tunnistaa ne teknologiat ja avainosaamisalueet, joiden hallitseminen omin voimin on välttämätöntä sekä tämän päivän että tulevien vuosien menestyksen kannalta. Muut tarvittavat osa-alueet pyritään kattamaan kumppaniverkoston avulla.

Tuotekehitys toimii läheisessä vuorovaikutuksessa Telesten avainasiakkaiden kanssa. Telesten oma laaja myyntiverkosto on oleellisessa asemassa tällaiselle toiminnalle. Säännölliset tulevaisuuden teknologiaan keskittyvät ”työpajat” avainasiakkaiden kanssa mahdollistavat osaltaan uusien ideoiden testaamisen jo ennen niihin investointia ja siten voidaan paremmin hallita kehitystoimintaan aina sisältyvää riskiä. Näin varmistetaan kehitysprojektien todellinen markkinatarve ja mahdollisimman oikea ajoitus suhteessa kilpailu- ja markkinatilanteeseen.

Ei ole liioiteltua sanoa, että uusien teknisten innovaatioiden tuotteistamisen nopeus ja asiakaslähtöinen toiminta tarjoavat Telestelle strategista kilpailuetua.

Monia painopistealueita

Telesten tuotekehityspanostukset kohdistuvat seuraaviin osa-alueisiin; kaapelioperaattoreiden tilaajaverkot, päävahvistinaseman videoprosessointiratkaisut, suurien valvontakameramäärien videon hallintaratkaisut ja matkustajainformaatiojärjestelmät. Tilaajaverkkojen liiketoiminnassa keskeistä on kyky suunnitella kustannustehokkaasti suuriin valmistusvolyymeihin soveltuvia tuote- ja ratkaisuja. Kaapelioperaattoreiden videoprosessointiratkaisut vastaavasti edellyttävät markkina-alueittain standardeihin kehitettyjä kokonaisratkaisuja. Videon hallinta- ja matkustajainformaatio-ratkaisuissa korostuvat kyvykkyudet räätälöidä ohjelmisto vastaamaan asiakas- ja markkinakohtaisia erityistarpeita. Näiden erilaisten painotusten huomioon ottaminen tuotekehityksen toimintamalleissa on keskeinen edellytys kannattavan liiketoiminnan kehittämisessä.

Tuotekehityssuunnittelija Mikko Nurminen Telesteltä on tekemässä EMC-mittauksia Turun ammattikorkeakoulun laboratoriotiloissa.

Vuoden 2016 strategisesti tärkeimmät ja panostuksiltaan suurimmat kehitysalueet olivat tilaajaverkon laitteiden jatkokehitystyöt. DOCSIS-teknologian (Data-Over-Cable Service Interface Specifications; kaapeliverkoihin kehitetty laajakaistateknologia) uudet standardiversiot ovat mahdollistaneet suurempia taajuusalueita verkon laitteille ja laajakaistatoimintojen hajauttamista verkon

laitteisiin. Jälkimmäisestä, nk. hajautetusta arkkitehtuurista on lisää tietoa seuraavalla sivulla. Uusien standardien tuomat uudistukset mahdollistavat kuluttajille merkittävästi nopeammat nettiyhteydet. ■

DOCSIS 3.1. nostaa laajakaistojen nopeutta ja laatua

IP-liikenne on kasvanut intensiivisesti jo vuosia ja kasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana myös tulevana vuosina. Tähän kehitykseen vaikuttaa suuresti IP-pohjaisesti siirretyn videon katselu (nk. ”striimaus”), mikä johtaa valtavaan verkkokapasiteetin kasvutarpeeseen. Uudet laajakaistapalveluita suuresti kuormittavat palvelut ja sovellukset, kuten UHD (Ultra High Definition TV; ultra korkea-piirtotelevisio), Internet-TV (nk. OTT; Over The Top) ja pilvipalvelupohjaiset sovellukset tarvitsevat DOCSIS 3.1:tä.

DOCSIS 3.1 -standardi tukee suuria IP-liikenteen siirtonopeuksia, joita voidaan käyttää erilaisiin Internet-palveluihin, ja erityisesti, selkeästi suurempi paluukanavan kapasiteetti tukee hyvin kuluttajien kasvavaa halua jakaa enemmän ja enemmän itse tuotettua videosisältöä eri Internet-kanavilla.

Uusi rakentamisaalto kaapeliteollisuuteen

DOCSIS 3.1 -standardin syntyminen voi aloittaa täysin uuden rakentamisaallon kaapeliteollisuudessa. Uusi standardi kykenee tarjoamaan 1 Gbps loppukäyttäjäkokenemusten, mutta merkittävästi alhaisemmalla investoinnilla verkkoon kuin kuitu-kotiin-tekniologia. DOCSIS 3.1 tuo kaapelioperaattoreille seuraavaksi 10–20 vuodeksi kilpailukykyisen alustan IP-pohjaisille palveluille. Vaikka kaikki operaattorit eivät ottaisi uutta standardia lähiaikoina käyttöön, se on edelleen hyödyllistä ottaa huomioon verkkoinvestoinneissa, joissa tekninen elinikäodotus on selkeästi yli 10

vuotta. Investointipäätös tänään vaikuttaa pitkälle ensi vuosikymmenelle.

DOCSIS 3.1 ja Teleste

Teleste on sitoutunut kehittämään kaiken kattavan tilaajaverkkojen tuotetarjonnan, joka tukee DOCSIS 3.1:n uusia taajuusalueita molempiin suuntiin. DOCSIS 3.1 tuo mukanaan uutta arvoa sekä operaattoreille että kuluttajille, esim. nopeus, verkkokapasiteetti ja laajempi laajakaistapalveluiden portfolio. Tuotekehityssponsoreille Teleste pyrkii varmistamaan, että operaattorit voivat ottaa täyden hyödyn irti DOCSIS 3.1:n suomista uusista mahdollisuuksista ja siten loppuasiakkaat saavat nauttia rikkaammasta laajakaistakokemuksesta, minkä gigabitin nopeus mahdollistaa.

Muutoksia laitevalmistajille

Tilaajaverkon ylärajataajuden nosto 1,2 GHz:iin tarkoittaa sitä, että kaikkien signaalireitillä olevien komponenttien tulee luotettavasti tukea uutta korkeampaa taajuusalueita. Kasvavan kysynnän myötä komponenttivalikoimat edelleen laajenevat ja siten nopeuttavat tuotekehitystyötä. Tilaajaverkon tuotteiden lisäksi tuotekehityksen mittausjärjestelmien tulee tukea uusia taajuuksia ja tiedonsiirto-protokollia. Sama koskee valmistustoiminnan lopputestaus ja -kalibrointijärjestelmiä. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. investointeja uusiin mittalaitteisiin ja koulutukseen. ■

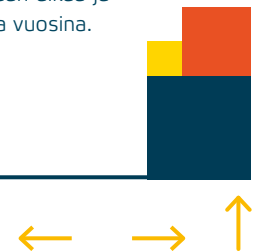
Hajautettu arkkitehtuuri kaapeliverkoissa

Tietoliikenneverkon rakentamiseen on perinteisen arkkitehtuurin vaihtoehdoksi tulossa hajautettu arkkitehtuuri, jossa osa toiminnoista hajautetaan syvemmälle tietoliikenneverkkoon.

Perinteinen kaapeliverkon arkkitehtuuri perustuu palvelukeskuksessa oleiviin DOCSIS-keskitinlaitteisiin, videopalvelualustoihin, RF-kytkentöihin, optisiin lähettimiin ja vastaanottimiin. Keskuksessa digitaaliset video- ja datasiinaalit muunnetaan analogisiksi, jotka siirretään valokuidussa solmuihin, joissa ne muunnetaan kaapelitilaajaverkkoon sopiviksi.

Hajautetussa arkkitehtuurissa analogisen optisen siirron sijaan käytetään digitaalista siirtoa, lähinnä 10 Gbps Ethernet-tekniologiaa. Siirtämällä digitaalisesta analogiseen muunnososuudet pois palvelukeskuksista, jäljelle jää palvelukohtaisia sovelluksia ja algoritmeja, jotka voidaan tulevaisuudessa toteuttaa yleiskäyttöisillä alustoilla ja jopa siirtää pilvipalvelimille. Kaapelitilaajaverkkoon hajautettu arkkitehtuuri ei tuo muutoksia perinteiseen arkkitehtuuriin verrattuna.

Hajautetun arkkitehtuurin etuja ovat tehokkaampi optisen kuidun käyttö, pidemmät optiset siirtoetäisyydet ja virheetön optinen siirto, koaksiaalisiirron riippumattomuus optisesta linkistä sekä edullisempi optinen tekniologia, pienemmät operointikulut ja tilan ja tehonkulutuksen säästö olemassa olevissa palvelukeskuksissa. Hajautetun arkkitehtuurin voidaan ennustaa korvaavan perinteisen keskitetyn tekniikan jollakin aikajänteellä kaapeliverkoissa. Muutos tulee kuitenkin viemään aikaa ja molemmille arkkitehtuureille tulee olemaan kysyntää tulevana vuosina.

VSI yksikön trendejä

Videovalvonta- ja informaatioyksikön tuotteiden ja palveluiden kysyntään vaikuttavat trendit ovat pääpiirteissään suotuisia, joskin niihin sisältyy myös riskejä. Tärkeimpiä yksikön toimintaan vaikuttavia trendejä ovat:

Markkinat: Ohjelmistotuotteiden merkitysten kasvu sekä uusien kilpailijoiden markkinoille tulo

Painopiste siirtyy fyysisistä tuotteista ohjelmistotuotteisiin ja palveluihin. Markkinat muuttuvat enenevässä määrin globaaleiksi, konsolidaatio jatkuu ja markkinoille tulee uusia kilpailijoita, mikä näkyy kovempuna hintakilpailuna.

Asiakkaat: Uudet asiakastarpeet ja liiketoimintamallit

Asiakkaat vaativat mobiiliratkaisuja, avoimia ohjelmistoratkaisuja, nopeutta, reaaliaikaisuutta sekä helppokäyttöisyyttä. Uusille liiketoimintamalleille on myös kysyntää.

Turvallisuus: Kysyntää turvallisuutta takaaville ratkaisuille

Uusia turvaratkaisuja tarvitaan yhä useammin esimerkiksi julkisten paikkojen turvallisuuden varmistamiseksi. Loppukäyttäjän tietosuojaa on yhä tärkeämpää.

Teknologia: Lisääntyvä tarve avoimille ratkaisuille sekä datan käytölle

Uuden teknologian tarjonta kehittyi nopeammin kuin sen kysyntä. Avointen ratkai-

sujen ja tarvekohtaisten järjestelmien kysyntä kasvaa. Datan tärkeys korostuu.

Organisaatio: Koveneva kilpailu kyvykkäistä osaajista

Lisääntyvät vaatimukset osaamiselle ja kyvykkäiden osaajien houkuttelemiselle ja pitämiselle. Nämä trendit vaikuttavat luonnollisesti Telesten toimintaan ja yhtiö on identifoinut toimenpiteitä hyödyntääkseen positiivisten trendien ja minimoidakseen negatiivisten trendien vaikutuksia.

Joulukuusta 2016 vastuu VSI yksikön toiminnasta siirtyi Esa Harjulle kun Johan Slotte, erinäisten konsernitoimintovastuiden lisäksi, otti vastuun konsernin toimintojen koordinoimisesta Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä.

Johan Slotte, varatoimitusjohtaja

Videoseurannasta videovalvontaan

Perinteiset videoseurantajärjestelmät on suunniteltu toisaalta joko ostoskeskusten tai rakennusten kaltaisia rajoitettuja tiloja varten tai toisaalta laajojen tilojen kuten kaupunkikeskustojen, julkisten liikenneverkkojen, lentokenttien tai teiden kaltaisia suuria alueita varten. Useimmat näistä järjestelmistä on tarkoitettu toimittamaan videokuvaa yhtä tarkoitusta varten. Olennaisimpia haasteita on useiden yksittäisten järjestelmien kokoaminen yhdeksi järjestelmäksi, sillä nykyisten järjestelmien korvaaminen uusilla on sekä kallista että hidasta.

Telesten innovatiivinen lähestymistapa

Ainutlaatuisen asiantuntemuksensa avulla Teleste suunnittelee ja tarjoaa täyden valikoiman tekniikkariippumattomia työkaluja, joiden avulla Telesten S-VMX-järjestelmään voi saumattomasti integroida videosignaaleja eri videolähteistä ja -tekniikoista. Näihin työkaluihin kuuluu muun muassa kolmannen osapuolen videohallintajärjestelmien integrointi alkuperäismuodossa, yleinen protokollaintegraatio, Telesten monikäyttöinen Command&Capture®-integrointityökalu, pilvipohjainen videoiden suoratoisto tai tallennus, satelliittipohjainen videoiden suoratoisto sekä erilaisia kannettavia tai mobiilivideolaitteita. Ratkaisu tarjoaa viranomaisille kootun ja yhtenäisen videosisällön, joka on perusedellytys kaikenlaisille tilannekuvajärjestelmille. Kaikki järjestelmään kytketty videosisältö on heti hälytysyksiköiden ja muiden asiaan kuuluvien turvallisuudesta ja pelastustoimesta vastaavien tahojen käytettävissä tarkan käyttöoikeuksien valvonnan, salausprosessin ja valmiiksi määritettyjen käyttöoikeuksien kautta.

Oheisvaikutukset Pariisin alueella

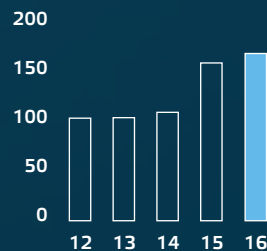
Telesten ratkaisuja on toteutettu menestyksekkäästi Pariisissa, jossa Telesten järjestelmää suunnitellaan laajennettavaksi yli 50 000 kameraa sisältävään järjestelmään. Tämä laajentaminen toteutetaan suurimmaksi osaksi integroimalla Teleste-järjestelmään kolmannen osapuolen järjestelmiä kuten metro- ja rautatieverkoston järjestelmiä, kaupungin pieniä ja keskisuuria valvontakamerajärjestelmiä sekä Pariisin Charles de Gaulle -lentokentän kaltaisia suuria järjestelmiä. Alkuperäinen järjestelmä on samalla kehittynyt tavallisesta videojärjestelmästä HD- ja Full HD -tasoiseksi ja, jatkokehityksen myötä, siihen tullaan liittämään myös Ultra HD 4K -tasoisia videolähteitä.

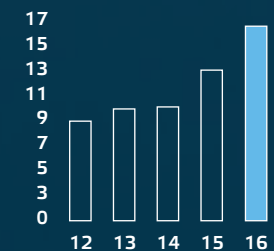
Video and Broadband Solutions Voimakkaan kasvun vuosi

Video and Broadband Solutions kasvatti liikevaihtoaan 6,4 prosenttia 164,2 (154,4) miljoonaan euroon. Tilaaajaverkkotuotteiden kysyntä jatkui vireänä ja myös videovalvonnan ja informaatoratkaisujen markkinat säilyivät vakaina. Liiketulos kasvoi 29 prosentti ja oli 16,5 (12,8) miljoonaa euroa eli 10 % (8,3 %) liikevaihdosta. Liiketulosta nosti muun muassa tilaaajaverkkotuotteiden kannattavuuden myönteinen kehitys. Liiketoiminta-alueella työskenteli keskimäärin 747 (697) henkilöä.

VBS liikevaihdon kehitys,
Meur

VBS liiketuloksen kehitys,
Meur

Osuus liikevaihdosta

63%

Osuus henkilöstöstä

49%

Multimedia Polska uudistaa TV-palvelunsa

Puolan johtava valtakunnallinen kaapelioperaattori Multimedia Polska teki Telesten kanssa sopimuksen TV-sisältöjen jakelualustan kehittämiseksi tammikuussa 2016. Kolmen vuoden aikana toteutettavilla investoinneilla yritys pyrkii Euroopan eturivin TV-palvelujen uudistajaksi. Teleste toimittaa alan huippua edustavia videonkäsittelytuotteita, ratkaisun sisällön jakeluun ja näihin liittyviä teknologioita. Lisäksi Telesten Ubiq SW Suitella voidaan ohjata liikkuvan kuvan Internet-jakelua erilaisiin kuluttajalaitteisiin. Teleste toimii myös palvelualustan kokonaistoimittajana.

Multimedia Polska tarjoaa tilausvideo-, laajakaista- ja mobiilidatapalveluja sekä puhelinpalveluja kiinteissä verkoissa ja mobiiliverkoissa. Tarjonta kattaa täyden Triple Play -palveluvalikoiman mm. liikkuvaa kuvaa, puhelin- ja datapalveluita. Multimedia toimii ympäri Puolaa noin 2 000 kaupungissa ja kunnassa. ■

Telecom Italia päivittää Sienan kaupungin verkkoa

Telecom Italia käyttää Telesten optisia verkkoratkaisuja Sienan kaupungin TV-jakeluverkon päivittämiseen. Tämän monivuotisen projektin ensimmäinen vaihe toteutettiin vuonna 2016 ja siihen sisältyi optisen päävahvistimen päivitys, joka takaa korkealaatuiset TV-palvelut kaikille alueen 24 000 asiakkaalle. Lisäksi kolmannes verkon optisista kuitusolmuista ja RF-vahvistimista päivitettiin.

Telesten tuotteet mahdollistavat TV-jakeluverkon päivittämisen olemassa olevaa kaapeliverkkoa hyödyntäen. Ratkaisu tuo TV-palvelut asiakkaille ilman uusia kaapeliasennuksia, jotka olisivat voineet vahingoittaa Sienan historiallisesti arvokasta kaupunkiympäristöä ja katu-kuvaa.

Toimitukseen kuuluvat tuotteet takaavat verkon korkean suorituskyvyn ja soveltuvuuden myös tulevaisuuden tarpeisiin. Lisäksi edistysellinen HFC-verkonhallinta ja tuotteiden innovatiiviset ominaisuudet, kuten etäsäädöt, parantavat TV-palvelun laatua sujuvoittamalla toimintoja ja ehkäisemällä vakatilanteita. ■

Jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailut 2016 järjestettiin Ranskassa

Kisoihin valmistauduttiin ennen näkemättömin turvatoimin. Teleste vastasi kaikkien EM-kisastadioneiden, niiden läheisten rautatieasemien, ja esimerkiksi Eiffel-tornin ja sitä ympäröivän fanialueen valvonnasta. Viranomaistahoina Ranskassa toimivat Suur-Pariisin poliisilaitos sekä Ranskan eri ministeriöt.

Kyseessä on yksi maailman suurimmista järjestelmistä, jossa nykyisellään on yli 21 000 kameraa. Järjestelmää on tarkoitus edelleen kasvattaa koko Ranskan kattavaksi yli 50 000 valvontakameraa käsittäväksi kokonaisuudeksi. Tällaisissa vaativissa valvontakohteissa on useiden kohteiden kamerat, tallentimet ja työasemat on koottu yhdeksi yhtenäiseksi videovalvontajärjestelmäksi.

Valvontajärjestelmää on aiemmin käytetty esimerkiksi turvaamaan YK:n ilmastokokouksen sujuvuus ja Pariisissa tehtyjen Charlie Hebdon terrori-iskujen tutkinnassa. Tässä tapauksessa hyödynnettiin järjestelmän erästä merkittävää teknologista ominaisuutta, jossa kamerassa näkyvää henkilöä tai ajoneuvoa voidaan automaattisesti seurata kartalla ja muissa kameroissa. Telesten järjestelmät liitetäänkin usein yhteen muiden järjestelmien, kuten liikennevalvonta-, hälytys- ja kriisinhallintajärjestelmien kanssa.

Pariisin projekti on ollut yhtiölle taloudellisesti merkittävä, ja se toimii myös tärkeänä referenssitoimituksena tarjoten uusia vastaavia mahdollisuuksia myös maailman muissa suurkaupungeissa.

Maailmalla vallitseva ja kasvava epävarmuus ja terroiskujen uhka lisää valvonnan tarvetta tulevaisuudessa yhä enenevässä määrin. Telesten kokonaisvaltaiset videovalvontaratkaisut on kehitetty turvaamaan kaupunkialueita ja sen asukkaita sekä tuomaan sujuvuutta tie-, raide- ja lentoliikenteeseen. ■

Network Products -liiketoiminta

Markkinoiden kasvu jatkuu

Vuoden 2016 kehitys oli pitkälti jatkumoa edellisestä vuodesta Networks Products -liiketoiminnassa. Laajakaistaliikenteen kasvun ansiosta liiketoiminnan asiakaskunnan eli kaapeli- ja teleoperaattorien investoinnit tilaajaverkkojen kehitykseen jatkuivat aktiivisina.

Alkuvuoden ennätyskellisen korkea tilauskanta piti Telesten toimitukset kiireisinä syksyyn saakka, vaikka tuotantokapasiteettia kasvatettiin edelleen. Syksyllä liikevaihdon kasvu hieman hidastui, kun muutamien asiakkaiden projektit eivät edenneet aivan suunniteltujen aikataulujen mukaan ja osa toimituksista siirtyi vuoden 2017 puolelle. Tietyissä tuotteissa aiemmin vallinneen aggressiivisen hintakilpailun tasaantuminen edisti kannattavuuden kehitystä, mutta samalla uusien tuotteiden tuotannon käynnistäminen nosti kustannuksia.

Telesten asiakaskunta pysyi pääosin muuttamattomana. Toimialalla tapahtuneiden yhdistymisten myötä asiakkaista on tullut yhä suurempia toimijoita, jotka keskittävät hankintansa valitseville kumppaneilleen. Vuoden 2016 ensimmäisiä kauppia tehtiin Puolan johtavan kaapelioperaattorin Multimedia Polskan kanssa uudenlaisen TV-sisältöjen jakelualustasta sisältäen muun muassa videonkäsittelytuotteita, ratkaisun sisällön jakeluun ja niihin liittyviä teknologioita. Vuoden lopulla Liberty Global plc ilmoitti, että sen tytäryhtiö UPC Poland on allekirjoittanut sopimuksen, jolla se hankkii omistukseensa Multimedia Polska S.A:n kaapeli-liiketoiminnan. Yrityskauppa vaatii vielä viranomaishyväksynnät.

Toinen merkittävä sopimus allekirjoitettiin globaalin telekommunikaatioyhtiö Huaweiin kanssa TDC-yhtiöiden kaapeliverkkojen päivittämistä. Projekti on monella tapaa ainutlaatuinen. Ensinnäkin verkko uudistetaan nopealla aikataululla kerralla täysin DOCSIS 3.1 -standardin mukaiseksi, joka mahdollistaa asiakkaille 1 Gbps:n laajakaistapalvelut. Toiseksi TDC:n valinta hankkia toimitus avaimet käteen -periaatteella kiinalaiselta Huaweiilta osoittaa telekommunikaatioyhtiöiden kiinnostuksen tulla jakamaan kaapelioperaattoreiden markkinoita. Telestelle TDC:n verkko-uudistus tulee olemaan hyvä esimerkki sen kyvystä tehdä yhteistyötä osittaisesta kilpailuasetelmasta huolimatta.

DOCSIS 3.1 -tuotteet valmiina

Telesten vahva kehitys Network Products -liiketoiminnassa pohjautuu pitkälti vuonna 2014 julkaistun DOCSIS 3.1 -standardin mukaisiin verkkotuotteisiin. Standardi mahdollistaa tilaajaverkkojen aiempaa suurem-

pien laajakaistanopeuksien ja parempien laadullisten ominaisuuksien toteuttamisen kilpailukyysisin kustannuksin. Erityisesti eurooppalaiset operaattorit ovat käynnistäneet ripeästi verkkojensa kehityshankkeita saavuttaakseen standardin tuomat edut.

Teleste lähti aikaisessa vaiheessa panostamaan standardin mukaisten tuotteiden kehittämiseen ja on tuonut niitä markkinoille nopeassa tahdissa. Tuotetarjonta kattaa koko tilaajaverkon tarpeen ja vuoden 2016 loppuun mennessä oli toimitettu yli 100 000 uusimman DOCSIS 3.1 -teknologian mukaisista tuotteita. Kilpailijoita laajempi tuotetarjonta on edistänyt Telesten liikevaihdon kasvun lisäksi myös markkinaosuuden kasvua.

Uusille markkinoille

Network Products -liiketoiminnassa vuosi 2017 on käynnistynyt myönteisissä odotuksissa. Operaattorit investoivat verkkoihinsa pystyäkseen tarjoamaan asiakkailleen entistä laajempaa palvelua ja laadukkaampia yh-

teyksiä. Kilpailu asiakkaista voitetaan entistä nopeammilla yhteyksillä.

Saavutettuaan vahvan aseman Euroopan markkinoilla Teleste panostaa markkina-alueensa laajentamiseen erityisesti Pohjois-Amerikkaan, jonka markkinat ovat moninkertaiset Eurooppaan verrattuna ja jossa kaapelioperaattorit ovat käynnistämässä merkittäviä verkkoinvestointeja.

Kilpailukyky uusilla markkinoilla on hyvä erityisesti DOCSIS-teknologiaa hyödyntävissä verkoissa, sillä Telestellä on näyttöä teknologian osaamisesta ja kattava tuotetarjonta. Amerikkalaisten kilpailijoiden tuotteisiin verrattuna Telesten tuotteet ovat kompaktimpia, älykkäämpiä ja ne takaavat alhaisemmat operointikustannukset. Teleste on jo aloittanut tuotteidensa modifoinnin vastaamaan paikallisten markkinoiden vaatimuksia ja yhteistyökumppanien kartoittamisen saadakseen myyntiverkoston. ■

// Vuoden 2016 loppuun mennessä oli toimitettu yli 100 000 uusimman DOCSIS-teknologian mukaista tuotetta.

Network Products toimittaa tilaajaverkkoja, videokeskuksia ja tilausvideoratkaisuja sekä näihin liittyviä palveluja kaapelioperaattoreille. Tilajaverkkojen tuotteissa Teleste on markkinajohtaja Euroopassa ja videokeskuksissa merkittävä toimija globaalisti. Tilajaverkoissa tuotevalikoima sisältää kaikki komponentit valokuituratkaisuista vahvistimiin ja passiivikomponentteihin, esim. antennipistorasioihin. Videokeskuksissa painopiste on täysin digitaalisissa ratkaisuisissa. Tuoteliiketoimintaan liittyvät palvelut sisältävät järjestelmäsuunnittelua, laadunvarmennuskonsultointia, toimitettujen järjestelmien ylläpitopalveluja sekä koulutusta.

Videovalvonta- ja Informaatoratkaisut -liiketoiminta

Askeleita eteenpäin

Vuosi 2016 eteni videovalvonta- ja informaatoratkaisut -liiketoiminnassa monelta osin odotetun mukaisesti. Asiakaskunnan investoinnit jatkuivat kohtalaisen vakaalla tasolla. Tosin loppuvuodesta julkisen sektorin toimijoiden päätöksenteko hidastui, mikä saattoi johtua poliittisen epävarmuuden lisääntymisestä monella alueella. Kokonaisuudessaan liiketoiminta jatkui kutakuinkin edellisvuoden tasolla.

Merkitäviä onnistumisia saavutettiin sekä asiakasyhteistyössä että oman toiminnan kehittämisessä. Vuoden lopulla voitettiin monia tarjouskilpailuja, joiden perusteella allekirjoitettiin raamisopimuksia sekä videovalvonta- että informaatoratkaisusta. Nämä tulevat näkymään tilauksina alkaneena vuonna. Uudet sopimukset ovat edellyttäneet asiakkaiden tekemien tarkkojen auditointien läpäisyä, joten ne ovat osoitus Teleisten onnistuneesta työstä, jota on tehty muun muassa prosessien, laadun ja testausmenetelmien parantamiseksi. Toteutetut kehitystoimet ovatkin vankistaneet Teleisten asemaa sekä olemassa olevien että uusien asiakkaiden keskuudessa.

Asiakaskeskeiseen organisaatioon

Liiketoiminta-alueen organisaatio perustui aiemmin enemmän tuotetarjontaan, mutta vuoden aikana vastualueet jaettiin selkeämmin asiakassegmenttien mukaan. Segmenttijakoa täydennettiin ja yhteisiä toimintatapoja kehitettiin, jotta asiakkaita voidaan palvella entistä paremmin.

Organisaatiomuutos viimeisteli myös vuoden 2015 alussa hankitun Mitronin toimintojen yhdistämisen Teleisten kanssa. Mitron jää nimenä näkymään informaatoratkaisujen tuotteisiin.

Joulukuun alussa liiketoimintayksikön johdossa tapahtui muutos, kun yksiköstä vastannut Johan Slotte siirtyi konsernitoimintajensa lisäksi vastaamaan konsernin Saksan, Itävallan ja Sveitsin liiketoimintojen koordinoimista. Hänen tehtävänsä vastaanotti Teleisten hallituksessa vaikuttanut Esa Harju.

Uusia palvelukonsepteja

Tuotekehityksessä ja markkinoinnissa jatkettiin tarjonnan kehittämistä kokonaisvaltaisten videovalvonta- ja informaatoratkaisujen suuntaan muun muassa raideliikenteessä. Näillä ratkaisuilla lisätään matkustajien turvallisuutta ja mahdollistetaan monipuolisen

tiedon ja palvelujen tarjoaminen. Asiakastarpeiden perusteella markkinoille tuotiin uusia konsepteja, joista toinen on modulaarinen videovalvonta- ja informaatoratkaisu Telete Rail ja toinen palvelukonsepti Telete Care for Rail. Telete Rail yhdistää junien ja asemien erilaiset järjestelmät ja teknologiat ja mahdollistaa esimerkiksi reaaliaikaisen tiedonkulun junien ja asemien välillä. Telete Care for Rail on joustava palvelualusta, jolla tuetaan Teleisten Rail -ratkaisua sen koko elinkaaren ajan. Molemmat konseptit saivat hyvän vastaanoton Teleisten asiakaskunnassa.

Kohtuulliset näkymät

Videovalvonta- ja informaatoratkaisujen kysynnän oletetaan säilyvän kohtuullisella tasolla alkaneen vuoden aikana. Pitkän ajan trendit, kuten kaupungistuminen ja ilmas-

tonmuutos, vahvistavat sekä videovalvontaratkaisujen että informaatiojärjestelmien kysyntää. Lyhyellä aikavälillä tarvitaan kuitenkin maailmantalouden myönteistä kehittymistä, ennen kuin tarvittavia investointeja julkiseen liikenteeseen ja yleisten alueiden turvallisuuteen käynnistettäisiin mittavassa määrin.

Telestelle videovalvonta- ja informaatoratkaisujen uudet raamisopimukset tulevat näkymään liikevaihtokehityksessä pidemmällä aikavälillä. Lisää kasvua haetaan uusilta markkina-alueilta, esimerkiksi Lähi-idässä, ja nykyisen tarjonnan laajentamisesta uusiin käyttökohteisiin. ■

Uudet sopimukset ovat edellyttäneet asiakkaiden tekemien tarkkojen auditointien läpäisyä.

Telete toimittaa kokonaisvaltaisia modulaarisia videovalvonta- ja informaatoratkaisuja julkiselle sektorille, junavaunuvalmistajille ja liikenneoperaattoreille. Teleisten omat tuotteet kattavat videon siirron, tallennuksen ja hallinnan sekä matkustajainformaatiopalvelut. Teleisten sovellus liitetään usein yhteen muiden järjestelmien, kuten liikennevalvonta- ja hälytys- sekä kriisinhallintajärjestelmien kanssa. Telestellä on vahva markkina-asema vaativissa videovalvontaprojekteissa ja johtavien vaunuvalmistajien ja liikenneoperaattoreiden keskuudessa. Sen suurimmat markkina-alueet ovat Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Lähi-idässä.

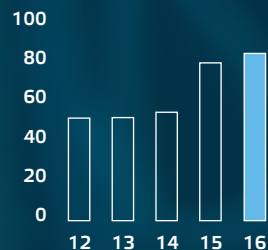

Network Services

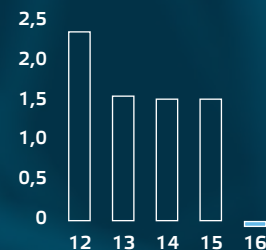
Kannattavuus jäi tavoitteista

Network Services -liiketoiminta kerrytti liikevaihtoa 95,3 (93,4) miljoonaa euroa, jossa on kasvua 2,1 prosenttia. Liiketulos kääntyi tappiolliseksi 0,8 (1,5) miljoonaan euroon. Kannattavuuden notkahdus aiheutui Saksan kehityksestä, kun taas Iso-Britanniassa uusien palveluiden kysyntä vahvistui ja toiminta kääntyi kannattavaksi. Suurin osa palveluliiketoiminnan myynnistä tulee Saksasta ja Iso-Britanniasta. Muissa toimintamaissa eli Sveitsissä, Belgiassa ja Suomessa, toiminta jatkui vakaana. Liiketoiminta-alueella työskenteli keskimäärin 767 (788) henkilöä.

NS liikevaihdon kehitys,
Meur

NS liiketuloksen kehitys,
Meur

Osuus liikevaihdosta

37%

Osuus henkilöstöstä

51%

Flomatik tarjoaa kattavat tietoverkkojen suunnittelupalvelut

Iso-Britannia on jäänyt selvästi jälkeen monista muista eurooppalaisista maista tietoverkkojen kehittämisessä, sillä vain kolmella prosentilla brittiläisistä kotitalouksista ja liikekiinteistöistä on mahdollisuus aitoon valokuitukaapeliyhteyteen. Syväkuituinfrastruktuurin asentaminen mahdollistaa asiakkaille nopeammat yhteydet ja suuremman kapasiteetin, vähentää operaattorin riippuvuutta kolmansista osapuolista sekä parantaa luotettavuutta ja alentaa käyttökustannuksia.

Telesten tytäryhtiö Flomatik Network Services on erikoistunut tarjoamaan monipuolisia asiantuntijapalveluja Iso-Britannian markkinoille. Lisäksi Flomatik tuo valokuituratkaisun yli puoleen miljoonaan kotiin ja suunnittelee yli miljoona metriä runkokuিতukaapelia joka vuosi. Täysimittaiseen paikkatietojärjestelmäsovellukseen integroitua mobiilipaikkatietojärjestelmää räätälöimällä Flomatik pystyy tarjoamaan suuria määriä kustannustehokkaita ja laatuvarmistettuja suunnitteluratkaisuja nopeilla toimitusajoilla. Uutta osaamista ja Telesten monipuolisia resursseja hyödyntämällä on saatu aikaan lean-periaatteiden mukainen skaalattava ratkaisu.

Virgin Medialla, joka on Flomatikin suurimpia ja pitkäaikaisimpia asiakkaita, on käynnissä 3,5 miljardin euron hanke yhteyksien toteuttamiseksi neljään miljoonaan uuteen kotiin ja yritykseen vuoteen 2019 mennessä. Monien merkittävien brittiläisten operaattorien ja laitevalmistajien tavoin Virgin Media käyttää laajasti Flomatikin konsultointi-, suunnittelupalveluita sekä teknisiä palveluita seuraavan sukupolven infrastruktuuriratkaisujen ja palvelujen toteuttamiseksi. ■

Telesten palvelutarjonta vaihtelee toimintamaittain. Korkeimman lisäarvon palveluja, kuten suunnittelua ja asiantuntijapalveluita, tarjotaan Suomessa, Belgiassa ja Sveitsissä, kun taas Saksassa toiminta on pitkälti asennus- ja huoltopalveluita. Iso-Britanniasa perinteisten suunnittelu- ja rakentamispalveluiden rinnalle on tuotu korkeamman lisäarvon asiantuntijapalveluita kuten konsultointia. Saksassa palveluliiketoimintaa tuottaa Telesten tytäryhtiö Cableway ja Iso-Britanniassa Flomatik Network Services.

Saksassa käänne alaspäin

Palveluliiketoiminnan kannattavuuden paranemiseen oli panostettu ennen vuoden alkua. Palveluiden tuottavuutta ja suorituskykyä oli parannettu monin tavoin, tarjontaa laajennettu ja henkilöresursseja vahvistettu. Iso-Britannian toiminta kääntyiikin voitolliseksi vuoden edetessä ja Saksassakin kehitys kulki samaan suuntaan alkuvuonna, kunnes vuoden loppupuolella tapahtui käänne huonompaan.

Syitä kannattavuuden heikentymiseen oli useita, mutta yksi muutoksen aiheuttajista oli merkittävimmän asiakkaan kanssa sovittu maantieteellisen alueen muutos Etelä-Saksassa. Sovitut toimenpiteet ylläpito- ja huoltopalveluiden käynnistämiseksi eivät onnistuneet suunnitelmien mukaan ja esimerkiksi alihankintana ostetun maanrakennustyön kustannukset ylittivät arviot. Palveluliiketoiminnan volyymit ovat vakaita, mutta kova kilpailu asiakkuuksista on pitänyt hintatason alhaisena ja sopimusehdot tiukkoina. Kannattavuuden saavuttamiseksi palveluiden tuottamisen onkin oltava erityäin tehokasta. Korjaavia toimenpiteitä ryhdyttiin toteuttamaan jo vuoden viimeisellä neljänneksellä ja samalla Saksan organisa-

tiota vahvistettiin loppuvuonna. Toimenpiteet jatkuvat vuoden 2017 aikana.

Iso-Britannian markkinoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Telesten vuonna 2014 käynnistämä vaativien verkkosuunnittelupalveluiden toiminnot kehittyivät myönteisesti ja niihin tehdyt investoinnit alkoivat tuottaa tulosta. Samalla koko alueen liiketoiminta kääntyi voitolliseksi.

Tehostamistoimin eteenpäin

Palveluliiketoiminnan markkinat näyttävät monin osin vakailta, mutta monessa toimintatapa-alueella on myös selkeää kasvupotentiaalia. Pitkäaikaiset ja hyvät asiakassuhteet ovat eduksi Telestelle asiakkaiden kasvatessa kokoaan ja keskittäessä hankintajaan. Tilanne mahdollistaa tuotteiden ja palvelutarjonnan yhdistämisen asiakkaita hyödyttävällä tavalla. Tarjonnan kehittämisessä edetään kohti korkeamman lisäarvon palveluita. ■

Palveluiden tuottavuutta ja suorituskykyä pyrittiin parantamaan monin tavoin.

Liiketulos parani viime vuodesta Iso-Britanniassa, Sveitsissä, Suomessa ja Belgiassa.

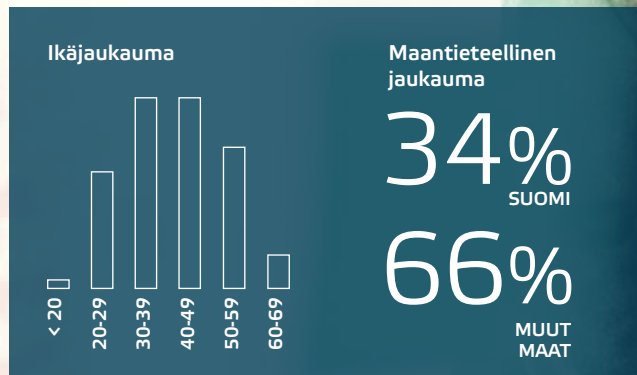
Network Services tarjoaa verkkosuunnittelua, asennus- ja huolto sekä asiantuntijapalveluita eurooppalaisille kaapeli- ja puhelinoperaattoreille. Sen asiakkaat ovat usein maidensa johtavia toimijoita, joiden tavoitteena on uusien palveluiden, kuten nopeiden Internet-yhteyksien, maksutelevisio-, tilausvideo- ja puhelinpalvelujen tarjoaminen tilaajille. Sen toimintamaat ovat Saksa, Iso-Britannia, Suomi, Sveitsi ja Belgia.

Yksi Teleste

– yhteiset pelisäännöt

Telesten kilpailukyky perustuu suurelta osin motivoituneeseen ja ammattitaitoiseen henkilöstöön. Teleste tarjoaa työntekijöilleen haastavia ja vaihtelevia työtehtäviä, mahdollisuuden kehittää osaamistaan alan parhaiden ammattilaisten joukossa sekä kansainvälisen työyhteisön. Työhyvinvointi syntyy mielekkäistä tehtävistä, hyvästä työilmapiiristä ja tasapainosta työn ja vapaa-ajan välillä. Telesten palveluksessa oli 1511 työntekijää vuoden 2016 lopussa (2015: 1506). Telesten toimintakenttä on hyvin kansainvälinen ja toimipisteitä on 20 maassa. Eniten telesteläisiä on Suomessa (34 %) ja Saksassa (38 %).

Vuoden 2016 aikana Telestessä vietiin läpi mittava Yksi Teleste -projekti, jonka tavoitteena oli vahvistaa Telesten yhtenäisyyttä ja uudistaa yrityksen visuaalinen ilme sen mukaiseksi. Teleste on vuosien mittaan kasvanut monin yritysostoin ja osa yrityksistä on jäänyt toimimaan omilla nimillään. Nyt tilannetta tarkasteltiin uudelleen ja osa tytäryrityksistä eli Asheridge, Dinh ja Norjan Flo-matikin toiminnot päätettiin tuoda suoraan Telesten nimen alle. Tätä prosessia jatketaan vuoden 2017 aikana, jolloin myös Mitron jää tuotenimeksi, ja yrityksen nimeksi tulee Teleste Information Solutions.

Koko muutoksen eteenpäin vievä ajatuksena on ollut Telesten mission toteuttaminen: verkottuneen yhteiskunnan rakentaminen, jotta ihmisten elämästä tulisi älykkäämpää, sujuvampaa ja turvallisempaa. Telesteläiset tulevat erilaisista taustoista ja eri maista ja kulttuureista. Kaikkia yhdistää Teleste ja tavoite tehdä tulevaisuudesta parempaa.

Kehittyvät toimintatavat

Teleste on globaalisti toimiva yritys ja kansainvälisyys on osa arki-päivää. Virtuaalitiimit ovat yhä keskeisemmässä osassa Telestellä. Yhtä Telesteä ja sen henkilöstöä tukemaan perustettiin globaali HR Community, yrityksen sisäinen henkilöstöhallinnon verkosto. Lisäksi henkilöstöhallinnon prosesseja harmonisoitiin ja digitalisoitiin. Tavoitteena on yhdenmukainen, tasa-arvoinen ja entistä sujuvampi henkilöstöasioiden hoitaminen, mutta myös tiiviimpi yhteistyö eri toimipisteiden henkilöstön kesken.

Esimiestyö kehityskohtena

Telestellä toteutettiin vuonna 2016 työhyvinvoinnin seurantakartoitus. Edelliseen, vuonna 2014 toteutettuun, kyselyyn verrat-

Yksi Teleste

Tavoitteemme on viestiä entistä asiakaslähtöisemmin. Osa yritysnimistä siirtyi historiaan ja osa jatkaa Telesten brändin alla. Uudistus antaa uutta

energiaa työhömmä. Jatkamme työtä yhden Telesten menestyksen puolesta entistä tiiviimpänä joukkona.

tuna on tapahtunut paljon positiivista kehitystä, vaikka kehittämisalueita toki edelleen löytyy. Vahvuuksina on korkea työmotivaatio, innovaatioiden ja uusien ideoiden kannustaminen, hyvät suhteet työkavereiden kesken ja sitoutuminen työhön. Lisäksi työyhteisössä koetaan, että asetetut tavoitteet pystytään saavuttamaan. Suurimmat kehittämistarpeet kohdistuivat edelleen esimiestyöhön ja tiedonkulkuun, vaikka niissä on tapahtunut positiivista kehitystä.

Esimiestyön ja johtamisen parantamiseksi ja tukemiseksi Teleste jatkaa konsernitason esimiesvalmennusohjelmaansa. Valmennusohjelman tarkoituksena on kehittää Telesten esimieskäytäntöjä sekä jakaa hyviä käytäntöjä esimiesten kesken. Telesten työhyvinvointia, kulttuuria ja henkeä kehittämällä luodaan edellytyksiä tavoitteiden mukaiselle kannattavalle kasvulle. Valmennusohjelma koostuu ajankohtaisista esimiestyöhön liittyvistä teemoista. Valmennuksia toteutettiin vuoden 2016 aikana kolme, joiden teemat olivat ”Innovaatioiden johtaminen päivittä-

sessä työssä”, ”Virtuaalitiimien johtaminen kansainvälisessä työympäristössä” sekä ”Strategia tavoiteasetannassa”.

Osaaminen keskiössä

Teknologioiden, tuotteiden ja palveluiden kehittäminen sekä oman toiminnan jatkuva tehostaminen edellyttävät henkilöstöltä vahvaa ammattitaitoa. Telestellä on käytössään liiketoiminnan tarpeiden mukaan määritelty osaamiskartoitus, jonka perusteella henkilöstölle on laadittu osaamisprofiilit. Niiden avulla ohjataan sekä tiimien että yksittäisten henkilöiden osaamisen kehittymistä tavoiteltuun suuntaan. Osaamisprofiileja käytetään apuna kehityskeskusteluissa. Osaamisen jatkaminen organisaation sisällä ja haastavat työtehtävät ovat merkittävät keinot henkilökohtaisen ammattitaidon kehittämisessä.

Suosittu työnantaja

Telesten maine työnantajana on hyvä ja hakijoita on runsaasti lähes kaikkiin avoimiin tehtäviin. Potentiaaliset hakijat ovat kiinnos-

tuneita erityisesti Telesten teknologisesta osaamisesta ja mahdollisuudesta päästä kehittymään sen myötä. Tiiviillä yhteistyöllä alan oppilaitosten kanssa pyritään lisäämään myös yrityksen tunnettuutta potentiaalisten työntekijöiden joukossa, jotta voidaan varmistaa työvoiman saatavuus tulevaisuudessa. Nuorille tarjotaan myös kesätyöpaikkoja, harjoittelua ja aiheita opinnäytetöihin.

Telestellä viihdytään keskimäärin pitkään. Telesteläisillä on paljon pitkiä työuria ja niiden mukanaan tuomaa vankkaa osaamista ja tietoa. Työnantajana ollaan sitoutuneita ja työtehtävät koetaan motivoiviksi. Työurat tulevat tulevaisuudessa entisestään pidentymään ja tämä otetaan Telestellä huomioon mm. tukemalla työhyvinvointia sekä työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.

Telesten kannustinjärjestelmät perustuvat saavutettuihin tuloksiin, joita mitataan sekä yhtiö- että henkilötasolla. Kannustimina käytetään muun muassa bonus-, tulospalkkio- ja osakepalkkiojärjestelmiä. Bonus- ja tulospalkkiojärjestelmät pohjautuvat konsernin strategiaan ja tavoitteisiin, jotka näin luontevasti yhdistyvät tiimien ja yksittäisten henkilöiden työhön. ■

Yritysvastuu strategian ytimessä

Suomen YK-liitto määrittelee yritysten yhteiskuntavastuun osa-alueiksi taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen vastuun. Taloudellinen vastuu pitää sisällään toiminnan liiketaloudellisesta kestävydestä huolehtimisen, korruption vastaisen toiminnan ja veronmaksun. Ekologiseen vastuuseen kuuluu yrityksen toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten huomioiminen, mittaaminen ja raportointi. Sosiaaliseen vastuuseen kuuluvat oikeudenmukaiset ja ihmisoikeuksia kunnioittavat toimintatavat, työelämän käytännöt ja työntekijöiden työolosuhteet. Yhteiskuntavastuun kantaminen on asiakasvaatimus ja esimerkiksi eettiset säännöt sekä niiden noudattaminen on olennainen osa yhteiskuntavastuun toteuttamista.

Teleste huomioi edellä mainitut yritys- vastuun olennaisimmat tekijät yrityksen strategiassa, visiossa, arvopohjassa sekä eettisissä säännöissä. Telesten arvot ovat asiakaskeksisyys, kunnioitus, luotettavuus ja tuloksellisuus. Taloudellinen vastuu huomioidaan asiakaskeksyydellä ja tuloksellisuudella. Havainnoidaan toimintaympäristö, ollaan avoimia ja toimitaan ennakoivasti. Ollaan lähellä asiakasta nyt ja tulevaisuudessa. Tuloksellisuus taataan tekemällä päätöksiä oikea-aikaisesti, asettamalla haasteellisia tavoitteita, kommunikoimalla ne selkeästi ja viemällä asiat loppuun. Ekologisessa vastuussa huomioidaan tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutukset sekä seurataan kehitystä mittareilla. Sosiaalinen vastuu huomioidaan eettisissä säännöissä, oikeudenmukaisilla työolosuhteilla ja käytännöillä.

Ympäristöystävällisyys näkyy tuotteiden pitkäikäisyydessä ja huollettavuudessa. Tuotteiden suunnittelussa huomioidaan ympäristönäkökulma ja käytetään mahdollisuuksien mukaan kierrätettäviä materiaaleja. Tuotteiden ympäristövaikutukset ovat lähinnä käytön aikainen energian kulutus sekä tila- ja jäähdystarpeet. Ympäristöasioiden huomioiminen koko ketjussa varmistaa asiakkaille ympäristöystävälliset tuotteet.

Telesten ympäristöjärjestelmä on ISO14001:2004 sertifioitu ja seuraavana askeleena se päivitetään sertifikaatin uuteen ISO14001:2015 - versioon. Vuoden 2017 aikana tullaan ympäristöasioiden näkyvyyttä lisäämään esimerkiksi ympäristötaululla tuotannon käytävässä.

Teleste tekee vuosittain myös sisäisen tarkastuksen, jonka tehtävänä on arvioida

riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessin sekä valittujen toimintojen tehokkuutta sekä ehdottaa kehitystoimenpiteitä näiden osalta. Lisäksi sisäinen tarkastus hoitaa johdon antamia mahdollisia erityistehäviä.

Teleste on rakentanut toiminnastaan GRI-mittariston ja tuloksia on nyt seurattu muutama vuosi. Tällä hetkellä tiedetään nykyinen taso, ja seuraavana askeleena onkin tavoitteiden määrittely.

Rakentamassa verkottunutta yhteiskuntaa

Telesten tehtävä on olla mukana rakentamassa verkottunutta maailmaa ja turvallisuuden parantajana videovalvonnassa sekä julkisen liikenteen parantamisessa informaatiopuolella. Reilut toimintatavat on huomioitu Telesten eettisissä säännöissä.

Teleste on myös merkittävä työllistäjä. Turun Sanomat ja Turun kauppakamari listasivat keväällä 2016 alueen suurimmat yritys-työpaikat nyt yhdeksännen kerran. Yrityksiä pyydettiin antamaan koko konsernin Varsinais-Suomen työntekijämäärä vuosien 2014 ja 2015 lopussa. Teleste on listalla sijalla 29. Listalla on yhteensä 110 yritystä. ■

Vaikutus yhteiskuntaan

Henkilöstökulut

72,6 milj. euro

Yhteisöverot

3,0 milj. euro

Osingot osakkeen omistajille

4,2 milj. euro

Virtual Smart City

Telesten ja Turun kaupungin rahoittama Virtual Smart City Startup -yhteistyö-projekti on ensimmäinen avaus Turun yliopiston Intoa! Lean Business -ohjelmassa. Projektissa opiskelijat ja tutkijat kehittävät yhteistyökumppaneiden antaman haasteen mukaisesti sovelluksia, jotka lisäävät kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Virtual Smart City Startup -projektissa tavoitteena on löytää sovelluksia, jotka lisäävät kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta, ja joiden pohjalta voi syntyä uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Projektiin kootaan Turun yliopiston opiskelijoista noin kymmenen hengen poikkitieteellinen tiimi, jossa yhdistyy liiketoiminnan juridiikan, kaupunkitutkimuksen sekä käyttäytymis- ja sosiaalitieteellinen osaaminen. Valitulla tiimillä on käytettävissään tuote- ja liiketoiminnan kehittämiseen 10 000 euron budjetti sekä rahoittajien ja ulkopuolisten muodostama toimintaa sparraava hallitus.

Teleste näkee Smart City Startup -projektissa ainutlaatuisen mahdollisuuden uusiin innovaatioihin. Turun yliopiston monitieteellisen osaamisen ja opiskelijo-

den tarjoamien tuoreiden, teknologioista riippumattomien näkökulmien avulla voidaan löytää uusia ratkaisuja modernin kaupunkiympäristön haasteisiin.

Turun kaupungin tavoitteena on lisätä alueen vetovoimaa, elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä myös yrittäjyyden, työllistymisen ja innovatiivisuuden näkökulmasta. Koska Turun kaupunki voi omilla älykällä valinnoillaan ja tekemisellään useinkin synnyttää mahdollisuuksia uuteen ja uusiutuvaan elinkeinotoimintaan, joka luo alueelle hyvinvointia, on hyvinkin perusteltua olla mukana tässä yhteistyössä, Turun kaupungin kaupunkikehitysryhmän johtaja Pekka Sundman sanoo.

Yrittäjyysyliopistona kehitämme tapoja siirtää tietoa yliopistosta yrityksiin. Turun yliopistolle Intoa! Lean Business -ohjelma on aivan uudenlainen avaus, jonka tavoitteena on tiivistää yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä sekä vahvistaa yrittäjyyttä ja yrittäjämäistä toimintatapaa opiskelijoiden ja henkilökunnan keskuudessa, Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen sanoo. ■

Projekti lanseerattiin syyskuussa ElectroCity Circuksessa. Tilaisuudessa konseptia esittelivät toimitusjohtaja Jukka Rinnevaaran lisäksi Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen, Turun kaupungin kaupunkikehitysryhmän johtaja Pekka Sundman sekä Turun yliopiston yrittäjyys-asiamies Mikko Pohjola.

Innovatiivisia ja ympäristöystävällisiä tuotteita

Suunnittelu

Tuotekehitys on avainasemassa tuotteiden elinkaaren aikaisen ympäristönäkökulman huomioimisessa. Vuoden 2016 lopussa Telecten suunnitteluprosessiin lisättiin suunnittelun aikainen ympäristökatselmus. Ensimmäiset ympäristökatselmuksset pidettiin tuotteelle AC9200:lle ja RPD-moduulille. Katselmukseen osallistuivat suunnittelijat, projektipäällikkö, laatuapäällikkö ja esimiehet.

Suunnitteluvaiheessa tehdään päätökset, joiden avulla voidaan minimoida ympäristöhaitat koko tuotteen elinkaaren aikana. Suunnitteluvaiheen aikana tehtävät päätökset koskevat raaka-aineiden hankintaa, osien, komponenttien ja lopputuotteen valmistusta, jakelua, käyttöä ja käytöstä poistoa.

Ympäristömyötäisen tuotesuunnittelun tavoitteena on siis pienentää materiaalien määrää ja pienentää energiankulutusta sekä parantaa tuotteen laatua:

Määrällinen näkökulma

- Materiaalien käytön tehokkuus
- Energiankulutuksen minimointi
- Tuotteiden käyttöiän pidentäminen
- Tuotteiden hyödynnettävyyden parantaminen.

Laadullinen näkökulma – haitattomuus

- Panosten (materiaalit ja energia) laatu
- Päästöjen laatu (tuotanto, käyttö, jätteenkäsittely).

Valintoja tehtäessä mietitään tuotteen sekä materiaalien koko elinkaarta. Tavoitteena on, että kaikissa vaiheissa kuormitetaan ympäristöä mahdollisimman vähän. Haitattomuus tarkoittaa, että huomioidaan materiaalivalinnat sekä valmistusprosessit. Valmistusprosesseissa kiinnitetään huomio niissä tarvittavaan energianmäärään sekä mahdollisiin päästöihin.

Ympäristökatselmuksessa käydään läpi seuraavia asioita:

- Materiaalien käytön tehostaminen
- Energiankulutuksen minimointi
- Tuotteen elinkaaren pidentäminen
- Kierrätettävyys
- Haitallisten aineiden käytön vähentäminen

Telecten tavoitteena on myös selvittää tuotteidensa materiaalitasheet. Vuoden 2016 aikana lähetettiin yksi tuote ulkopuoliselle toimijalle materiaalitasteen laskemiseksi.

Modulaarisuus on suunnittelussa yksi tärkeä lähtökohta ja lähes kaikki HFC-tilaajaverkkotuotteet ovat modulaarisia. Samoin Luminato-videokeskuslaite on modulaarinen tuotealusta. Modulaarisuus on valittu teknis-ekonomiseksi kompromissiksi ja modulaarisuuden hyödyt tulevat esille tuotteiden huollettavuutena ja alustan monikäyttöisyytenä.

Tuotanto

Telecten suurimmat ympäristövaikutusten aiheuttajat ovat energiankäyttö ja toiminnasta syntyvät jätteet. Telecten tuotanto koostuu elektroniikan valmistuksesta sekä kokoonpanovaiheista ja testauksesta ja kaikki edellä mainitut prosessit ovat ympäristön kannalta turvallisia. Vuoden 2016 lopussa aloitettiin jätteiden käsittelyn tehostamisprojekti, joka pitää sisällään jätteiden käsittelyn ja ohjeiden tarkistamisen.

Vuoden 2017 puolella projektia jatketaan ympäristökoulutuksilla ja jättesopimusten tarkistuksella. Telecte pyrkii aina varmistamaan, että materiaalit ovat peräisin eettisesti ja ekologisesti vastuullisista lähteistä. Luonnonvarojen laillisesta kaupasta ja kestäväen kehityksen toimitusketjuista tarvittavien tietojen ylläpitämiseen ja parantamiseen käytetään kolmannen osapuolen palvelua, joka seuraa standardikomponenttien raaka-aineiden alkuperiä (Conflict minerals, 3TG).

Tuotannon tehokkuutta ylläpidetään Lean:in avulla. Lean-johtamisfilosofia on tuonut tullessaan visuaalisuuden. Prosessien johtaminen ja operatiivisen toiminnan ylläpitäminen tapahtuu hyvin visuaalisesti. Yksi osa tuotannon laadunkehittämisestä on JAPA eli jatkuvan parantamisen taulut. Development forum -seurantakokouksessa käydään säännöllisesti läpi strategian mukaiset tuotannon kehityshankkeet.

Jakelu ja palvelu

Vuoden 2016 aikana otettiin Lean-toimintatavat käyttöön Mitron-tuoteperheen tuotannossa. Linjavalmistuksesta siirryttiin solutuotantoon, jossa tuote valmistuu yksi kerrallaan loppuun asti. Tämän ansiosta tuotannon tehokkuus on lisääntynyt. Visuaalisuutta on lisätty huomattavasti mm. erilaisten infotaulujen avulla. 5S-menetelmä on myös aktivoitu käyttöön. 5S on Japanissa kehitetty työpaikkojen organisointiin ja työmenetelmien standardointiin keskittyvä menetelmä, jonka tavoitteena on kasvattaa työn tuottavuutta. Tähän pyritään välttämällä kaikenlaista hukkaamista ja tuhlaamista, poistamalla ei-arvoa tuottavaa toimintaa, sekä parantamalla laatua ja turvallisuutta, sekä luomalla visuaalisesti miellyttävä ja tehokas työpaikka.

Telesten logistiikan hiilijalanjälki syntyy pääsääntöisesti materiaalien ja valmiiden tuotteiden kuljetuksista. Kuljetuksista syntyvä hiilijalanjälkeä on pienennetty toimivalla enusteprosessilla sekä ohjaamalla kuljetukset maa- ja merikuljetuksin asiakkaalle. Euroopalaisten toimittajakumppanien kanssa on tehty yhteistyötä lyhyempien välimatkojen ja joustavuuden kehittämiseksi.

Vuodesta 2014 lähtien kuljetusten käytämä tila onkin saatu pienennettyä mm. päällekkäinlastattavien pakkauksien ansiosta. Vuoden 2016 aikana on pakkauslaatikoiden kansien materiaaliksi muutettu lastulevyistä pahveiksi. Pahviset kannet ovat kevyempiä ja helpompia kierrättää kuin lastulevyiset kannet.

Palveluliiketoiminnassa ympäristökuormituksen päälähde on asennus- ja huoltoajojen CO₂-päästöt, joihin vaikutetaan kalustovalinnoilla ja reittisuunnittelulla. Ympäristönäkökulma huomioidaan myös kierrättämällä asennuspaikalla syntyvät materiaalit asianmukaisesti. CO₂-päästöjä on seurattu vuodesta 2013 alkaen ja päästöjen taso on pystytty pitämään hyvin samalla tasolla viimeiset kolme vuotta. Tavoitteena on jatkosakin pysyä samalla päästötasolla vähäpäästöisen kaluston ja tarkan reittisuunnittelun avulla.

Käyttö

Suunnittelussa otetaan huomioon koko tuotteen elinkaari huomioiden käytettävyys, käyttöikä sekä huollettavuus. Pitkän elinkaaren omaavien tuotteiden päivitettävyys on osa ympäristönäkökulmaa. Asiakastytyväisyys taataan pitkäikäisillä, huollettavilla tuotteilla, joiden energiankulutus on asetettujen tavoitteiden mukainen.

Telesten tuotteet ovat myös turvallisia sekä tuotantoprosessissa työntekijälle että käytössä loppukäyttäjälle. Teleste kehittää tuotteitaan jatkuvasti, jotta verkko-operaattorit voivat pienentää verkkonsa energiankulutusta suhteessa siirrettyyn datamäärään. Alalla käytetään yleisesti mittarina sitä kuinka paljon energiaa verkossa kuluu yhden bitin siirtämiseen – W/bit. Uudet DOCSIS 3.1-laitteet, joissa on entistä laajempi taajuusalue, tarjoavat operaattoreille mahdollisuuden päästä parempaan bitti per watti lukuun. Vuonna 2016 valmistui mm. AC8810 ja AC3210/3010.

Kierrätys

Telestellä kierrätetään syntyvät jätteet asianmukaisesti. Jätteiden kierrätyksestä ja kierrätyspaikkojen sijaintia tullaan kuitenkin tehostamaan vielä entisestään vuonna 2017. Vuoden 2016 lopussa analysoitiin syntyvät jätteet ja niiden jäteastioiden sijainti ja vuoden 2017 alussa tullaan vielä tarkistamaan sopimukset jätteiden käsittelevien kanssa.

Vuoden 2016 aikana ovat jätemäärät ja jätteiden käsittelystä syntyvät kustannukset vähentyneet edellisvuoteen verrattuna.

Laitteiden kierrätettävyydestä saadaan lisätietoa, kun ensimmäisen tutkittavana olevan laitteen materiaalitasetiedot ovat käytettävissä. Tuotteet koostuvat pääosin kierrätettävistä materiaaleista. Tuotannon jättejakeet lajitellaan ja ne pystytään lähes kokonaisuudessaan kierrättämään tai hyödyntämään energiana.

Timo Miettinen

DI s. 1955
Hall. pj 2016–

Timo Miettisellä on määräysvalta Tianta Oy:sta, joka puolestaan omistaa 23,23 % Teleste Oyj:stä (pörsstitiedote 2.1.2017).

Päätoimi:

EM Group Oy, hallituksen jäsen 2014–,
hall. pj 2017–

Keskeinen työkokemus:

EM Group Oy, hall. pj 2005–2013,
Ensto Oy, tj 1993–1995, hall. pj
2006–2013, hall. jäsen 2014–2017,
Lännen Tehtaat Oyj (nyk. Apetit Oyj), hallintoneuvoston
puheenjohtaja 2011–2013

Muut keskeiset luottamustoimet:

Ensto Invest Oy, hall. jäsen
Alvar Aalto säätiö, hall. jäsen
Deutsche Bibliotheks Verein in Finnland, hall. pj

Esa Harju

DI s. 1967
Hall. jäsen 2012–2016

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista

Päätoimi:

Yritysjohdon konsultti

Keskeinen työkokemus:

Ixonos Oyj, tj 2013–2015
Nokia Siemens Networks Finland Oy, tj 2012
Nokia Siemens Networks Oy, Skandinavian ja Baltian
liiketoiminnot 2010–2012
Vuodesta 1991 alkaen eri johtotason tehtävissä
Nokia Oyj:ssa ja Nokia Siemens Networks Oy:ssa.

Muut keskeiset luottamustoimet:

Taiste Oy, hall. pj

Jannica Fagerholm

KTM s. 1961
Hall. jäsen 2013–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista

Päätoimi:

Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö, tj 2010–

Keskeinen työkokemus:

SEB Gyllenberg Private Bank, tj 1999–2010,
Handelsbanken Liv, maajohtaja, Suomen
henkivakuutustoiminta 1998–1999
Sampo-konserni, sijoitusjohtaja henkivakuutustoiminta
1996–1998
Sampo-konserni, varainhoitotehtäviä 1990–1996

Muut keskeiset luottamustoimet:

Kesko Oyj, hall. jäsen
Sampo Oyj, hall. jäsen
Hanken Svenska handelshögskolan,
hallituksen jäsen, sijoitusvaliokunnan pj
Veritas Eläkevakuutusosakeyhtiö,
hallintoneuvoston jäsen

Kai Telanne

KTM s. 1964
Hall. jäsen 2008–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista

Päätoimi:

Alma Media Oyj, tj 2005–

Keskeinen työkokemus:

Kustannus Oy Aamulehti, tj 2001–2005
Kustannus Oy Aamulehti, varatoimitusjohtaja 2000–2001

Muut keskeiset luottamustoimet:

Altia Oyj, hall. jäsen
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hall. jäsen,
varapuheenjohtaja

Pertti Ervi

Ins. s.1957
Hall. jäsen 2009–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista

Päätoimi:

Yritysjohdon konsultti

Keskeinen työkokemus:

Computer 2000-konsernin pääjohtaja vuoteen 2000
Computer 2000 Finland Oy, tj vuoteen 1995

Muut keskeiset luottamustoimet:

Comptel Oyj, hall. pj,
Efecte Oy, hall. jäsen, hallituksen pj,
F-Secure Oyj, hall. jäsen ja tarkastusvaliokunnan pj

Timo Luukkainen

Ekonomi, DI, MBA, s.1954
Hall. jäsen 2016–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista

Päätoimi:

Hallitustyöskentely

Keskeinen työkokemus:

Ensto Oy, tj 2009–2016
Evervent Oy, tj 2007–2009
Ranskassa, Englannissa ja Sveitsissä 1992–2008:
General Motors Ranskan tytäryhtiön johtoryhmä
Hyster ja Movex -yhtymien EMEA johtaja
Irrifrance yhtiön tj
ABB tytäryhtiöiden tj 1985–1992
UPM Kymmene tytäryhtiön tj 1981–1985

Muut keskeiset luottamustoimet:

Varuboden-Osla, hall. varapuheenjohtaja

JOHTORYHMÄ

Jukka Rinnevaara

Johan Slotte

Juha Hyytiäinen

Hanno Narjus

Andree Kang

Esa Harju

Pasi Järvenpää

Markus Mattila

Jukka Rinnevaara

Toimitusjohtaja
KTM, s. 1961

Telesten palveluksessa vuodesta 2002–

Keskeinen työkokemus:

ABB Installaatiot, tj. 1999–2001
ABB Building Systems,
Group Senior Vice President 2001–2002

Keskeiset luottamustoimet:

Turun kauppakamari, varapj.
Keskuskauppakamari, hall. jäsen
Ventilation Holding Finland Oy, hall. jäsen

Andree Kang

Network Services,
liiketoimintajohtaja
TKT, s. 1964

Telesten palveluksessa vuodesta 2012–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012–

Keskeinen työkokemus:

Emerson Network Power Germany,
tj. Power Products & Services
2010–2011
Chloride Poland, tj. 2009–2011
Masterguard GmbH, tj. 2007–2011

Johan Slotte

Varatoimitusjohtaja,
Liiketoimintojen kehitys- ja
lakiasiantuntijajohdaja
Saksan, Sveitsin ja Itävallan aluejohtaja
VT, EMBA, s. 1959

Telesten palveluksessa vuodesta 1999–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1999–

Keskeinen työkokemus:

Uponor Group 1989–1999, erilaiset
johtotehtävät, ml Uponor Poland tj

Esa Harju

Video Security and Information
liiketoimintajohtaja 1.12.2016 alkaen
DI, s. 1967

Telesten palveluksessa 2016–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2016–

Keskeinen työkokemus:

Ixonos Oyj, toimitusjohtaja 2013–2015
Nokia Siemens Networks Oy, Skandinavian ja
Baltian liiketoiminnot 2010–2012
Vuodesta 1991 alkaen eri johtotason
tehtävissä Nokia Oyj:ssa ja Nokia Siemens
Networks Oy:ssa

Keskeiset luottamustoimet:

Taiste Oy, hall. pj

Juha Hyytiäinen

Talousjohtaja
KTM, s. 1967

Telesten palveluksessa vuodesta 2013–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013–

Keskeinen työkokemus:

OMG Kokkola Chemicals Oy,
talouspäällikkö 1994–1998
Ensto Saloplast Oy,
talouspäällikkö 1998–2000
Nokia Oyj, taloushallinnon johtotehtävät
2000–2013

Pasi Järvenpää

Tutkimus- ja tuotekehitysjohtaja
DI, s. 1967

Telesten palveluksessa vuodesta 1994–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013–

Hanno Narjus

Network Products,
liiketoimintajohtaja
KTM, s. 1962

Telesten palveluksessa vuodesta 2006–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007–

Keskeinen työkokemus:

Teleste Oyj, johtaja 1989–1996
Nokia Oyj, erilaiset johtotehtävät
1996–2006

Markus Mattila

Tuoteoperaatiot,
johtaja
DI, s. 1968

Telesten palveluksessa vuodesta 2008–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008–

Keskeinen työkokemus:

Nokia Mobile Phones/Nokia Oyj, päällikkö- ja
johtotehtävät tuoteoperaatioissa,
logistiikassa ja hankintatoimessa 1993–2008

Tietoja osakkeenomistajille

Telesten osake

Teleste Oyj on listautuneena Nasdaq Helsingissä Teknologia-toimialaluokassa. Vuoden 2016 lopulla tehdyssä tarkastelussa Teleste nostettiin markkina-arvoltaan mid cap -ryhmään. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Yhtiön rekisteröity osakepääoma 31.12.2016 oli 6 966 932,80 euroa jakautuen 18 985 588 osakkeeseen.

Osakekurssi oli vuoden 2016 aikana alimmillaan 7,29 (5,32) euroa ja korkeimmillaan 10,24 (9,88) euroa. Päätöskurssi 31.12.2016 oli 8,86 (9,80) euroa.

Kaupankäyntitunnus TLT1V
Listalle 30.3.1999
Listautumishinta 8,20 euroa
ISIN-koodi FI0009007728
Reuters-tunnus TLT1V.HE
Bloomberg-tunnus TLT1VFH

Taloudelliset tiedotteet

Julkaisut sekä pörssitiedotteet ovat luettavissa suomeksi ja englanniksi yhtiön kotisivuilla.

Teleste tarkisti tilauksia koskevat pörssitiedottamisen kriteerinsä syksyllä 2016. Jatkossa pörssitiedotteina julkistetaan vain merkittävimmät tilaukset. Ratkaisu tehdään

tapauskohtaisesti kunkin tilauksen osalta. Tämän lisäksi Teleste julkaisee säännöllisesti sijoittajauutisia ja lehdistötiedotteita liiketoimintaansa liittyvistä uutisista ja tilauksista, joiden arvioidaan kiinnostavan yhtiön sidosryhmiä, mutta jotka eivät täytä pörssitiedottamisen kriteerejä.

Tiedoteaikataulu vuonna 2017

Osavuosi- ja puolivuosisikatsaukset:
tammikuu–maaliskuu 4.5.2017
tammikuu–kesäkuu 10.8.2017
tammikuu–syyskuu 9.11.2017
Tilinpäätöstiedote 9.2.2018

Pörssitiedotteet voi tilata suoraan omaan sähköpostiin Internet-sivuilla olevan tiedote-palvelun kautta.

Osoitteenmuutokset

Osakasrekisteriä ylläpitää Euroclear Finland Oy. Osakkeenomistajien henkilö- ja osoitietoissa tapahtuneet muutokset pyydetään ystävällisesti ilmoittamaan omaa arvo-osuustiliä hoitavalle tilinhoitajayhteisölle.

Yhtiökokous

Teleste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 6.4.2017 klo 15.00 alkaen Finlandia-talon Helsinki-salissa, osoitteessa Mannerheimintie 13 e, Helsinki. Ilmoittautuneiden vastaanotto alkaa kello 14.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on maanantaina 27.3.2017 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään perjantaina 31.3.2017 kello 16.00.

Ilmoittautuminen:

- yhtiön Internet-palvelun kautta osoitteessa www.teleste.com
- sähköpostitse osoitteeseen investor.relations@teleste.com;
- puhelimitse numeroon (02) 2605 611 arkisin klo 09.00–16.00;
- kirjeitse osoitteeseen: Teleste Oyj, Tiina Vuorinen, PL 323, 20101 Turku.

Osingonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,25 e. Osingon irtoamispäivä 7.4.2017 Osingonmaksun täsmäytyspäivä 10.4.2017 Osingon maksupäivä 19.4.2017.

Lisätietoja: www.teleste.com/yhtiokokous

Sijoittajietoa Internetissä

Telesten Internet-sivujen Sijoittajat-osio sisältää mm.:

- taloudelliset raportit ja pörssitiedotteet
- kuukausittain päivittyvät tiedot Telesten suurimmista omistajista
- osakkeen kaupankäyntitiedot, kurssihistorian ja sijoituslaskurin
- yhtiökokoustietoutta.

Yksi Teleste

TILIN-
PÄÄTÖS
2016

RAKENNAMME TULEVAISUUTTA JOKA ON ÄLYKKÄÄMPI, TURVALLISEMPI JA SUJUVAMPI

TELESTE

Hyvä lukija,

Teosten vuosikertomus 2016 on interaktiivinen pdf. Sisällysluettelossa ja alareunan navigaatiiossa on linkitys sivulle, josta vastaavat tiedot löytyvät. Alla on merkkien selitykset.

← → Yksi sivu taakse/
eteenpäin

↑ Takaisin
sisällysluetteloon

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus	1
Konsernin tilinpäätös	5
Konsernituloslaskelma	5
Konsernitase	6
Konsernin rahavirtalaskelma	7
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	8
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	9
Segmenttiraportointi	17
Hankitut liiketoiminnot tilikausilla 2016 ja 2015	19
Konsernin liitetiedot	20
Emoyhtiön tilinpäätös	
Tuloslaskelma	36
Tase	37
Rahoituslaskelma	38
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	39
Emoyhtiön tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	40
Voitonjakoehdotus	45
Tilintarkastuskertomus	46
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	50
Konserni numeroina	55
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	56
Osakkeet ja osakkeenomistajat	57

Hallituksen toimintakertomus

Teleste on kansainvälinen teknologiakonserni, joka kehittää ja tarjoaa video- ja laajakaistateknologioita sekä niihin liittyviä palveluita. Teknologiatarjontamme edistää päivittäisen elämän sujuvuutta ja turvallisuutta. Liiketoimintamme ydin on video – videon ja datan käsittely, siirto ja hallinta. Asiakskuntamme koostuu kaapeli- ja teleoperaattoreista sekä julkisen sektorin organisaatioista. Toimintamme on jaettu kahteen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Video and Broadband Solutions ja Network Services. Molemmilla alueilla olemme maailman johtavia yrityksiä ja teknologisia edelläkävijöitä.

Telesten kannattava kasvu jatkui vuonna 2016. Liikevaihto ja liiketulos nousivat Telesten historian korkeimmiksi. Kasvu saavutettiin Video and Broadband Solutions -liiketoiminta-alueella. Saadut tilaukset jäivät kuitenkin edellisen vuoden tilauksia pienemmiksi, minkä johdosta tilauskanta laski tilikauden aikana. Network Services -liiketoiminta-alueen liikevaihto saavutti edellisuoden tason, mutta liiketulos oli tappiollinen Saksan toimintojen vaikeuksien johdosta. Palveluliiketoiminnan liiketulos parani Englannissa, Sveitsissä, Suomessa ja Belgiassa.

LIKEVAIHTO JA TULOSKEHITYS

Konsernin saadut tilaukset laskivat 2,8 % ja olivat 244,3 (251,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi Telesten historian korkeimmaksi 259,5 (247,8) miljoonaa euroon, kasvua 4,8 %. Materiaali- ja tuotantopalveluiden kulut nousivat 6,8 % ja olivat 137,1 (128,3) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 72,6 (70,5) miljoonaa euroa, kasvua 2,9 %. Henkilöstökulujen kasvu johtui henkilöstömäärän kasvusta. Poistot ja liiketoiminnan muut kiinteät kulut kasvoivat 0,4 % ollen 37,6 (37,5) miljoonaa euroa. Liiketulos kasvoi 9,3 % ja oli 15,6 (14,3) miljoonaa euroa. Konsernin verot olivat 3,0 (2,9) miljoonaa euroa ja laskennallinen veroaste oli 20,3 % (21,0 %). Laimentamaton osakekohtainen tulos kasvoi 6,8 % ja oli 0,65 (0,61) euroa. Liiketoiminnan raha-

virta kasvoi 78,1 % ja oli 8,8 (4,9) miljoonaa euroa. Rahavirtaa kasvatti nettokäyttöpääoman muutokset.

LIKETOIMINTA-ALUEET

Video and Broadband Solutions

Liiketoiminta-alue keskittyy tilaajaverkkotuotteisiin sekä videovalvonta- ja informaatiotarkaisuihin. Liiketoiminta-alueen merkittävien asiakaskunta koostuu kaapelioperaattoreista ja julkisen sektorin organisaatioista. Liiketoiminta-alueen päämarkkina-alue on Eurooppa, mutta sillä on toimintaa muun muassa myös Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa.

Liiketoiminta-alueella on 31 omaa toimipistettä sekä useita jälleenmyynti- ja integraatiopartnereita. Euroopan ulkopuolella olevat tytäryhtiöt ja toimipisteet sijaitsevat Yhdysvalloissa, Australiassa, Kiinassa ja Arabiemiraattien liitossa.

Saadut tilaukset laskivat vertailukaudesta 5,7 % ja olivat 149,0 (158,0) miljoonaa euroa. Saadut tilaukset laskivat tilaajaverkkotuotteissa. Liikevaihto kasvoi 6,4 % ja oli 164,2 (154,4) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat tilaajaverkkotuotteiden toimitukset. Liiketulos kasvoi 29,0 % ja oli 16,5 (12,8) miljoonaa euroa eli 10,0 % (8,3 %) liikevaihdosta. Liiketulosta nosti tilaajaverkkotuotteiden kasvanut liikevaihto ja hieman vertailukautta korkeampi bruttokate. Lisäksi liiketulos sisältää muihin tuottoihin kirjattun yrityshankintaan liittyvän lisäkauppahinnan tulouttamisen 2,3 (1,1) miljoonaa euroa, koska lisäkauppahintaa ei tullut maksettavaksi.

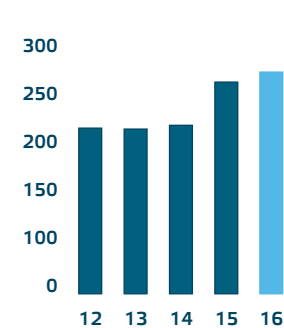
Tuotekehitysmenot olivat 11,0 (11,0) miljoonaa euroa eli 6,8 % (7,1 %) liikevaihdosta. Tuotekehitysmenoja aktivoitiin 2,5 (1,7) miljoonaa euroa. Aktivoitujen tuotekehitysmenojen poistot olivat 1,2 (1,1) miljoonaa euroa. Tuotekehityshankkeet painottuivat DOCSIS 3.1 -standardin mukaisiin verkkotuotteisiin, hajautettuun verkkoarkkitehtuuriin, videovalvonta- ja informaatiotarkaisuihin sekä asiakaskoh- taitisiin projekteihin.

Network Services

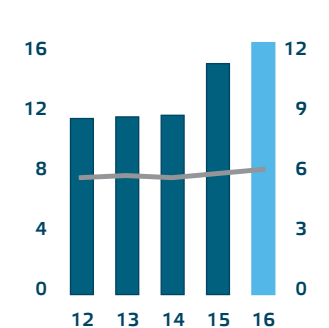
Network Services tarjoaa kokonaisvaltaisia palveluita tilaajaverkkojen suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon. Network Services liiketoiminta-alueen asiakaskunta koostuu pääosin isoista eurooppalaisista kaapelioperaattoreista. Palvelujen toteutusaste ja laajuus vaihtelevat asiakkaittain yksittäishinnoitelluista palveluista avaimet käteen periaatteella toteutettaviin projekteihin. Pääosa toimituksista tehdään raamisopimusten perusteella. Palvelut sisältävät myös Telesten omia tuoteratkaisuja. Palveluosaaminen kattaa kaapeliverkkoteknologian kaikki osa-alueet päävähvistinjärjestelmien asennuksista ja ylläpidosta taloverkkojen uudistuksiin. Palveluja toteutetaan myös alihankintaverkoston avulla.

Saadut tilaukset ja liikevaihto kasvoivat 2,1 % ja olivat 95,3 (93,4) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi erityisesti Englannissa ja laski Saksassa. Liiketulos laski merkittävästi ja oli 0,8 miljoonaa euroa tappiolla eli -0,9 % (+1,6 %) liikevaihdosta. Vertailukaudella liiketulos oli 1,5 miljoonaa euroa. Tappiot syntyivät Saksassa, missä alihankittua maanrakennustyötä sisältävien palveluiden toimitukset sekä palveluiden käynnistäminen uudella maantieteellisellä

Konsernin liikevaihto, Meur

Konsernin liiketulos, Meur % liikevaihdosta

alueella tuottivat tappioita. Liiketulos parani vertailukaudesta Englannissa, Sveitsissä, Suomessa ja Belgiassa.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat 5,5 (16,9) miljoonaa euroa eli 2,1 % (6,8 %) liikevaihdosta. Vertailukauden investoinneista 11,5 miljoonaa euroa kohdistui Mitron-yritysostoon. Tuotekehitysinvestoinnit olivat 2,5 (1,7) miljoonaa euroa. Muut investoinnit kohdistuivat tietojärjestelmiin, koneisiin ja laitteisiin. Investoinneista 0,6 (1,7) miljoonaa euroa toteutettiin rahoitusleasing-sopimuksilla.

Tuotekehitysprojektit painoutuivat DOCSIS 3.1 -standardin mukaisiin verkkotuotteisiin, hajautettuun verkkoarkitehtuuriin, videovalvonta- ja informaatoratkaisuihin sekä asiakaskohtaisiin projekteihin.

RAHOITUS JA PÄÄOMARAKENNE

Liiketoiminnan rahavirta oli 8,8 (4,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirran kasvu vertailukaudesta johtui nettokäyttöpääoman laskusta.

Konsernin emoyhtiöllä on käytössään rahoitus- ja luottolimiittisopimukset, joiden arvo on yhteensä 45,0 miljoonaa euroa. Sitovat sopimukset ovat voimassa maaliskuun loppuun 2018. Käyttämättömiä sitovia valmiusluottoja oli katsauskauden lopussa 19,0 (17,7) miljoonaa euroa. Konsernilla oli 31.12.2016 korollista velkaa 30,6 (33,0) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste oli 52,5 % (48,3 %) ja nettovelkaantumisaste 25,0 % (26,3 %).

HENKILÖSTÖ JA ORGANISAATIO

Konsernin henkilömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 1 514 (1 485/2015, 1 302/2014), joista 747 (697) Video and Broadband Solutions ja 767 (788) Network Services -liiketoiminta-alueella. Katsauskauden lopussa konsernin henkilömäärä oli 1 511 (1 506/2015, 1 343/2014), joista ulkomailta työskenteli 66 % (68 %/2015, 72 %/2014). Euroopan ulkopuolella työskenteli noin 2 % konsernin henkilöstöstä.

Henkilöstökulut nousivat vertailuvuodesta 2,9 % ja olivat 72,6 (70,5/2015, 59,5/2014) miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen kasvu johtui pääosin henkilöstömäärän kasvusta. Keskimääräinen henkilöstömäärä kasvoi 1,9 %. Henkilöstö kasvoi Video and Broadband Solutions -liiketoiminta-alueella.

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Ympäristönsuojelu on Telemen strategiaan ja riskien hallintaan liittyvä valinta, joka on sopusoinnussa taloudellisten ja laadullisten päämäärien kanssa. Telemen ympäristöjärjestelmälle on myönnetty ISO 14001:2004 -sertifikaatti, jonka mukaisesti toimintaa kehitetään jatkuvan parantamisen periaattein. Yhtiö käynnistää ympäristöjärjestelmän päivityksen ISO14001:2015 -version mukaiseksi vuoden 2017 aikana.

Suurimmat ympäristövaikutukset Telemen tuotteista syntyvät niiden käytön aikaisesta energiankulutuksesta sekä tila- ja jäähdytystarpeesta. Tuotteet koostuvat pääosin kierrätettävistä materiaaleista. Kaapeliverkko- ja videovalvontalaitteet ovat verrattain pitkäikäisiä, huollettavia ja päivitettäviä, joten niiden käyttöikä voidaan edelleen pidentää. Tuotekehitys on avainasemassa tuotteiden elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten huomioidisessa. Vuoden 2016 lopulla laajennettiin suunnittelun aikaisen ympäristökatselmoimisen käyttöä.

Telemen toiminnan ympäristövaikutukset syntyvät pääasiassa energiankäytöstä, jätteistä ja logistiikasta. Telemen tuotteiden tuotanto käsittää elektroniikkamoduulien valmistuksen, tuotteiden kokoonpanovaiheet ja testauksen. Kaikki edellä mainitut prosessit ovat ympäristön kannalta turvallisia. Tuotannossa sovelletaan Lean-periaatteita. Jätteiden käsittelyä tehostetaan edelleen vuoden 2016 lopulla aloitetulla projektilla. Ohjelmistotuotteiden ja laitteiden kehittämisen ja valmistuksen aikainen ympäristökuormitus on suhteellisen vähäinen. Telemelle haluaa varmistaa, että käytetyt materiaalit ovat peräisin eettisesti ja ekologisesti vastuullisista lähteistä. Ylläpitääksemme ja parantaaksemme tietoja luonnonvarojen laillisesta kaupasta ja kestävästä kehityksestä toimitusketjuista, käytämme kolmannen osapuolen palvelua, joka seuraa standardikomponenttien raaka-aineiden alkuperää (Conflict minerals, 3TG).

Telemen palveluliiketoiminnassa ympäristökuormituksen päälähteet on asennus- ja huoltoajojen CO₂-päästöt. Ympäristövaikutusten pienentämiseksi Telemelle kiinnittää huomiota huoltoajoneuvojen CO₂-päästöihin, kehittää uusia älykkäitä verkkoratkaisuja vikojen etäkorjaamisen mahdollistamiseksi sekä optimoi teknikoiden kentällä tekemien töiden reitittämistä. Asennus- ja pakkausmateriaaleista syntyvät jätteet kierrätetään paikallisten toimijoiden

kanssa yhteistyössä. CO₂-päästöjä on seurattu vuodesta 2013 alkaen. Päästöjen taso pystytty pitämään samalla tasolla, vaikka toiminnan volyymi on kasvanut.

KONSERNIRAKENNE

Emoyhtiöllä on sivuliikkeet Australiassa, Hollannissa ja Tanskassa sekä tytäryhtiöt 14 maassa Suomen ulkopuolella. Telem Management II Oy fuusioitiin emoyhtiöön 30.9.2016.

LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN KESKEISET RISKIT

Video and Broadband Solutions liiketoiminta-alueella asiakkoita ja integroidut ratkaisutoimitukset luovat hyvät kasvuedellytykset, mutta toimitusten resurssointi ja tekninen toteutus ovat vaativia, ja sisältävät näin ollen myös kohtuullisia riskejä. Erityisesti matkustajaliikenteen kokonaisvaltaiset turva- ja informaatiojärjestelmien toimitukset saattavat olla kooltaan suuria ja projektien tarjouslaskenta ja hallinta ovat vaativia ja sisältävät riskejä. Asiakkaiden verkkoinvestoinnit vaihtelevat verkkojen päivitystilanteen ja asiakkaiden rahoitusrakenteen mukaan.

Useat liiketoiminta-alueen kilpailijat ovat amerikkalaisia, joten euron kurssi suhteessa Yhdysvaltain dollariin vaikuttaa kilpailukykyyn. Yhdysvaltain dollarin ja Kiinan renminbin kurssisuhde suhteessa euroon vaikuttavat tuotekustannuksiin. Lyhytaikaiselta valuuttariskiltä yhtiö suojautuu valuuttatermiineillä. Talouskasvun vaatimaton kehitys ja Euroopan julkisen sektorin talouden haasteet saattavat hidastaa asiakkaiden investointisuunnitelmien toteutumista. Myös kuluttajien ostovoiman heikentyminen Euroopassa saattaa hidastaa kaapelioperaattoreiden verkkoinvestointeja. Uusien palvelutarjoajien (OTT) lisäämä kilpailu saattaa heikentää kaapelioperaattoreiden investointikykyä. Luonnonilmiöiden seuraukset tai onnettomuudet, kuten tulipalo, saattavat heikentää komponenttien saatavuutta elektroniikkateollisuuden tilaus-toimitusketjussa tai keskeyttää oman valmistustoiminnan. Oikeat teknologiavalinnat ja niiden ajoitus ovat keskeisiä menestyksen kannalta. Tuotteissa ja ratkaisussa hyödynnetään erilaisia teknologioita, joiden soveltamiseen liittyviä immateriaalioikeuksia eri osapuolet voivat tulkita eri tavoin. Tulkintaerimielisyydet voivat johtaa kalliisiin selvityksiin tai oikeudenkäynteihin. Huolellisesta suunnittelusta ja laadunvarmistuksesta huoli-

matta, monimutkaiset tuotteet voivat vikaantua asiakkaan verkossa ja johtaa kalliisiin korjausvelvoitteisiin.

Network Services liiketoiminta-alueen liikevaihto kertyy pääosin muutamilta isoilta eurooppalaisilta asiakkailta, joten merkittävä muutos yhdenkin asiakkaan palvelukysynnässä vaikuttaa liiketoiminta-alueen toimituksiin ja kannattavuuteen. Asiakastytyväisyys ja tuottavuuden parantaminen vaativat toimivaa palveluprosessin ohjausjärjestelmää sekä innovatiivisia prosessi-, tuote- ja logistiikkaratkaisuja palveluiden laadun ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Kaapeliverkkojen häiriötön toiminta edellyttää verkkojen tehokasta teknistä hallintaa ja toimivia laiteratkaisuja sopimusvelvoitteiden mukaisesti. Tämä puolestaan vaatii oman ja alihankkijoiden henkilöstön osaamisen jatkuvaa ja määrätietoista kehittämistä. Lisäksi oman henkilöstön ja alihankkijaverkoston kapasiteetin riittävyys ja käyttöasteet vaikuttavat yhtiön toimituskykyyn ja kannattavuuteen. Suurien kokonaisvastuuprojektien tarjouslaskenta ja hallinta ovat vaativia ja sisältävät riskejä. Vaikeat sääolosuhteet voivat vaikuttaa tuotteiden ja palveluiden toimitus-edellytyksiin.

Telesten strategiaan liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, kuten se, ettei uusia liiketoimintamahdollisuuksia pystytä tunnistamaan tai harjoittamaan menestyksekkäästi. Liiketoiminta-alueiden on huomioitava markkinoiden liikkeet, kuten asiakkaiden ja kilpailijoiden konsolidointien merkitys. Kiristynyt kilpailu voi laskea tuotteiden ja ratkaisujen hintoja nopeammin kuin tuotteiden valmistus- ja toimituskustannuksia pystytään alentamaan. Erilaiset tietojärjestelmät ovat kriittisiä tuotteiden kehittämisessä, valmistamisessa ja toimittamisessa asiakkaille. Tietojärjestelmien ylläpitoon ja uusien järjestelmien käyttöönottoon liittyy riskejä, jotka voivat vaikuttaa tuotteiden ja palveluiden toimituskykyyn. Tietojärjestelmiin voi kohdistua myös ulkoisia uhkia, joilta pyritään suojautumaan. Osaavan henkilöstön hankkiminen ja ylläpitäminen edellyttävät kannustamista, kehittämistä ja rekrytointeja, joissa voidaan epäonnistua.

Hallitus käy vuosittain läpi liiketoiminnan keskeiset riskit ja niiden hallinnan. Riskienhallinta on organisoitu osaksi liiketoiminta-alueiden strategista ja operatiivista toimintaa. Riskit raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Telesten kilpailija on jättänyt 23.12.2016 kaksi haastehakemusta Teleste Limited -yhtiötä vastaan ja vaatinut yhtiöltä vahingonkorvausta kahden patentin loukkauksista.

Teleste kiistää patenttiloukkauksen kummankin patentin osalta. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lopputuloksilla ei uskota olevan olennaista vaikutusta Telesten taloudelliseen asemaan.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

Teleste Oyj:n 7.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti vuoden 2015 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti osingoksi 0,23 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin muille kuin yhtiön hallussa oleville omille osakkeille 18.4.2016.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kuusi henkilöä. Teleste Oyj:n hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Pertti Ervi, Jannica Fagerholm, Esa Harju ja Kai Telanne. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Timo Luukkainen ja Timo Miettinen. Välittömästi yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajaksi valittiin Timo Miettinen.

Yhtiökokous päätti, että Teleste Oyj:lle valitaan yksi tilintarkastaja. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, joka on nimennyt päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Petri Kettusen.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutuksen perusteella hallitus voi hankkia enintään 1 200 000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla

pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen jäsen Esa Harju erosi hallituksesta ottaakseen vastaan tehtävän yhtiön johtoryhmässä vastuualueenaan Video Security and Information -liiketoiminta 1.12.2016 alkaen.

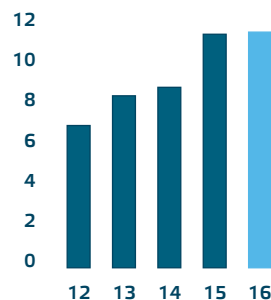
OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET

EM Group Oy oli 31.12.2016 suurin yksittäinen osakkeenomistaja 23,2 %:n omistusosuudella.

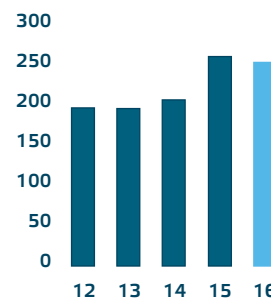
Yhtiön osakekurssi oli katsauskaudella alimmillaan 7,29 (5,32) euroa ja korkeimmillaan 10,24 (9,88) euroa. Päätöskurssi 31.12.2016 oli 8,86 (9,80) euroa. Arvo-osuusjärjestelmän mukaan osakkaiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 5 923 (5 355). Ulkomaalais- ja hallintarekisteröityjen omistuksien määrä oli 5,2 % (5,0 %). Telesten osakkeen vaihto Nasdaq Helsingissä 1.1.–31.12.2016 oli 30,6 (24,6) miljoonaa euroa. Katsauskaudella pörssin kautta vaihdettiin 3,5 (3,3) miljoonaa kappaletta Telesten osaketta. Yhtiön osaketta seurataan Nasdaq Helsingin keskiurteen yhtiöiden ryhmässä/listalla 1.1.2017 alkaen.

31.12.2016 konsernin hallussa oli omia osakkeita 863 953 kappaletta, jotka kaikki olivat emoyhtiö Teleste Oyj:n hallussa. Konsernin omistus katsauskauden lopun osakemäärästä oli 4,6 % (4,6 %).

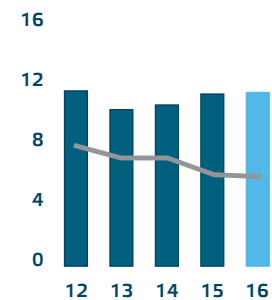
Konsernin tilikauden tulos
Meur

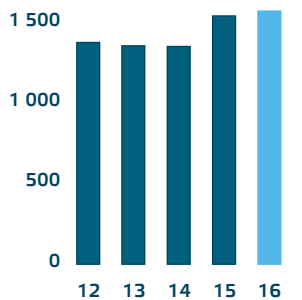
Saadut tilaukset
Meur

Tuotekehitysmenot
Meur % liikevaihdosta

Henkilöstö keskimäärin

Yhtiön rekisteröity osakepääoma 31.12.2016 oli 6 966 932,80 euroa jakautuen 18 985 588 osakkeeseen.

Katsauskauden lopussa voimassa olleet valtuutukset:

- Omien osakkeiden hankinta: enintään 1 200 000 yhtiön omaa osaketta, voimassa 6.10.2017 asti.
- Uusien osakkeiden liikkeellelasku: enintään 4 000 000 kappaletta, voimassa 31.3.2017 asti.
- Hallussa olevien omien osakkeiden luovutus: enintään 1 800 000 kappaletta, voimassa 31.3.2017 asti.
- Yhtiön antamien erityisten oikeuksien nojalla merkittävien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 2 500 000 kappaletta, erityiset oikeudet sisältyvät edellä mainittuihin uusia osakkeita ja konsernin hallussa olevia omia osakkeita koskeviin enimmäismääräyksiin. Valtuutus on voimassa 31.3.2017 asti.

JOHDON JA HALLINTOELINTEN JÄSENTEN OMISTUS 31.12.2016

Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet omistivat tilinpäätöspäivänä 140 091 (187 251) kappaletta Teleste Oyj:n osakkeita, jotka olivat 0,74 % (0,99 %) osake- ja äänimäärästä. Toimitusjohtajalla eikä hallituksen jäsenillä ollut merkintäoikeuksia optioihin perustuen. Toimitusjohtajan lisäksi muut johtoryhmän jäsenet tai heidän määräysvalta-yhteisönsä omistivat tilinpäätöspäivänä 37 253 (24 748) kappaletta Teleste Oyj:n osakkeita, jotka olivat 0,20 % (0,13 %) osake- ja äänimäärästä.

Teleste Oyj noudattaa arvopaperimarkkinalakia ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Selvitys hallinnointija ohjausjärjestelmästä annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä ja selvitys on kokonaisuudessaan luettavissa yhtiön internet-sivujen Sijoittajat-osiossa. Yhtiö on noudattanut 1.3.2000 alkaen Pörssin sisäpiiriohjetta siinä muodossa kuin se kulloinkin on voimassa.

NÄKYMÄT VUODELLE 2017

Video and Broadband Solutions -liiketoiminnan tavoitteena on säilyttää vahva markkina-asema Euroopassa ja vahvistaa markkina-asemaa valikoiduilla uusilla markkina-alueilla Euroopan ulkopuolella. Alhaisesta tilauskannasta johtuen Video and Broadband Solutions -liiketoimintalueen liikevaihto ja -tulokset painottuvat vuoden toiselle puoleliskolle.

Kaapeliverkkojen kapasiteetin kasvattaminen jatkuu operaattoreiden vastatessa kuluttajien uusiin ja laajeneviin laajakaista- ja videopalvelutarpeisiin. Arvioimme tilaajaverkko- ja videopalvelutarpeiden jatkuvan Euroopassa vuoden 2016 tasolla. Telesten koko tilaajaverkko- ja videopalveluportfoliota on uudistettu DOCSIS 3.1 -tietoliikennestandardin mukaiseksi ja tarjontamme mahdollistaa kaapelioperaattoreiden verkkokapasiteetin kasvattamisen kilpailukykyisesti. Asiakaskuntamme konsolidoituu ja kilpailijamme tuovat markkinoille omia DOCSIS 3.1 tuotteitaan, joiden seurauksena tuotteiden hinnoitteluun kohdistuu painetta. Erityisesti Amerikan markkinat kasvavat vahvasti ja tarjoavat merkittäviä kasvumahdollisuuksia Telesten tilaajaverkko- ja videopalvelutuotteille. Vuonna 2017 aloitamme panostukset uusille markkinoille soveltuviin tilaajaverkko- ja videopalvelutuotteisiin. Panostusten tavoitteena on kasvattaa myyntiä pidemmällä tähtäimellä.

Julkisten alueiden videovalvontaratkaisujen kysyntä jatkuu maailmanlaajuisesti, mutta kansantaloudellinen tilanne voi viivästyttää joitakin investointipäätöksiä. Pariisissa käyttöönotettu Telesten julkisten alueiden videovalvontaratkaisu tarjoaa uusia mahdollisuuksia maailman muissa suurkaupungeissa. Lisäarvo painottuu aiempaa enemmän älykkäisiin ohjelmistoratkaisuihin ja perinteisten videovalvontalaitteiden hintaeroosio jatkuu. Uudet innovaatiot ja ratkaisut muuttavat liiketoimintaa myös raideliikenteen matkustajainformaatiotratkaisuisissa. Tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen perinteisessä liiketoiminnassa on välttämätöntä. Kilpailukykyyn parantaminen edellyttää tuotekehitysinvestointeja uusiin älykkäisiin ratkaisuihin.

Network Services -liiketoiminnan tavoitteena on kehittää edelleen operatiivista tehokkuutta ja lisätä niiden palveluiden osuutta, jotka tuottavat korkeamman lisäarvon asiakkaillemme. Tavoitteena on parantaa palveluliiketoiminnan kannattavuutta erityisesti Saksassa. Valmistaudumme uudelleenorganisoimaan ja sopeuttamaan palvelutuotantoa asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin Saksassa. Arvioimme kokonaisvaltaisten verkkopalvelujen kysynnän keskeisillä kohdemarkkinoillamme jatkuvan vähintään vertailuvuoden tasolla.

Arvioimme, että vuoden 2017 liikevaihto ja liikelos jäävät alle vuoden 2016 tason johtuen tilikauden alun alhaisesta tilauskannasta, palvelutuotannon sopeuttamis-

toimenpiteistä Saksassa ja kasvupanostuksista uusille markkina-alueille.

HALLITUKSEN ESITYS OSINGONJAOSTA

Teleste Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma on tilinpäätöshetkellä 56 511 328,65 euroa.

Hallitus ehdottaa huhtikuun 6. päivänä 2017 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 maksetaan 0,25 euroa (0,23 euroa) osinkoa osakkeelta ulkona oleville osakkeille.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset 8. päivänä helmikuuta 2017

Timo Miettinen HP	Pertti Ervi HJ	Jannica Fagerholm HJ
Timo Luukkainen HJ	Kai Telanne HJ	

Jukka Rinnevaara
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

8. päivänä helmikuuta 2017
KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

Konsernituloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015	Muutos, %
Liikevaihto	1	259 528	247 758	4,8
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3 372	2 854	18,1
Materiaalit ja palvelut		-137 078	-128 300	6,8
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3	-72 566	-70 532	2,9
Poistot	4	-4 934	-4 874	1,2
Liiketoiminnan muut kulut	5	-32 687	-32 604	0,3
Liikevoitto		15 635	14 302	9,3
Rahoitustuotot	6	1 224	582	110,4
Rahoituskulut	7	-2 038	-945	115,7
Voitto ennen veroja		14 821	13 939	6,3
Tuloverot	8	-3 001	-2 928	2,5
Tilikauden voitto		11 820	11 011	7,3
Jakautuminen	9			
Emoyhtiön omistajille		11 820	11 011	7,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:				
laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR)		0,65	0,61	6,8
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR)		0,65	0,61	6,6
Laaja tuloslaskelma (tEUR)				
Kauden tulos		11 820	11 011	7,3
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisesti				
Muuntoero		-879	240	n/a
Käyvän arvon rahasto		-135	31	n/a
Kauden laaja tulos		10 806	11 282	-4,2
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille		10 806	11 282	-4,2

Konsernitase

1 000 euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015	Muutos, %
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	10	11 325	11 648	-2,8
Liikearvo	11	37 374	37 849	-1,3
Muut aineettomat hyödykkeet	11	7 171	6 653	7,8
Myytavissä olevat sijoitukset	12	693	704	-1,6
Laskennallinen verosaaminen	13	1 833	1 843	-0,6
		58 396	58 698	-0,5
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	14	33 544	32 661	2,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15	60 269	60 159	0,2
Tuloverosaaminen	21	407	263	54,9
Rahat ja pankkisaamiset	16	9 496	12 677	-25,1
		103 716	105 759	-1,9
Varat yhteensä		162 112	164 458	-1,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	17	6 967	6 967	0,0
Ylikurssirahasto	17	1 504	1 504	0,0
Muuntoerot		-978	-99	884,6
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot		3 004	3 140	-4,3
Kertyneet voittovarot		73 924	66 033	11,9
Emoyhtiön omistajille yhteensä		84 422	77 545	8,9
Oma pääoma yhteensä		84 422	77 545	8,9
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18	28 036	30 723	-8,7
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		135	2 730	-95,0
Laskennallinen verovelka	13	1 630	1 662	-1,9
Pitkäaikaiset varaukset	19	1 081	1 026	5,4
		30 882	36 141	-14,6
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Ostovelat ja muut velat	20	41 900	46 505	-9,9
Tuloverovelka	21	1 477	1 062	39,1
Lyhytaikaiset varaukset	19	858	889	-3,5
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	18	2 573	2 315	11,1
		46 808	50 771	-7,8
Velat yhteensä		77 691	86 912	-10,6
Oma pääoma ja velat yhteensä		162 112	164 458	-1,4

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		11 820	11 011
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	23	2 924	3 856
Korkokulut ja muut rahoituskulut		2 038	961
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		-1 224	-582
Osinkotuotot		-2	-3
Verot		3 001	2 928
Nettokäyttöpääoman muutos:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-110	-5 096
Vaihto-omaisuuden muutos		-884	-6 950
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-4 810	1 361
Varausten muutos		-24	197
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-2 038	-945
Saadut korot ja osinkotuotot		1 224	582
Maksetut verot		-3 151	-2 400
Liiketoiminnan nettorahavirta		8 765	4 920
Investointien rahavirrat			
Lisäkauppahinnan maksu aikaisemmasta yrityshankinnasta		-485	-1 147
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-1 410	-1 258
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		43	17
Investoinnit aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-2 507	-1 644
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		0	-6 826
Investointien nettorahavirta		-4 359	-10 858
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		4 170	44 300
Lainojen takaisinmaksut		-6 099	-38 130
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-611	-391
Maksetut osingot		-4 168	-3 694
Omien osakkeiden hankinnat ja luovutukset		0	-1 382
Rahoituksen nettorahavirta		-6 708	703
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		12 677	17 672
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-879	240
Rahavarat 31.12.		9 496	12 677

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	SVOP rahasto	Muut rahastot	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2015	6 967	1 504	-339	58 139	3 954	-31	70 194	487	70 682
Kauden laaja tulos yhteensä			240	11 011		31	11 282	0	11 282
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0	0	240	11 011		31	11 282	0	11 282
Osingonjako				-3 802			-3 802	108	-3 694
Määräysvallattomien kertynyt korko emoyhtiön lainasta				10			10	-10	0
Omien osakkeiden luovutus ja hankinta					-814		-814		-814
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset liiketoimet				676	0		676	-585	91
	0	0	0	-3 116	-814		-3 930	-487	-4 417
Oma pääoma 31.12.2015	6 967	1 504	-99	66 034	3 140	0	77 545	0	77 545
Kauden laaja tulos yhteensä			-879	11 820		-135	10 806	0	10 806
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0	0	-879	11 820		-135	10 806	0	10 806
Osingonjako				-4 168			-4 168	0	-4 168
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset liiketoimet				235	0		235	0	235
	0	0	0	-3 932	0	0	-3 932	0	-3 932
Oma pääoma 31.12.2016	6 967	1 504	-978	73 922	3 140	-135	84 422	0	84 422

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Teleste Oyj ("yritys") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Turku. Sen rekisteröity osoite on Telestenkatu 1, 20660 Littoinen. Vuonna 1954 perustettu Teleste on teknologia-yritys, jonka liiketoiminta-alueet ovat Video and Broadband Solutions ja Network Services. Video and Broadband Solutions-liiketoiminta-alue keskittyy laajakaista-tilaaja-verkojen videopalvelualueiden sekä videovalvonta-sovelusten tuoteratkaisuihin. Network Services -alue keskittyy kokonaisvaltaisiin palveluratkaisuihin, kuten verkkojen rakentaminen, uudistaminen sekä huolto, ylläpito- ja suunnittelupalveluihin. Konsernin emoyrityksellä Teleste Oyj:llä on toimintaa Australiassa, Hollannissa ja Tanskassa sekä tytäryhtiöt neljässätoista maassa Suomen ulkopuolella. Teleste Oyj:n osake on listattu Helsingin pörssissä vuodesta 1999 lähtien. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Telesten Internet-sivuilta osoitteesta www.teleste.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista yllä mainitusta osoitteesta.

IFRS-normiston noudattaminen

Tämä tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätös-standardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassaolevaa IFRS-normistoa. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaisen lisäinformaation.

Konserni on noudattanut vuoden 2016 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita muutettuja standardeja.

- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2012–2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen – Tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista koskeva hanke (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen ei ole tehty muutoksia tilinpäätöksen esittämiseen.
- Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet – Hyväksyttävien poistomenetelmien selventäminen (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla kielletään aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. Poikkeuksellisesti poistot voidaan tehdä myyntituottoihin perustuen ainoastaan, jos myyntituottojen ja aineettoman hyödykkeen taloudellisen hyödyn kulumisen korreloivat erittäin paljon toisiinsa. Aineellisiin hyödykkeisiin ei voida soveltaa myyntituottoihin perustuvaa poistomenetelmää. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 27:ään Erillistilinpäätös – Pääoma-osuusmenetelmä erillistilinpäätöksessä (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardimuutosten myötä yhteisöjen on mahdollista käsitellä tytäryhtiö, yhteis- ja osakkuusyhtiöihin tehdyt sijoitukset erillistilinpäätöksissään pääoma-osuusmenetelmää

käyttäen. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

- Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös, IFRS 12:een Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä ja IAS 28:aan Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyhtiöihin – Sijoitusyhteisöt: Konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä koskevan poikkeuksen soveltaminen (Sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset selventävät helpotusta konsernitilinpäätöksen laadintapakosta tilanteessa, jossa konserniin sisältyy sijoitusyhteisöjä. Muutokset tuovat helpotuksia myös ei-sijoitusyhteisömuotoisten sijoittajien sellaisten osakkuus- ja yhteisyhtiösisjoitusten käsittelyyn, jotka itsessään ovat sijoitusyhteisöjä. Muutoksilla ei ole ollut vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt – Kirjanpito-käsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminoissa (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardimuutokset edellyttävät liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoperiaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin silloin kun kyseessä on liiketoiminta. Muutoksilla ei ole ollut vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

Laatimisperusta

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina. Ellei alla olevissa laatimisperiaatteissa ole muuta ilmoitettu, konsernin tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin.

Arvioiden käyttö tilinpäätöksissä

Laatiessaan tilinpäätöksen kansainvälisten tilinpäätös-standardien mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja olettamuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen sisältöön sekä käyttämään harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot ja olettamukset perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen ja niiden taust-

talla ovat aikaisemmat kokemukset ja muut perusteltavissa olevat oletukset. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista. Arviot liittyvät lähinnä liikearvoon, epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään, myyntisaamisten luottotappioihin, laskennallisiin veroihin sekä takuubarauksiin. Tietoa harkinnan käytöstä sekä niistä tilinpäätöseristä, joihin johdon käyttämällä harkinnalla on eniten vaikutusta, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Tytäryritykset

Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Teleste Oyj ja kaikki ne tytäryritykset, joissa emoyritys suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 prosenttia äänimäärästä tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Määräysvalta tarkoittaa konsernin oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Tilikauden aikana hankitut yritykset sisältyvät konsernitiilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien, jolloin määräysvalta on syntynyt. Tilikauden aikana myydyt yritykset sisältyvät konsernitiilinpäätökseen myyntihetkeen saakka.

Osakkuusyrietykset

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut osakkuusyrietyksomistuksia.

Yhteisyrietykset

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut yhteisyrietyksomistuksia.

Yhdistelyperiaatteet

Konserniyritysten keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenetelmää. Yhdistelyssä on eliminoitu konserniyritysten väliset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako. Tilikauden jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille on esitetty tuloslaskelman yhteydessä sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista on esitetty omana eränään taseessa osana omaa pääomaa. Laaja tulos kohdistetaan emoyri-

tyksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätökset

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro, ja konsernitiilinpäätös esitetään euroissa. Toimintavaluutalla tarkoitetaan sitä valuuttaa, joka parhaalla tavalla kuvastaa kunkin yrityksen taloudellisia toimintaolosuhteita. Konsernitiilinpäätöksessä niiden ulkomaisten tytäryritysten, joiden toimintavaluutta ja esittämistä arvoja ei ole euro, tuloslaskelmat ja rahavirrat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin.

Konsernitiilinpäätöstä laadittaessa syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Mikäli konserniyrityksestä tai sen osasta luovutaan kokonaan tai osittain, kyseiseen yritykseen liittyvät kertyneet muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan ja ne sisältyvät myynnistä syntyneeseen myyntivoittoon tai -tappioon.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Käypiin arvoihin arvostetut ulkomaanrahan määräiset ei-monetaariset erät muunnetaan arvostuspäivän valuuttakursseja käyttäen, muuten ei-monetaaristen erien arvostusperuste on tapahtumapäivän kurssi. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Myyntisaamisten muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan liikevaihdon oikaisuksi ja ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssierot ostokulujen oikaisuksi. Muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmässä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ja ne esitetään kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa. Tavanomaiset kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi. Teleste-konsernissa ei ole sellaisia merkittäviä tarkastus- tai kunnossapitokuluja, jotka tulisi aktivoida. Aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat merkittävät menot aktivoidaan vain silloin, jos on todennäköistä, että niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää hyödykkeen alun perin arvioidun suoritusajan ja että menot voidaan arvioida luotettavasti. Tällaiset uudistus- ja parannushankkeet kirjataan poistoina kuluksi niiden odotetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa tasaerin. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta syntyvät myyntivoitot ja -tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvojen erotuksena. Ne sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Kuluvan käyttöomaisuuden poistot kirjataan tuloslaskelmaan tasapoistoina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ja omaisuuden arvioitun taloudelliseen vaikutusaikaan. Taloudelliset vaikutusajat ja arvioidut jäljennösarvot tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja mikäli ne eroavat aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat eri omaisuusryhmille ovat:

- Rakennukset ja rakennelmat 25–33 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–5 vuotta
- Tietokoneet 0–3 vuotta
- Tietokoneohjelmat 3 vuotta
- Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Telesten toimiessa vuokralle ottajana rahoitusleasingsopimuksina käsitellään ne aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa vuokraohteen omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja hyödyt siirtyvät konsernille. Näin hankitut omaisuuserät merkitään taseeseen sopimuksen alkamisajankohdan käypään arvoon tai

sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon ja ne esitetään kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Rahoitusleasingosimuksista johtuvat veloitteet sisältyvät korollisten velkojen pitkä- ja lyhytaikaisiin osuuksiin.

Näistä hyödykkeistä tehdään poistot kuten vastaavista omista hyödykkeistä edellä esitettyjen taloudellisten vaikutusaikojen tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa sekä kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Rahoitusleasingosimuksista johtuvat vuokratulot jaetaan rahoitusmenoon sekä velan vähennykseen. Tuloslaskelmassa näistä vuokrasopimuksista esitetään leasingomaisuuden poistot ja velan korkokulut. Rahoituksen korkokulu kirjataan tuloslaskelmaan sopimuskauden kuluessa siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samanlainen korkoprosentti.

Muu vuokrasopimus on sellainen aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimus, jonka puitteissa merkittävä osa omistamiseen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä jää vuokralle antajalle. Muun vuokrasopimuksen perusteella määräytyvät vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokratulueksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Ne vuokrasopimukset, joissa konserni toimii vuokralle antajana, on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Tällöin vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät vuokralle antajan taseeseen luonteensa mukaisesti aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisen vaikutusajan kuluessa kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi ja jos hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Muuten kyseiset menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Liikearvo

Liikearvona käsitellään konsernin osuus hankitun kohteen hankintamenoa sekä hankittujen, hankintapäivän käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettovarojen erotuksesta. Erotus kohdistetaan ensin soveltuvin osin niille taseerille, joista erotuksen katsotaan johtuvan, ja loppuosa esitetään liikearvona omalla rivillään konsernitaseessa. Liikearvo on kohdistettu segmenteille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenoon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettynä. Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei tehdä säännönmukaisia poistoja, vaan niiden mahdollisia arvonalentumisia arvioidaan vuosittain tehtävillä arvonalentumistesteillä.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan vuosikuluksi sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät, lukuun ottamatta niitä kehittämismenoja, jotka aktivoidaan tiettyjen edellytysten täytyessä. Merkittävät tulevaisuuden tuotealustat, joiden kysyntäpotentiaali ja tulevaisuuden kassavirta on pystytty riittävällä tarkkuudella arvioimaan, on aktivoitu aineettomiin hyödykkeisiin. Poistojen kirjaaminen tällaisista aktivoituista tuotekehittämisprojekteista aloitetaan tuotealustaan liittyvien osaprojektien valmistuttua ja niistä kirjataan poistot tasaerin vaikutusaikanaan, joka on kolme vuotta.

Muut aineettomat hyödykkeet

Konsernin muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa liittymämaksuista ja niihin ei kohdistu poistoja.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistona kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Asiakassopimukset 2–4 vuotta
- Tuotemerkit 5–10 vuotta
- Teknologia 3–5 vuotta

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikainen omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi mikäli sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Se arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Tällaiset omaisuuserät sekä niihin liittyvät velat esitetään omina erinä taseessa. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö tai tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetettujen toiminnon tulos esitetään omana erinä konsernin tuloslaskelmassa.

Arvonalentumiset

Omaisuuden kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten varalta sekä tilinpäätöshetkellä että aina, kun tästä ilmenee viitteitä. Konsernin omaisuus on jaettu arvonalentumistarpeen arviointia varten rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolle, eli sille alimmalle yksikötasolle, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Liikearvot, kesken eräiset aineettomat hyödykkeet sekä mahdolliset taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet testataan kuitenkin vuosittain. Konsernin kaikki liikearvot on kohdistettu määritellyille segmenteille. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään rahavirtaa tuottavan yksikön tai omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa sen tasearvon, erotus kirjataan välittömästi kuluksi tuloslaskelmaan. Jos arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvon kirjanpitoarvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä tarkoittaa joko omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön käypää arvoa myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä tai tätä korkeampaa käyttöarvoa. Teleste on käyttänyt laskelmisaan käyttöarvoa, jota määritettäessä kyseisestä omaisu-

userästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevat arvioidut vastaiset nettorahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Omaisuuserien suorituskyvyn parantaminen, investoinnit tai vastaisten uudelleenjärjestelyjen vaikutukset eivät sisälly rahavirta-arvioihin.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli on olemassa viitteitä siitä, että arvonalentumistappio ei enää ole olemassa ja jos omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerryttävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat positiiviseen suuntaan. Arvonalentumistappio voidaan peruuttaa korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty poistoilla vähennyksi kirjanpitoarvoksi, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruuteta missään olosuhteissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään FIFO-periaatteella. Nettorealisointiarvo tarkoittaa vaihto-omaisuushyödykkeestä tavanomaisessa liiketoiminnassa saatavaa arviotua myyntihintaa, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuuden tasearvo sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot jotka ovat aiheutuneet vaihto-omaisuuden saattamisesta sijaintipaikkaan ja tilaan, joka sillä on tarkasteluhetkellä sekä valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden osalta myös osuuden tuotannon välillisistä yleiskustannuksista normaalin toiminta-asteen mukaan laskettuna.

Rahoitusvarat ja -velat

Teleste-konsernissa sovelletaan IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa lainaa suojaaviin koronvaihtosopimuksiin.

Rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä

niiden käyttötarkoituksen perusteella. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisältyvät rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Käypä arvo on rahamäärä, johon omaisuuserä voidaan vaihtaa tai jolla velka voidaan suorittaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt omaisuuserän omistamiseen liittyvät riskit ja edut merkittävästi osin konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat on joko luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, tai konsernissa ne on määrätty kirjattaviksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti alkuperäisen taseeseen merkitsemisen yhteydessä. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävillä rahoitusvaroilla tarkoitetaan omaisuuseriä, jotka on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokitellaan myös johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen kaupantekopäivänä. Ne arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon, joka on toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta määritetty tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Sekä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät että 12 kuukauden sisällä tilinpäätöspäivästä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät taseen lyhytaikaisiin varoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot, realisoitumattomat että realisoituneet, kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaisinstrumentit ja suojauslaskenta

Johdannaiset, mukaan lukien kytketyt johdannaiset, luetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Ne merkitään taseeseen hankintamenuun, joka vastaa käypää arvoa, ja arvostetaan kunkin tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Konserni käyttää johdannaisista

pääosin valuuttatermiinejä ja toimintaohjeena on kattaa ennakoitua valuuttakurssiriskit olennaisilta osin vähintään kuusi kuukautta eteenpäin. Lainaa suojaaviin koronvaihtosopimuksiin sovelletaan suojauslaskentaa. Käypien arvojen muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon, ellei ole kyse rahoitusserien suojauksesta, jolloin arvomuutokset on kirjattu rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Johdannaisien käyvät arvot määritellään noteerattujen markkinahintojen ja -kursien sekä yleisesti käytössä olevien arvostusmallien avulla. Arvostusmallissa käytetyt tiedot ja oletukset perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Tilinpäätöspäivästä 12 kuukauden sisällä erääntyvät johdannaiset sisältyvät taseen lyhytaikaisiin saamiin tai velkoihin, muuten vastaaviin pitkäaikaisiin eriin. Johdannaisopimuksia ei käytetä spekulatiivisiin tarkoituksiin. Niiden suojausinstrumenttien, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvomuutosten tulosvaikutus esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessa suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloittaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojausuhneiden tehokkuuden tarkastele-malla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Rahavirran suojaukset

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa (sisältyy erään Muut rahastot). Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehoton osuus merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteu-

tuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Myytävisissä olevat sijoitukset

Tähän ryhmään luokitellaan ne johdannaisvaroihin kuulumat erät, jotka on määrätty nimenomaisesti tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Teleste-konsernissa myytävissä olevat sijoitukset koostuvat julkisesti noteerattuihin tai noteeraamattomiin arvopapereihin tehdyistä sijoituksista ja ne arvostetaan lähtökohtaisesti käypään arvoon. Noteerattuihin arvopapereihin tehdyt sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella tilinpäätöspäivän ostohintaan. Sellaiset noteeraamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan verovaiikutuksella huomioituna muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omaan pääomaan sisältyvässä arvomuutosrahastossa. Kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan vasta, kun sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan. Sellaiset merkittävät omaisuuserien arvonalentumistappiot, joista on objektiivinen näyttö, kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Pääsääntöisesti myytävissä olevat sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien.

Lainat ja muut saamiset

Tähän ryhmään kuuluvat rahoitusvarat täyttävät seuraavat ehdot: ne ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia erä, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konserni ei myöskään pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Lainat ja muut saamiset ovat syntyneet luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisensä mukaisesti. Konsernin myöntämien lainojen arvostusperusteena on hankintameno. Lainasaamisista kirjataan arvonalentumistappio, mikäli niiden tasearvo on suurempi kuin niistä arvioitu kerrottävissä oleva rahamäärä.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joiden maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, ne erääntyvät tiettyä päivänä ja konsernilla on vakaa aikomus sekä kyky pitää ne eräpäivään saakka. Ne arvostetaan arvonalentumistappioilla vähennettyyn jaksotettuun hankintamenoon, ja ne sisältyvät taseen pitkäaikaisiin varoihin. Konsernitaseeseen ei sisältynyt eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokiteltuja erä tilinpäätöshetkellä.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai muihin velkoihin. Teleste-konsernilla on vain jälkimmäiseen luokkaan kuuluvia rahoitusvelkoja. Lainojen arvostusperuste niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä on käypä arvo, joka perustuu saadun vastikkeen määrään. Tämän jälkeen lainat esitetään jaksotetun hankintameno määräisinä efektiivisen koron menetelmällä. Korot jaksotetaan tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä velan juoksuajalle.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon ja esitetään mahdollisilla luottotappioilla vähennettyinä. Epävarmojen saamisten määrän ja arvonalentumistarpeen arviointi perustuu yksittäisten erien riskiin. Myyntisaamiset arvostetaan enintään todennäköiseen arvoonsa. Myyntisaamisten arvonalentumistappio kirjataan, kun on saatu perusteltua näyttöä siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Tuloslaskelmaan kuluksi kirjatut luottotappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Rahavarat

Rahavarat-erä sisältää käteisvarat, vaadittaessa nostettavissa olevat pankkitalletukset sekä lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden juoksu aika hankintahetkellä on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Mahdollisten luotollisten pankkitilien saldot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Omat osakkeet

Konsernin hankkimat Teleste Oyj:n omat osakkeet, mukaan lukien näiden hankinnasta syntyvät kulut on vähennetty konsernitilinpäätöksessä omasta pääomasta. Omien osakkeiden hankinta ja luovutus esitetään oman pääoman muutoksena.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottaman osingonjaon kirjaus kirjanpitoon tehdään vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan taseeseen, kun konsernille on syntynyt aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa ja jonka osalta maksuveloitteen toteutuminen on todennäköinen. Varauksen määrä vastaa parasta arviota niistä menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Varaukset diskontataan nykyarvoonsa, jos rahan aika-arvon vaikutus varauksen määrään on olennainen. Varaukset liittyvät tuotetakuisiin, tappiollisiin sopimuksiin ja uudelleenjärjestelyihin. Konsernin tuotteilleen myöntämään takuuseen liittyvä takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen suuruus perustuu takuukulujen määrää koskevaan historialliseen kokemukseen ja arvioon. Konsernia sitoviin ostosopimuksiin liittyvä varaus kirjataan, jos nämä sitoumukset ylittävät ennakoitua kysyntää vastaavan vaihto-omaisuuden määrän. Tappiollisia sopimuksia koskeva varaus kirjataan silloin, kun sopimuksesta johtuvien veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Kolmannelta osapuolelta saatava varaukseen liittyvä korvaus kirjataan saamiseksi vasta, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelyä koskeva yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on laadittu ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai suunnitelmasta on tiedotettu asianomaisille. Suunnitelmassa tulee määritellä vähintään seuraavat seikat: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työ-

tehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika. Vastaisia liiketoiminnan tappioita varten ei kirjata varauksia.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tavaroiden myyntituotot kirjataan tuloslaskelmaan, kun kaikki myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle, mikä tapahtuu yleensä hyödykkeen luovutushetkellä. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Myyntituotot pitkäaikaishankkeista tuloutetaan valmistustason mukaan joko ns. milestone-menetelmällä, jossa tuloutus tapahtuu ennalta sovittujen osakokonaisuuksien perusteella, tai cost-to-cost -menetelmällä. Pitkäaikaishankkeiden ennakoitu bruttovoitto kirjataan tuotoksi samassa suhteessa kuin siitä tuloutettu liikevaihto, kun projektissa on saavutettu tietty ennalta määritelty välietappi. Cost-to-cost -menetelmää eli kustannuksiin perustuvaa valmistustason mukaista tuloutusta sovellettaessa myyntituotot ja bruttovoitto kirjataan suhteuttamalla kertyneet kustannukset pitkäaikaishankkeen ennakoituihin kokonaiskustannuksiin. Katteen tulouttaminen edellyttää, että hankkeen lopputulos tulee olla arvioitavissa luotettavasti. Mikäli näin ei ole, tuotot kirjataan vain siihen määrään asti, kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti saatavissa ja hankkeen menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Jos konsernin voidaan katsoa olevan pitkäaikaishankkeen pääurakoitsija, alihankkijoiden raaka-aine-, palkka- ja muut tuotekustannukset otetaan huomioon valmistustason laskennassa. Mahdolliset muutokset pitkäaikaishankkeen ennakoituissa kokonaiskustannuksissa kirjataan niiden syntymishetkellä. Odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin vaihto-omaisuuteen. Mikäli hankkeesta syntyneet menot ja kirjatut voitot ylittävät hankkeesta laskutetun määrän, erotus esitetään taseen erässä ”myyntisaamiset ja muut saamiset”. Jos syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat pienemmät kuin hankkeesta laskutettu määrä, erotus esitetään erässä ”ostovelat ja muut velat”.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan myönnetyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määräisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvät muut kuin varsinaisesta suoritemyynnistä syntyvät tuotot. Näitä ovat muun muassa vuokratuotot sekä omaisuuden myyntivoitot.

Julkiset avustukset

Konsernin julkiselta taholta saamat avustukset, jotka on saatu syntyneiden kustannusten korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenojen vähennyksiksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin eläkejärjestelyt on luokiteltu maksupohjaisiksi. Maksupohjaisiin järjestelyihin suoritettavat maksut kirjataan sen tilikauden kuluksi, johon ne kohdistuvat. Konsernin suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläketurva hoidetaan eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Ulkomaiset tytäryritykset hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisten säännösten ja käytäntöjen mukaisesti.

Osakeperusteiset maksut

Myönnetyt osakeoptio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon Black-Scholes-optionhinnoittelumallilla etuisuuksien myöntämishetkellä. Osakeoptiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin jaksotettuna oikeuden ansaintakaudelle ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, saatujen rahasuoritusten määrä, toimenpiteestä johtuvilla kuluilla vähennettynä, kirjataan omaan pääomaan ja mahdollisen nimellisarvon ylittävältä osalta ylikurssirahastoon.

Liikevoitto

Liikevoiton käsitettä ei määritellä IAS 1 Tilinpäätöksen esittämisen -standardissa. Telestessä se on määritelty nettosummaksi, joka muodostuu seuraavasti:

Liikevaihto

+ liiketoiminnan muut tuotot

- ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna

- työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

- poistot ja liikearvon arvonalentumistappiot

- liiketoiminnan muut kulut

= liikevoitto / -tappio

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Ostokuluihin ja myyntituottoihin liittyvät kurssierot käsitellään näiden erien oikaisuina, muuten kurssierot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan pääsääntöisesti kuluiksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa. Tiettyyn lainaan selkeästi liittyvät ja sen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot sisällytetään kuitenkin kyseisen lainan alkuperäiseen hankintamenuun ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Konsernilla ei ollut tällaisia transaktiokuluja tilinpäätöshetkellä.

Korko- ja osinkotuotot

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Tuloverot

Konsernituloslaskelman tuloverot koostuvat tilikauden veroista sekä laskennallisten verosaamisten tai -velkojen muutoksesta. Tilikauden verot sisältävät kunkin toimintamaan paikallisen verosäännösten mukaan määritellystä tilikauden verotettavasta tulosta lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Muihin laajan tulok-

sen eriin liittyvä verovaikutus kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin sekä suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan myös vastaavasti osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on kirjattu konsernitilinpäätökseen velkamenetelmän mukaisesti kaikista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät kehittämismenojen käsittelystä, aineellisten hyödykkeiden poistoroista sekä konsernitilinpäätöksessä tehdyistä yhdistelytoimenpiteistä. Laskennallisia veroja ei kirjata verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verovelka sisältyy taseeseen kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena. Verokantana käytetään tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa tai tilinpäätöspäivään mennessä säädettyä verokantaa tai verokantaa, joka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Johdon arviointi epäkurantin vaihto-omaisuuden, luotto-tappioiden ja takuuvaramien osalta perustuu hyväksytyihin laskentamalleihin sekä tapauskohtaiseen harkintaan. Laskentamallien laadinnassa on käytetty hyväksi yhtiön historiatietoja ja johdon senhetkistä näkemystä yleisestä markkinatilanteesta. Tapauskohtaisessa harkinnassa on hyödynnetty tilinpäätöksen laadintahetkellä vallinnutta parasta käytettävissä olevaa tietoa. Arvonalentumistestien taustalla ovat johdon oletukset ja herkkyysolehdysit tulevaisuuden kassavirtojen kehityksestä.

Konsernitilinpäätöksen julkistamishetkeen mennessä Telesten tietoon ei ole tullut informaatiota sellaisista tilinpäätöspäivän arvioita koskevista merkittävistä epävarmuustekijöistä tai keskeisistä tulevaisuutta koskevista oletuksista, jotka aiheuttaisivat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen olennaisesta muuttumisesta seuraavan kauden kuluessa.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Teleste ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen on arvioitu seuraavasti:
- Keskeiset IFRS 15:n käsitteet on analysoitu eri tulovirtojen kannalta konsernissa ja valtasosa suoriteveltoitteista ovat tavaraa ja palveluita jotka tuloutetaan toimitettaessa.
- Käyttöönoton aikataulu on 1.1.2018 ja kertynyt vaikutus kirjataan soveltamisen aloitusajankohtana.
- Odotetut vaikutukset eivät johda merkittäviin muutoksiin asiakassopimusten tulouttamisessa koska valtasosa suoriteveltoitteista täytyy toimitettaessa.
- Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista – Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39 -standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan

rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauskäytäntää koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. IFRS 9:n vaikutuksia Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen on arvioitu ja odotetut vaikutukset ovat vähäiset.

- IFRS 16 Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuveltoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitsemisen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Konsernissa on aloitettu standardin vaikutusten alustava arviointi. Sen mukaan vaikutus Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen on noin 6 % taseen loppusummaa.
- Muutos IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat – Disclosure Initiative* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavirtavaiikutteisten ja eirahavirtavaiikutteisten velkojen muutoksia. Standardimuutos vaikuttaa Teleste Oyj:n konsernitilinpäätöksen liitetietoihin.
- Muutos IAS 12:een Tuloverot – Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliaikaisen eron olemassa olo riippuu yksinomaan omaisuuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpäätöshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

- Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut – Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät tietäntyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty lähdevero sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 4:ään Vakuutussopimukset – Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla vastataan toimialan huoleen liittyen soveltamisen aloittamiseen eri ajankohtina. Standardiin tuodaan kaksi vaihtoehtoista menettelytapaa tilapäisen kirjanpidossa syntyvän yhteensopimattomuuden ja volatiliiteetin helpottamiseksi. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28:een Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin – Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture * (voimaantuloa on toistaiseksi lykätty eikä voimaantuloa ajankohtaa ole päätetty). Standardimuutoksella tarkennetaan ohjeistusta, kun kyseessä on omaisuuserien myynti tai panos sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Tulkinta IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Kun ulkomaanrahan määräinen – omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvä – ennakkosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuntamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selventää, että toteu-

tumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

- Muutokset IAS 40:ään Sijoituskiinteistöt – Transfers of Investment Property* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että johdon aikomusten muuttuminen ei yksinään osoita sijoituskiinteistön käyttötarkoituksen muuttumista. Käyttötarkoituksen muutosta osoittavat esimerkit standardissa on myös muutettu niin, että ne viittaavat myös rakenteilla olevaan kiinteistöön samoin kuin valmiiseen kiinteistöön. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Teleste Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2014–2016* (sovellettava IFRS 12:n osalta 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, IFRS 1:n ja IAS 28:n osalta 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat kolmea standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Segmenttiraportointi

Teleste-konserni on jakanut liiketoimintansa kahteen liiketoimintasegmenttiin. Nämä esitettävät segmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin.

Liiketoimintasegmentit

Video and Broadband Solutions liiketoiminta-alue keskittyy laajakaista-tilaajaverkkoihin, videopalvelu-alustoihin sekä videovalvontaratkaisuihin. Liiketoiminta-alueen merkittävien asiakaskunta koostuu kaapelioperaattoreista, mutta asiakaskuntaan kuuluu myös jälleenmyyjä sekä julkishallinnon organisaatioita. Liiketoiminta-alueen päämarkkina-alue on Eurooppa.

Network Services liiketoiminta-alueen asiakaskunta koostuu pääosin isoista eurooppalaisista kaapelioperaattoreista. Network Services tarjoaa kaapeliverkkojen suunnittelu-, uudisrakentamis-, päivitys- ja ylläpitopalveluita. Palvelujen toteutusaste ja laajuus vaihtelevat asiakkaittain yksittäishinnoitelluista palveluista avaimet käteen -periaatteella toteutettaviin projekteihin. Pääosa toimituksista tehdään raamisopimusten perusteella. Palvelut sisältävät myös Telesten omia tuoteratkaisuja. Palveluosaaminen kattaa kaapeliverkkoteknologian kaikki osa-alueet päävahvistinjärjestelmien asennuksista ja ylläpidosta taloverkkojen uudistuksiin. Palveluja toteutetaan myös alihankintaverkoston avulla.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konsernin kaksi segmenttiä toimivat neljällä maantieteellisellä alueella, jotka ovat:

- Suomi
- Muut Pohjoismaat
- Muu Eurooppa
- Muut (Pohjois-Amerikka, Aasia ja Muu maailma)

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijaintiin perustuen ja varat sekä investoinnit kyseisten varojen sijainnin mukaan.

Segmenttien välinen myynti on vähäistä.

Segmenteille kohdistamattomat erät

Jakamattomat tuloslaskelmaerät sisältävät konsernin liikevoiton jälkeiset tuloserät.

Liiketoimintasegmentit

2016 1 000 euroa	Video and Broadband Solutions	Network Services	Konserni
Ulkoinen myynti			
Palvelut	6 813	95 297	102 110
Tavaroiden myynti	157 418	0	157 418
Ulkoinen myynti yhteensä	164 231	95 297	259 528
Segmentin liikevoitto	16 482	-847	15 635
Liikevoitto			15 635
Rahoituserät			-814
Tilikauden tulos ennen veroja			14 821
Segmentin pitkäaikaiset varat	44 127	12 436	56 563

2015 1 000 euroa	Video and Broadband Solutions	Network Services	Konserni
Ulkoinen myynti			
Palvelut	7 860	93 362	101 222
Tavaroiden myynti	146 536	0	146 536
Ulkoinen myynti yhteensä	154 396	93 362	247 758
Segmentin liikevoitto	12 781	1 520	14 302
Liikevoitto			14 302
Rahoituserät			-363
Tilikauden tulos ennen veroja			13 939
Segmentin pitkäaikaiset varat	45 101	11 754	56 855

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

2016 1 000 euroa	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Konserni
Liikevaihto sijaintimaan mukaan	17 398	22 483	202 063	17 584	259 528
Varat	42 570	97	13 679	217	56 563
Investoinnit	4 122	37	1 312	17	5 488

2015 1 000 euroa	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Konserni
Liikevaihto sijaintimaan mukaan	12 223	20 290	209 172	6 073	247 758
Varat	42 763	82	13 750	260	56 855
Investoinnit	14 982	0	1 843	123	16 948

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin tuotot yhdeltä Video Broadband Solutions- ja Network Services -segmentin asiakkaalta olivat noin 61,1 milj. euroa vuonna 2016 (64,0 milj. euroa vuonna 2015), mikä oli noin 23,5 % (25,8 %) konsernin liikevaihdosta.

Hankitut liiketoiminnot tilikausilla 2016 ja 2015

Tilivuoden 2016 aikana konserni ei tehnyt yrityskauppoja. Mitron yrityskaupasta maksettiin lisäkauppahintaa 485 tuhatta euroa. Aiemmin 2015 arvioidusta lisäkauppahinnasta purettiin 2 245 tuhatta euroa ja se kirjattiin muihin tuottoihin.

Tilivuoden 2015 aikana Video and Broadband Solutions liiketoiminta-alue hankki suomalaisen Mitron Group Oy Ltd:n koko osakekannan. Mitron on suomalainen julkisen liikenteen informaatiojärjestelmien ja nykyaikaisten näyttöratkaisujen toimittaja. Mitronin valmistamia järjestelmiä hyödynnetään junissa ja juna-asemilla, metroissa, lentokentillä sekä kaupunkiliikenteessä. Hankinnasta syntyi 2 693 tuhatta euroa aineetonta oikeutta, joka jaettiin asiakkasopimuksille, tavaramerkkiin ja teknologialle, liikearvoksi jäi 4 400 tuhatta euroa. Liikearvo sisältää arvion tulevaisuudessa maksettavasta Mitronin lisäkauppahinnasta. Liikearvo perustuu johdon arvioon raide- ja kaupunkiliikenteelle tarjottavista uusista tiedonhallinnan- ja videovalvonnan kokonaisratkaisuksista sekä synergiaeduista logistiikka-toiminnoissa.

Kokonaiskauppahinnaksi arvioitiin 11 500 tuhatta euroa riippuen ostetun yrityksen kannattavuuskehityksestä hankintaa seuraavan kahden vuoden kuluessa. Ensimmäisen vuoden kannattavuuskehityksestä johtuen purettiin 700 tuhatta euroa ja se esitetään muissa tuotoissa. Ehdollinen maksamaton diskontattu kauppahinta on yhteensä 2 730 tuhatta euroa ja se on kirjattu pitkäaikaisiin korottomiin velkoihin ja on luokiteltu käypään arvoon taso 3. Diskonttaamisesta aiheutuva arvostusero on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Lisäkauppahinnan arvioitu vaihteluväli oli 0,3–3,5 milj. euroa. Konserni on kirjannut neuvontapalveluihin liittyen tuloslaskelmaan muihin kuluihin yhteensä 22 tuhatta euroa. Mitronin myyntisaamisten käypä arvo 8 514 tuhatta euroa, oli hankintahetkellä sopimuksiin perustuvaa bruttomäärä 200 tuhatta euroa pienempi. Ero-

tuksen odotetaan realisoituvan luottotappiona. Yrityskaupan myötä Telesten henkilöstö on kasvanut 120 henkilöllä.

Mitronin vaikutus Telesten liikevaihtoon 7.1.–31.12.2015 oli 27 490 tuhatta euroa ja voittoon 962 tuhatta euroa.

Tilivuoden 2015 aikana Asheridgen yrityskaupasta maksettiin lopullinen lisäkauppahinta. Aiemmin 2013 arvioidusta lisäkauppahinnasta purettiin 409 tuhatta euroa ja se kirjattiin muihin tuottoihin.

Yhdistämisessä määritellyt käyvät arvot perustuvat seuraaviin arvioihin:

- hankittujen tavaramerkkien käypä arvo on määritetty diskontattuihin rojaltimaksuihin, joilta on välttytty omistettaessa kyseiset tavaramerkit. Käyvän arvon määrittämisessä on arvioitu kohtuullinen rojaltiprosentti, jonka ulkopuolinen taho olisi valmis maksamaan lisenssisopimuksesta.
- hankitun teknologian käypä arvo on määritetty diskontattuihin arvioituihin tuotekehityskuluihin, joilta on välttytty omistettaessa kyseinen teknologia.
- asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassaolevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen rahavirtojen perusteella.

Konsernin liitetiedot

1 PITKÄAIKAISHANKKEET

Konsernin liikevaihtoon sisältyi pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja 1 946 tuhatta euroa vuonna 2016 (1 969 tuhatta euroa vuonna 2015).

Kertyneet toteutuneet menot ja kirjatut voitot olivat tilikauden loppuun mennessä 16 892 tuhatta euroa (14 946 tuhatta euroa vuonna 2015).

2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 euroa	2016	2015
Tuotekehitysavustukset	130	546
Vuokratuotot	0	2
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	43	19
Lisäkauppahinnan muutos	2 245	1 109
Muut tuottoerät	954	1 178
Yhteensä	3 372	2 854

3 TYÖSUHDE-ETUUDET

Palkat	-57 126	-55 693
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-11 425	-11 033
Muut henkilösivukulut	-5 857	-4 968
Aktivoidut tuotekehityksen henkilöstökulut	2 078	1 490
Käteisvaroina maksettavat osakkeet	0	-237
Myönnetty osakkeina maksettavat ja selvitetävät optiot	-235	-91
Yhteensä	-72 566	-70 532

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista (ja lainoista) esitetään liitetiedossa Lähipiiritapahtumat.

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana	1 514	1 485
--	-------	-------

4 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 euroa	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineelliset käyttöomaisuus-hyödykkeet		
Rakennukset	-390	-399
Koneet ja kalusto	-2 240	-2 079
Muut aineelliset hyödykkeet	-223	-229
Yhteensä	-2 853	-2 707
Aineettomat hyödykkeet		
Aktivoidut kehittämismenot	-1 160	-1 072
Muut aineettomat hyödykkeet	-921	-1 095
Yhteensä	-2 081	-2 167
Yhteensä	-4 934	-4 874

5 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Vuokratulot	-4 414	-4 276
Ulkopuoliset palvelut	-5 158	-4 222
Muut muuttuvat kulut	-8 055	-6 677
Matka- ja tietoliikennekulut	-5 005	-4 051
Muut tutkimus- ja kehittämismenot	-1 135	-1 799
Muut kulut	-8 920	-11 579
Yhteensä	-32 687	-32 604

Tuotekehitysmenoja sisältyy myös palkkakuluihin, matka- ja tietoliikennekuluihin ja muihin kuluihin.

Tilintarkastajan palkkiot

KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	-168	-152
Veroneuvonta	-15	-70
Muut palkkiot	-29	-21
Muut tilintarkastajat		
Tilintarkastuspalkkiot	-12	-23
Muut palkkiot	-31	-69

6 RAHOITUSTUOTOT

1 000 euroa	2016	2015
Korkotuotot ja muut tuotot	102	56
Valuuttakurssivoitot	1 120	523
Osinkotuotot myynnissä olevista sijoituksista	2	3
Yhteensä	1 224	582

7 RAHOITUSKULUT

Korkokulut rahoituslainoista	-372	-476
Valuuttakurssitappiot	-1 515	-345
Muut rahoituskulut	-151	-124
Yhteensä	-2 038	-945

Muihin rahoituskuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikaudella kuluksi kirjattuja korkoja 16 tuhatta euroa (10 tuhatta euroa 2015).

Johdannaisista johtuvat kurssitappiot sisältyvät liikevoittoon.

8 TULOVEROT

1 000 euroa	2016	2015
Tuloverot tuloslaskelmassa		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-3 010	-2 832
Edellisten tilikausien verot	33	-88
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	-24	-8
Yhteensä	-3 001	-2 928

Tuloslaskelman verokulun, -3 001 tuhatta euroa, ja Teleste-konsernin kotimaan verokannalla 20,0 prosenttia laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma.

Tulos ennen veroja	14 821	13 939
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla 20 %	-2 964	-2 788
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	-421	-245
Tase-eriin liittyvien verojen muutos	-7	17
Lisäkauppahinnan muutokset	449	222
Verotuksessa vähennyskelvottomat erät	-91	-46
Edellisten tilikausien verot	33	-88
Verokulu tuloslaskelmassa	-3 001	-2 928

9 OSAKEKOHTAINEN TULOS

Konsernin laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan seuraavasti:

Emoyrityksen omistajille kuuluva kauden voitto

Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo

Ulkona olevien osakkeiden määrään eivät sisälly takaisinostetut osakkeet.

Konsernin laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskentakaava on seuraava:

Emoyrityksen omistajille kuuluva laimennettu kauden voitto

Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden laimennetun lukumäärän painotettu keskiarvo

Osakkeiden lukumäärien muutokset on ilmoitettu liitetiedossa 17.

	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (1 000 €)	11 820	11 011
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	18 122	18 037
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,65	0,61
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	18 122	18 037
Osakeoptioiden ja osakepalkkion vaikutus (1000 kpl)	47	0
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	18 169	18 037
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,65	0,61

Konsernin käyttämät osakeoptiot toimivat laimentavasti, eli ne lisäävät kantaosakkeiden määrää silloin, kun niiden merkintähinta voimassaoloaika huomioiden on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutus on yhtä suuri kuin vastikkeettomasti liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä; tämä erotus syntyy siitä, että konserni ei voi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon optioiden käytöstä saatavilla varoilla.

10 AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	54	7 323	15 837	2 781	70	26 066
Muuntoerot +- Lisäykset		-91 256	0 2 002	1 225	353	-89 2 835
Vähennykset		0	-200	-19		-219
Hankintameno 31.12.2016	54	7 488	17 639	2 988	423	28 592
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016		-2 249	-9 815	-2 353		-14 417
Tilikauden poistot		-390	-2 240	-223		-2 853
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0	-2 639	-12 055	-2 576	0	-17 270
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	54	5 074	6 022	428	70	11 648
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	54	4 850	5 585	412	423	11 325

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	54	7 267	11 372	2 113	513	21 320
Muuntoerot +- Lisäykset		33 23	-113 3 634	116 89		36 3 746
Tytäryrityksen hankinta Siirrot erien välillä		0	944	20		964
Hankintameno 31.12. 2015	54	7 323	15 837	2 781	70	26 066
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-1 850	-7 735	-2 108		-11 693
Tilikauden poistot		-399	-2 080	-245		-2 724
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	-2 249	-9 815	-2 353	0	-14 417
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	54	5 417	3 637	5	513	9 627
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	54	5 074	6 022	428	70	11 648
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2016			4 692			
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2015			5 265			

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 euroa	Koneet ja kalusto
31.12.2016	
Hankintameno 1.1.2016	4 968
Lisäykset	633
Hankintameno 31.12. 2016	5 601
Kertyneet poistot	-2 905
Tilikauden poistot	-595
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	2 101

1 000 euroa	Koneet ja kalusto
31.12.2015	
Hankintameno 1.1.2015	3 231
Lisäykset	1 737
Vähennykset	0
Hankintameno 31.12. 2015	4 968
Kertyneet poistot	-2 523
Tilikauden poistot	-382
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 063

11 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa	Liikearvo	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet, noteeraamattomat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	38 649	16 238	11 493	1 127	67 506
Muuntoerot +/-	-475	0	-3	-10	-488
Lisäykset	0	2 507	95		2 602
Hankintameno 31.12.2016	38 174	18 745	11 585	1 117	69 620
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-800	-12 749	-8 330	-423	-22 302
Poistot tilikaudella	0	-1 160	-921		-2 081
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-800	-13 909	-9 251	-423	-24 383
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	37 849	3 489	3 163	703	45 206
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	37 374	4 836	2 334	693	45 238

1 000 euroa	Liikearvo	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet, noteeraamattomat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	33 921	14 825	8 654	1 124	58 524
Muuntoerot +/-	328	-98	114	3	347
Tytäryrityksen hankinta		537	2 725		3 262
Lisäykset	4 400	1 652			6 052
Vähennys		-678			-678
Hankintameno 31.12.2015	38 649	16 238	11 493	1 127	67 507
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-800	-12 354	-7 235	-423	-20 812
Vähennysten kertyneet poistot		678			678
Poistot tilikaudella	0	-1 072	-1 095		-2 167
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-800	-12 749	-8 330	-423	-22 301
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	33 121	2 471	1 419	701	37 713
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	37 849	3 489	3 163	704	45 206

Arvonalentumistestausta varten konsernin liikearvot on kohdistettu määritellyille segmenteille, jotka muodostavat erillisen rahavirtaa tuottavan yksikön. Liikearvojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli 37,4 miljoonaa euroa 31.12.2016. Liikearvo on kohdistettu seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille:

	miljoonaa euroa
Video and Broadband Solutions	29,2
Network Services	8,2
Liikearvojen arvonalentumistestauksessa segmenttien kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoon perustuen. Testauksessa käytetyt rahavirtaennusteet	

pohjautuvat johdon hyväksymiin strategioihin ja liiketoimintasuunnitelmiin. Laskelmat on laadittu 10 vuodelle. Molemmassa segmenteissä ensimmäisen vuoden kassavirta oletus perustuu liiketoimintasuunnitelman mukaiseen vuoden 2017 budjettiin. Vuodesta 2018 alkaen segmenttien vastaiset rahavirrat on arvioitu 2 %:n (2 %) vuosittaiseen kasvuarvioon perustuen. Saksan palveluliiketoiminnan 2017 budjetti sisältää kannattavuuden parannusohjelman, jonka onnistuneeseen toteuttamiseen NS segmentin liikeluoksen ja rahavirran kasvu perustuvat. Johdon näkemys kassavirtoihin ja kasvuarvioihin perustuvat varovaisuuteen koska toimialan muutoksia on vaikea arvioida. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko on 9,86 % VBS segmentissä ja 9,61 % NS segmentissä. (VBS segmentissä 9,41 % ja NS segmentissä 9,53 %). Segmenttien terminaaliarvo arvonalentumislaskelmissa on laskettu 2%:n terminaaliarvon kasvulla. Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyssanalyysi jossa segmentin kassavirtaa tuottavan yksikön rahavirran vuosittaista kasvuoletusta laskettiin ja diskonttauskorkoa nostettiin jotta kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Testaus on myös suoritettu alemman tason rahavirtaa tuottavilla yksiköillä. Testauksissa on käytetty samoja muuttujia kuin segmenttitasolla.

Vuosien 2016 ja 2015 arvonalennustestien keskeiset oletukset esitetään alla olevassa taulukossa.

%	2016		2015	
	VBS	NS	VBS	NS
Kassavirran kasvu vuosina 1-5	2	2	2	2
Kassavirran kasvu vuosina 6-10	2	2	2	2
WACC (verojen jälkeen)	9,86	9,61	9,41	9,53

Alla olevassa taulukossa esitetään määrä, jolla kunkin segmentin kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää niiden kirjanpitoarvon.

Arvon alentumistesti		
Meur	2016	2015
VBS	29,8	39,3
NS	3,0	7,3

Alla olevissa taulukoissa esitetään segmentteittäin se tulevien vuosien arvioidun vapaan rahavirran vähennys ja diskonttauskoron prosentuaalinen muutos, jonka seurauksena kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin segmentin nettovarojen kirjanpitoarvo.

Vapaan rahavirran vähennys		
	2016	2015
VBS	-28 %	-34 %
NS	-10 %	-22 %

Diskonttaus korko (verojen jälkeen) muutos (prosenttiyksikköä)		
	2016	2015
VBS	2,9 %	4,2 %
NS	0,8 %	2,2 %

Konserni on saanut 0,1 miljoonaa euroa avustusta Teke-siltä tuotekehityskustannuksiin vuonna 2016 (0,5 miljoonaa euroa vuonna 2015). Saadusta avustuksesta on kirjattu 0,04 miljoonaa euroa (0,06 miljoonaa euroa vuonna 2015) aktivoitujen tuotekehitysmenojen hankintamenojen vähennykseksi. Tuotekehitysavustuksiin liittyy ehto, jonka mukaan hankkeen kokonaiskustannuksista vähintään 10 % on kohdistuttava kotimaisen pk-sektorin alihankintatyöhön.

12 MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOITUKSET

1 000 €	2016	2015
Noteeraamattomat osakesijoitukset	693	704
Myytäviissä olevat sijoitukset yhteensä tilikauden lopussa	693	704

13 LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

1 000 euroa	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskelmaan	Liiketoimintojen yhdistäminen	31.12.2016
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana:				
Laskennalliset verosaamiset:				
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	476	-30		446
Vahvistetut tappiot	772	-121		651
Varaukset	567	168		735
Verotuksessa huomioimattomat poistot	27	-27		0
Yhteensä	1 843	-10	0	1 833
Laskennalliset verovelat:				
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-540	-129		-669
Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	-970	145		-825
Kertyneet poistoerot	-152	16		-136
Yhteensä	-1 662	32	0	-1 630

Taseen velkojen muutos ei vastaa tuloslaskelman laskennallisen verokustannuksen muutosta johtuen aineettomien hyödykkeiden käypään arvoon kohdistuvan verovelan kirjauskäytännöstä, kurssieroista ja konsernin sisäisistä eliminoinneista.

1 000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Liiketoimintojen yhdistäminen	31.12.2015
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana:				
Laskennalliset verosaamiset:				
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	626	-150		476
Vahvistetut tappiot	699	-243	316	772
Varaukset	323	244		567
Verotuksessa huomioimattomat poistot	49	-22		27
Yhteensä	1 698	-171	316	1 843
Laskennalliset verovelat:				
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-494	-46		-540
Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	-622	150	-498	-970
Kertyneet poistoerot	-211	59		-152
Yhteensä	-1 327	163	-498	-1 662

Konsernilla oli 31.12.2016 verotuksellisia tappioita tytäryhtiöissä 3 254 tuhatta euroa. Tappiosta on kirjattu verosaamista 651 tuhatta euroa (31.12.2015 3 598 tuhatta euroa). Verotappioiden käyttö perustuu johdon parhaaseen arvioon.

Ulkoisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, 20 797 tuhatta euroa vuonna 2015 (19 349 tuhatta euroa vuonna 2015), ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Tämä johtuu siitä, ettei veron realisoituminen ole todennäköistä lähitulevaisuudessa.

14 VAIHTO-OMAISUUS

1 000 euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	10 632	9 891
Keskeneräiset tuotteet	14 416	13 062
Valmiit tuotteet	8 496	9 708
Yhteensä	33 544	32 661

Tilikaudella oikaistiin kuluksi 673 tuhatta euroa, jolla vaihtomaisuuden kirjanpitoarvoa kirjattiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa. Varastojen arvostukseen nettorealisointiarvoonsa on tilikauden lopussa yhteensä 6 002 tuhannen euron varaus (5 329 tuhatta euroa vuonna 2015).

15 MYYNTISAAMISET JA MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	53 992	53 313
Siirtosaamiset	5 652	5 899
Muut saamiset	625	947
Yhteensä	60 269	60 159

16 RAHAVARAT

Rahat ja pankkisaamiset	9 496	12 677
Yhteensä	9 496	12 677
Rahavirtalaskelmassa mainitut rahavarat	9 496	12 677

17 OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2015

Teleste Oyj:n hallitus hyväksyi 5.2.2015 uuden pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelyn perustamisen tarjottavaksi yhtiön avainhenkilöille (jäljempänä LTI 2015). LTI 2015:n tavoitteena on yhdenmukaistaa avainhenkilöiden intressit Telesten osakkeenomistajien intressien kanssa aikaansaamalla avainhenkilöiden pitkäaikainen osakeomistusintressi yhtiössä ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä sekä tukea suoritusperusteista toimintakulttuuria, sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota avainhenkilöille kilpailukyinen kompensatio erinomaisista suorituksista. LTI 2015 koostuu kolmesta vuosittain alkavasta ohjelmasta, joissa on kolme pääelementtiä: sijoittaminen Telesten osakkeisiin edellytyksenä avainhenkilön osallistumiselle LTI 2015 -järjestelyyn, yllä mainittuun osakesijoitukseen perustuva lisäosakekannustin kolmen vuoden odotusjaksolla sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma kolmen vuoden ansaintajaksolla. Kunkin vuoden 2015 jälkeen alkavan uuden yksittäisen ohjelman alkaminen sekä niiden osallistujien vahvistaminen edellyttää Telesten hallituksen erillistä päätöstä.

Osakesijoitus ja osakesijoitukseen perustuva lisäosakeohjelma

Osakesijoitukseen perustuva lisäosakeohjelma (matching share plan) sisältää yksittäisen osallistujan sijoituksen Telesten osakkeisiin sekä lisäosakkeiden suorittamisen vastikkeeksi osakesijoituksesta pitkän aikavälin osakekannustinpalkkiona. Kolmen vuoden odotusjakson jälkeen avainhenkilö saa maksutta yhden lisäosakkeen kutakin sijoittamaansa osaketta kohti. Jos kaikki osallistumiseen oikeutetut henkilöt osallistuvat ohjelmaan täyttämällä osakesijoitusedellytyksen, ensimmäisen, vuonna 2015 alkavan ohjelman nojalla suoritettavien lisäosakkeiden määrä on yhteensä enintään noin 65.000 osaketta (bruttomäärä josta vähennetään sovellettavat verot ja jäljelle jäävä nettomäärä jaetaan osallistujille Telesten osakkeina).

Suoriteperusteinen lisäosakeohjelma

Suoriteperusteinen lisäosakeohjelma (performance matching plan) sisältää kolmen vuoden pituisen ansaintajakson. Mahdolliset osakepalkkiot suoritetaan, jos hallituksen asettamat ansaintakriteerit saavutetaan. Ensimmäiseen osakeohjelmaan sovellettava ansaintakriteeri on osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR) kolmen vuoden pituisen ansaintajakson aikana. Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle ohjelmaan on edellä mainittu sijoitus Telesten osakkeisiin.

Jos kaikki osallistumaan oikeutetut henkilöt osallistuvat ohjelmaan täyttämällä yllä mainitun sijoitusedellytyksen ja mikäli hallituksen asettamat ansaintakriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan, ensimmäisen, vuonna 2015 alkavan suoriteperusteisen lisäosakeohjelman nojalla suoritettavien osakkeiden kokonaismäärä on enintään noin 260.000 osaketta (bruttomäärä josta vähennetään sovellettavat verot ennen osakepalkkion suorittamista).

Järjestelmä	LTI 2015	LTI 2015
Tyyppi	Osake	Osake
	2016–2018	2015–2017
Osakkeita enintään *	191 190	268 750
Ensimmäinen myöntämispäivä	1.7.2015	1.7.2015
Oikeuden syntyminen, pvm	30.4.2019	30.4.2018
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	2,77	2,83
Juoksuaikaa jäljellä, vuotta	2,33	1,33
Henkilöitätilikaudenpäätyessä	32	31
Toteutustapa	Osakkeita ja käteistä	Osakkeita ja käteistä

* Bruttomäärä, josta vähennetään sovellettavat verot ennen osakepalkkion suorittamista.

Pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2015	Tilikauden tapahtumat 2016*	Tilikauden tapahtumat 2015*
1.1.		
Kauden alussa ulkona olleet	268 750	0
Varasto kauden alussa	268 750	0
Tilikauden muutokset		
Kaudella myönnetty	191 190	268 750
Kaudella menetetyt	24 500	0
Kaudella mitätöidyt	0	0
Kaudella toteutetut	0	0
Kaudella rauenneet	0	0
31.12.		
Kauden lopussa ulkona olevat	435 440	268 750
Kaudenlopusstatoteutettavissa olevat	435 440	268 750
Jäljellä oleva juoksuaika, vuosia		

* Taulukko sisältää osakkeina maksettavat bruttomäärät, josta vähennetään sovellettavat verot ennen osakepalkkion suorittamista.

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan vuonna 2016, 1 000 euroa

Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	251
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	235
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2016	718

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan vuonna 2015, 1 000 euroa

Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	152
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	80
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2015	232

17 OMA PÄÄOMA

1 000 euroa	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Omat osakkeet, 1 000 kpl	Osakkeet yhteensä, 1 000 kpl	Osakepääoma, 1 000 euroa	Ylikurssi-rahasto, 1 000 euroa
1.1.2015	17 796	1 190	18 986	6 967	1 504
Osakeoptioiden käyttö	326	-326	0	0	0
31.12.2015	18 122	864	18 986	6 967	1 504
Omien osakkeiden luovutus/muutos	0	0	0	0	0
31.12.2016	18 122	864	18 986	6 967	1 504

Teleste Oyj:n osakkeiden määrä 31.12.2016 oli 18 985 588 kpl (18 985 588 kpl 31.12.2015). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on täysimääräisesti maksettu.

Teleste Oyj:n 7.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella hallitus voi hankkia enintään 1.200.000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä.

Teleste Oyj:n 9.4.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella hallitus voi hankkia enintään 1.200.000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä.

Katsauskauden lopussa konsernin hallussa oli omia osakkeita 863 953.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältää ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten euromääräiseksi muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot

Hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,25 euroa/osake (0,23 euroa/osake vuonna 2015) tilinpäätöspäivän jälkeen.

18 KOROLLISET VELAT

1 000 euroa	2016	2015
Pitkääikaiset		
Pankkilainat	26 468	29 157
Rahoitusleasingvelat	1 568	1 566
Yhteensä	28 036	30 723
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	2 008	1 702
Rahoitusleasingvelkojen seuraavan vuoden lyhennykset	565	613
Yhteensä	2 573	2 315

Korolliset pankkilainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja rahoitusleasingvelat käypään arvoon.

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

1 000 euroa	31.12.2016	31.12.2015
EUR	28 036	30 723
	28 036	30 723

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen korkokannat ovat seuraavat:

Pankkilainat	0,9 %	0,9 %
Rahoitusleasingvelat	1,1 %	1,0 %

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma:

EUR	100 %	100 %
-----	-------	-------

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen korkokannat ovat seuraavat:

Pankkilainat	0,9 %	0,9 %
Rahoitusleasingvelat	1,1 %	1,4 %

Konsernin rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat ovat seuraavat:

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

Yhden vuoden kuluessa	583	588
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 593	1 622
Vähimmäisvuokrat yhteensä	2 176	2 210

Vähimmäisvuokrien nykyarvo

Yhden vuoden kuluessa	565	613
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 568	1 566
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	2 133	2 179

Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	43	31
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	2 176	2 210

19 VARAUKSET

1 000 euroa	Takuu- varaukset	Yhteensä
1.1.2016	1 915	1 915
Varausten lisäykset/vähennykset	24	24
31.12.2016	1 939	1 939
		2016
Pitkäaikaiset varaukset		1 081
Lyhytaikaiset varaukset		858
Yhteensä		1 939

Takuuvaraukset

Konserni antaa tietyille tuotteilleen keskimäärin 30 kuukauden takuun. Mikäli tuotteissa havaitaan vikoja takuun aikana, ne korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvarauksen suuruus perustuu takuukulujen määrää koskevaan historialliseen kokemukseen viallisista tuotteista ja arvioituu takuukulujen määrään.

20 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 euroa	2016	2015
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	18 769	20 763
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	6 870	6 635
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	123	35
Muut siirtovelat	14 623	12 840
Ennakkomaksut	1 239	3 939
Muut velat	276	2 293
Yhteensä	41 900	46 505
Pitkäaikaiset		
Muut velat	135	2 730

21 KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROVELAT

Tilinpäätöshetkellä tilikauden tuloon liittyen kirjattiin 407 tuhatta euroa verosaamista ja 1 477 tuhatta euroa verovelkaa (31.12.2015 verosaamista 263 tuhatta euroa verosaamista ja verovelkaa 1 062 tuhatta euroa).

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on rahoituskellisten riskien tunnistaminen, mittaaminen ja niiltä suojautuminen rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista tekijöistä johtuvien tulos-, tase- ja rahavirtavaikutusten vähentämiseksi. Lisäksi tavoitteena on varmistaa konserniin riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti.

Konsernin rahoitusriskienhallinnan pääperiaatteet sekä vastuu rahoitusriskien hallinnasta on määritelty hallituksen hyväksymässä konsernin riskienhallinnan toimintaperiaatteissa ja sitä koskevissa tarkemmissa ohjeissa. Hallitus vastaa riskienhallinnan valvonnasta. Konsernihallinto hoitaa konsernin rahoitusriskien koordinoimista ja valvonnan sekä suojaustoimenpiteet pankkien kanssa emoyhtiön nimissä. Konsernin toimintaperiaate on riskiä välttävää. Riskien tunnistaminen on liiketoimintayksiköiden ja konsernihallinnon yhteinen tehtävä.

Lainaa suojaaviin koronvaihtosopimuksiin sovelletaan suojauslaskentaa, IAS 39 -standardia. Rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto-, maksuvalmius- sekä rahavirran korkoriskiin, joita on kuvattu alla tarkemmin. Konsernilla ei ole merkittäviä hintariskejä.

Markkinariski

Markkinariski koostuu seuraavista kolmesta riskistä: valuutta-, hinta- ja korkoriski. Niistä johtuvat valuuttakurssien, markkinahintojen tai markkinakorkojen vaihtelut voivat aiheuttaa muutoksen rahoitusinstrumentin arvossa ja siten näillä muutoksilla voi olla vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja rahavirtoihin.

Valuuttariski Transaktioriski

Konsernin valuutta-asema muodostuu liiketapahtumiin liittyvistä eristä sekä ulkomaisiin yksikköihin tehdyistä nettosijoituksista. Konsernin valuuttakurssiriskit syntyvät valuuttamääräisistä saamisista ja veloista, myynti- ja ostosopimuksista sekä myös ennustetuista myynneistä ja ostoista. Pääosa konsernin liikevaihdosta on Euro-määräistä, PLN:n osuus noin 3 % ja Ruotsin ja Norjan kruunujen osuus liikevaihdosta on yhteensä noin 5 %, USD:n osuus on noin 4 %, ja Englannin punnan osuus on noin 2 %. Konsernin materiaalikuluista Euron osuus on noin 57 % ja USD:n osuus on noin 33 % ja CNY:n osuus noin 6 %. Konsernin suojauspäätökset perustuvat 6 kk:n ennustettuun nettokassavirtaan.

Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

	2016					2015				
	USD	SEK	NOK	GBP	PLN	USD	SEK	NOK	GBP	PLN
Lyhytaikaiset varat	1 826	622	859	7 511	3 725	1 609	1 080	202	8 813	3 477
Lyhytaikaiset velat	4 170	771	835	1 969	2 733	3 359	939	589	3 019	1 571

Tilinpäätöksessä 2016 konsernin nettokassavirtaan liittyvät päävaluuttojen suojaukset olivat seuraavat:

Valuuttapositio

Valuutta	Positio	Suojattu määrä	Nettopositio	Suojausinstrumentti	Suojaussuhde
USD	14 002	11 194	2 807	Valuuttatermiini	80 %
CNY	2 838	2 336	502	Valuuttatermiini	82 %
GBP	2 972	2 394	578	Valuuttatermiini	81 %
PLN	1 156	930	227	Valuuttatermiini	80 %
NOK	747	594	153	Valuuttatermiini	80 %

Tilinpäätöksessä 2015 konsernin nettokassavirtaan liittyvät päävaluuttojen suojaukset olivat seuraavat:

Valuuttapositio

Valuutta	Positio	Suojattu määrä	Nettopositio	Suojausinstrumentti	Suojaussuhde
USD	13 180	10 793	2 388	Valuuttatermiini	82 %
CNY	3 701	3 073	627	Valuuttatermiini	83 %
GBP	7 457	4 019	3 437	Valuuttatermiini	54 %
PLN	940	1 595	-654	Valuuttatermiini	170 %
NOK	183	104	78	Valuuttatermiini	57 %

Konserni suojaa lähtökohtaisesti ennustetut rahavirrat. Konserni käyttää valuuttakurssiriskeiltä suojautumiseen pääosin valuuttatermiinejä. Konsernin toimintaohjeena on kattaa ennakoidut valuuttakurssiriskit olennaisilta osin vähintään kuusi kuukautta eteenpäin ja liiketapahtumista syntyvä valuutta-asema tulee olla aina suojattu 80–100 prosenttisesti valuutoittain. Suojausten tasoa seurataan kuukausittain. Valuuttakurssiriskiä pyritään hallitsemaan myös muun muassa liiketoiminnan suunnittelun, hinnoittelun ja tarjousehtojen avulla. Hinnoittelujakso vaihtelee 3 kk:n ja 24 kk:n välillä.

Valuuttajohdannaisten yhteismäärä 31.12.2016 oli 22,6 miljoonaa euroa (24,6 milj. euroa).

Translaatoriski

Koska konsernin ulkomaisiin yksiköihin tehtyihin nettosijoituksiin kohdistuva valuuttakurssiriski on suhteellisen matala, näiden erien laskennallisten euromäärien arvon vaihtelua (translaatoriski) ei suojata aktiivisesti. Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omien pääomien yhteismäärä oli 11,7 milj. euroa (10,4 milj. euroa).

Herkkyys markkinariskeille

	2016	2015
Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille	Voitto/Tappio	Voitto/Tappio
10 % muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	+280	+239
10 % muutos euron ja Kiinan yenin välisessä valuuttakurssissa	+50	+63
10 % muutos euron ja punnan välisessä valuuttakurssissa	+58	+348

Korkoriski

Telesten korkoriski on pääasiassa rahavirran korkoriski ja syntyy taseen korollisista veloista. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimusta päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöspäivänä 28 422 tuhatta euroa lainoista on sidottu lyhytaikaisiin viitekorkoihin, joiden koronmääräytymisjakso on maksimissaan 12 kk. Lainoista 10 000 tuhatta euroa on suojattu koronvaihtosopimuksella, johon sovelletaan suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan kuuluvasta johdannaisesta on kirjattu -135 tuhatta euroa laajaan tulokseen. Koronvaihtosopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä on -135 tuhatta

euroa tilikaudella 2016. Konsernin lainat ovat Euro-määräisiä. Vuonna 2016 konsernin lainakannan keskiporkko oli 0,9 %. Rahoitusleasing sopimukset ovat kiinteäkorkoisia. Konserni ei suojaa rahavirran korkoriskistä johtuvaa riskiasemaa, koska riskiasema on pieni. IFRS 7:n edellyttämän herkkyyssanalyysin laskennassa on käytetty vaihtuvakorkoisten lainojen tilikauden aikana toteutuneita keskimääräisiä saldoja. Tilinpäätöstilanteessa 31.12.2016 vaihtuvakorkoisten korollisten velkojen vaikutus tulokseen ennen veroja olisi ollut -/+184 tuhatta euroa, jos korkotaso olisi noussut tai laskenut prosenttiyksikön.

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu	1 vuoden sisällä	1–5 vuoden sisällä	yli 5 vuoden sisällä	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta		18 422		18 422
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta		10 000		10 000

Luottoriski

Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat eri maantieteellisille alueille asiakaskunnan kesken. Vastuu liiketoimintaan liittyvistä luottoriskeistä on siten ensisijaisesti konsernin maantieteellisillä alueilla. Liiketoimintaan liittyvää luottoriskiä hallitaan konsernin tätä koskevien sisäisten ohjeiden mukaisesti ja sitä pyritään vähentämään esimerkiksi vakuuksilla. Osa myyntisaamisista on vakuutettu luottovakuutuksella. Luottoriskit hyväksytään ja niitä seurataan Konsernin johtoryhmässä.

Rahoitusinstrumentteihin liittyvää luottoriskiä, vastapuoliriskiä hallinnoidaan konsernitasolla. Tämä riski syntyy siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Vastapuoliriskin minimoimiseksi Teleste pyrkii rajoittamaan vastapuolet niihin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Likvidit varat sijoitetaan rahamarkkinainstrumentteihin, joissa on alhainen riski.

Kaikki saamiset ovat vakuudettomia. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Myyntisaamisista kirjatut arvonalentumistappiot ja niiden palautukset ilmenevät liitetiedosta 5. Liiketoiminnan muut kulut.

Myyntisaamisten ikäjakaua	2016			2015		
	Brutto	Arvon- alentumis- tappio	Yhteensä	Brutto	Arvon- alentumis- tappio	Yhteensä
Erääntymättömät myyntisaamiset	41 254		41 254	41 931		41 931
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	8 998		8 998	7 380		7 380
31–60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1 908		1 908	2 241		2 241
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 704	-872	1 832	2 930	-1 168	1 762
Yhteensä			53 992			53 313
Luottotappioiden mahdollinen enimmäismäärä tilinpäätöshetkellä:				2016	2015	
Lainat ja muut saamiset				60 269	60 159	
Myytävässä olevat rahoitusvarat				693	704	

Maksuvalmiusriski

Konsernin maksuvalmiusriskiä seurataan kassavirtaennusteisiin pohjautuvien raporttien avulla. Maksuvalmiusriskiä pyritään vähentämään riittävillä kassavarilla, luottolimiteillä sekä lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman kautta. Maksuvalmiuden hallintaa tukee myös tehokas kassa- ja likviditeettihallinto. Tilikauden lopussa konsernin kassavarat olivat 9,5 milj. euroa ja korollinen velka 30,6 milj. euroa. Konsernihallinto vastaa keskitetysti konsernin korollisen vieraan pääoman hankinnasta. Konsernilla oli 31.12.2016 käyttämättömiä valmiusluottoja, joihin se on

sitoutunut, ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 19,0 milj. euroa. Konsernin lainasopimuksiin ja valmiusluottoihin, joihin konserni on sitoutunut, liittyy kannattavuus- ja kassavirta-tyyppisiä kovenantteja. Kovenantit ovat omavaraisuusaste vähintään ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen.

Johdannaissopimusten kirjaus- ja arvostamisperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa sekä tilinpäätöspäivän nimellisarvot ja käyvät arvot konsernitilinpäätöksen liite-tiedoissa kohdassa Vastuut.

Korollisten rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat lainasopimuksiin perustuen olivat 31.12.2016 seuraavat:

	2017	2018	2019	2020	2021
Pankkivelat	2 218	26 504			
Ostovelat	18 769				
Rahoitusleasingvelat	623	557	532	414	50
Johdannaiset					
Suoritettavat rahavirrat	-22 160				
Saatavat rahavirrat	22 550				
Muut	34	34	34	33	

Korollisten rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat lainasopimuksiin perustuen olivat 31.12.2015 seuraavat:

	2016	2017	2018	2019	2020
Pankkivelat	1 737	1 157	28 000		
Ostovelat	20 763				
Rahoitusleasingvelat	613	446	418	394	331
Johdannaiset					
Suoritettavat rahavirrat	-24 747				
Saatavat rahavirrat	24 599				
Muut		2 730			

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on turvata toiminnan jatkuvuus ja mahdollistaa investoinnit optimaalisella pääomarakenteella. Yhtiön johto arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä velan osuudella kokonaispääomasta. Tunnusluku lasketaan konsernin korollisen nettovelan suhteella korollisen nettovelan ja oman pääoman summaan. Konsernin tavoitteena on pitää tunnusluku alle 50 %. Velan osuus kokonaispääomasta 31.12.2016 ja 31.12.2015 oli seuraava.

	2016	2015
Korolliset velat	30 609	33 038
Rahat ja pankkisaamiset	9 496	12 677
Korollinen nettovelka	21 113	20 361
Oma pääoma yhteensä	84 422	77 545
Korollinen nettovelka ja pääoma yhteensä	105 535	97 906
Velan osuus kokonaispääomasta	20,0 %	20,8 %

22 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Kaikki rahoitusvarat ja -velat on arvostettu käypään arvoon konsernitaseessa lukuunottamatta pitkäaikaista pankkilainaa, joka on arvostettu jaksotettuun hankintamenuon.

Johdannaisinstrumentit

Teleste käyttää vieraan valuutan määräisten transaktioiden suojaamiseen valuuttatermiinejä. Suojaustarkoituksessa käytettävien valuuttatermiinien käypien arvojen muutokset kirjataan täysimääräisesti tuloslaskelmaan. Valuuttatermiinien käyvät arvot olivat 334 tuhatta euroa vuonna 2016 (2015 -27 tuhatta euroa) ja ne on kirjattu liike tuloksen oikaisuksi. Lainaa suojaaviin koronvaihtosopimuksiin sovelletaan suojauslaskentaa. Korkojohdannaisten käyvät arvot olivat -135 tuhatta euroa. Käyvän arvon muutos tilikaudella -135 tuhatta euroa on kirjattu laajaan tulokseen. Telesten valuuttatermiinit ja koronvaihtosopimukset ovat kaikki tasossa 2.

Myytävisissä olevat sijoitukset

Myytävisissä olevat sijoitukset koostuvat noteeramattomien yhtiöiden osakkeista ja ovat tasossa 3. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana johdon arvioon käyvästä arvosta. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arviomiseen.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten leasing sopimusten vastaavaa korkoa.

Ostovelat sekä muut velat tai saamiset

Ostovelkojen sekä muiden kuin johdannaisopimuksiin perustuvien saamisten käypä arvo vastaa niiden alkuperäistä kirjanpitoarvoa, sillä diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä, kun otetaan huomioon näiden erien juoksuaika.

Käyvän arvon määrittämiseen on käytetty seuraavia diskonttokorkoja:

	2016	2015
Rahoitusleasing sopimukset	1,1 %	1,4 %

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

	Liite	Käypään arvoon tulos- vaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
2016 Tase-erä							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut rahoitusvarat	12			693		693	693
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15		53 992			53 992	53 992
Johdannaispimukset	25	334				334	334
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		334	53 992	693	0	55 019	55 019
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	18	1 568			26 468	28 036	28 036
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	18	565			2 008	2 573	2 573
Korkojohdannaiset	25	135				135	135
Ostovelat	20				18 769	18 769	18 769
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	20				123	123	123
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		2 268	0	0	47 368	49 636	49 636
2015 Tase-erä							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut rahoitusvarat	12			704		704	704
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15		53 313			53 313	53 313
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		0	53 313	704	0	54 017	54 017
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	18	1 566			29 157	30 723	30 723
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	18	613			1 702	2 315	2 315
Ostovelat	20				20 763	20 763	20 763
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	20				35	35	35
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		2 179	0	0	51 657	53 836	53 836

23 LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

1 000 euroa	2016	2015
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Poistot	4 934	4 874
Työsuhde-etuudet	235	91
Lisäkauppahinnan purku	-2 245	-1 109
Yhteensä	2 924	3 856

24 MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat ovat seuraavat:

Yhden vuoden kuluessa	600	554
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 462	1 177
Myöhemmin erääntyvät	1 193	1 249
Yhteensä	3 255	2 980

Konserni on vuokrannut muilla vuokrasopimuksilla ulko-
mailla käyttämänsä tuotanto- ja toimistotilat. Vuokrasopi-
musten pituudet ovat keskimäärin 2–5 vuotta. Normaalisti
näihin sopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta
alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-
ehtojen mukaan vuokratasoa korotetaan keskimäärin kah-
den vuoden välein.

25 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

1 000 euroa	2016	2015
Vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut	3 971	2 980
Leasingvuokravastuut	5 173	4 878
Johdannaissopimukset		
Termiinisopimusten kohde-etuuden arvo	22 550	24 599
Termiinisopimusten käypä arvo	334	-27
Koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimusten kohde-etuuden arvo	10 000	10 000
Koronvaihtosopimusten käypä arvo	-135	0
Annetut vakuudet		
Takaukset	5 275	3 124

Telesten kilpailija on jättänyt 23.12.2016 kaksi haaste-
hakemusta Teleste Limited -yhtiötä vastaan ja vaatinut
yhtiöltä vahingonkorvausta kahden patentin loukkauksista.
Teleste kiistää patenttiloukkauksen kummankin patentin
osalta. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lop-
putuloksilla ei uskota olevan olennaista vaikutusta Telesten
taloudelliseen asemaan.

26 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Teleste-konsernissa lähipiiriin sisältyvät Teleste Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja.

Konsernin ja emoyhtiön omistamat yritykset	Konsernin omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Emoyritys Teleste Oyj, Turku, Suomi	100	100
Asheridge Investments Ltd, Chesham, Englanti	100	100
Cableway AG, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Cableway Management GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Cableway Nord GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Cableway Süd GmbH & Co. KG, München, Saksa	100	100
Dinh Telecom S.A., Herstal, Belgia	100	100
Flomatik A/S, Porsgrun, Norja	100	100
Flomatik Network Services Ltd. Fareham, Englanti	100	100
Kaavisio Oy, Turku, Suomi	100	100
Mitron Group Oy Ltd, Forssa, Suomi	100	100
Mitron Information Systems GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Mitron Information Systems Sp. Zoo, Varsova, Puola	100	100
Mitron Oy, Forssa, Suomi	100	100
Satlan S.p.zoo, Wroclaw, Puola	100	100
Teleste Belgium SPRL, Bryssel, Belgia	100	100
Teleste Corporation Iberica S.L, Alcobendas, Espanja	100	100
Teleste d.o.o., Ljutomer, Slovenia	100	100
Teleste Electronics (SIP) Co., Ltd, Shuzhou, Kiina	100	100
Teleste France SAS, Pariisi, Ranska	100	100
Teleste FZ LLC, Fujairah, Arabiemiirikunnat	100	100
Teleste GmbH, Hildesheim, Saksa	100	100
Teleste India Pvt. Mumbai, Intia	100	100
Teleste LLC, Georgetown Texas, USA	100	100
Teleste Ltd, Chesham, Englanti	100	100
Teleste Networks Services S.A. Yverdon, Sveitsi	100	100
Teleste Services GmbH, Hildesheim, Saksa	100	100
Teleste SP z.o.o, Wroclaw, Puola	100	100
Teleste Sweden AB, Tukholma, Ruotsi	100	100
Teleste UK Ltd, Cambridge, Englanti	100	100
Teleste Video Networks Sp zoo, Krakova, Puola	100	100
Johdon työsuhde-etuudet		
1 000 euroa	2016	2015
Toimitusjohtaja		
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	579	1 233

Vuonna 2016 Telesten toimitusjohtajalle annettiin 0 kpl osakeoptioita (0 kpl vuonna 2015).

Emoyhtiön johdolla oli tilinpäätöshetkellä 0,74 % emoyhtiön osakkeista eli 140 091 osaketta (0,99 % eli 187 251 osaketta 31.12.2015).

Toimitusjohtajan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksu tilikaudella 2016 oli 80 tuhatta euroa (63 tuhatta euroa tilikaudella 2015), mikä summa ei sisälly maksettuihin palkkoihin ja palkkioihin.

Johdon maksetut palkat ja palkkiot 1 000 euroa	2016	2015
Timo Miettinen, hallituksen puheenjohtaja	40	0
Marjo Miettinen, hallituksen puheenjohtaja 7.4.2016 asti	0	40
Pertti Ervi, hallituksen jäsen	28	28
Jannica Fagerholm, hallituksen jäsen	28	28
Esa Harju, hallituksen jäsen 30.11.2016 asti	28	28
Timo Luukkainen, hallituksen jäsen	28	0
Kai Telanne, hallituksen jäsen	28	28
Petteri Walldén, hallituksen jäsen 7.4.2016 asti	0	28
Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja	579	1 233
Yhteensä	759	1 413

Emoyhtiön toimitusjohtajan sopimuksen mukainen eläkeikä on 60 vuotta. Kyseisessä sopimuksessa on sovittu, että sopimuksen irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta toimitusjohtajan irtisanoessa sopimuksen ja 18 (kahdeksantoista) kuukautta yhtiön toimittaessa irtisanomisen. Hallituksen kiinteä palkkio on maksettu yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti yhtiön osakkeina, kokouspalkkiot on maksettu rahana.

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia vuosina 2016 tai 2015.

IFRS 12 mukaisia rajoituksia ei ole. Konsernilla ei ole merkittäviä osuuksia muissa yhteisöissä.

27 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin johdon tietoon ei ole tullut sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöslaskelmiin.

Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1.–31.12.2016

1 000 euroa	Liite	2016	2015
Liikevaihto	1	102 622	87 519
Valmisteverastojen muutos		-1 227	3 680
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2 253	2 557
Materiaalit ja palvelut	3	-52 954	-50 802
Henkilöstökulut	4	-23 702	-22 037
Poistot	5	-770	-825
Liiketoiminnan muut kulut		-17 735	-15 865
Liiketulos		8 489	4 226
Rahoitustuotot ja -kulut	6	4 670	3 455
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		13 159	7 681
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos	7	-30	181
Tuloverot			
Tilikauden verot	8	-1 733	-994
Tilikauden voitto		11 397	6 868

Tase 31.12.2016

1 000 euroa	Liite	2016	2015
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	1 213	1 488
Aineelliset hyödykkeet	9	4 755	4 464
Pitkäaikaiset saamiset	10	20 052	25 331
Sijoitukset	11	43 265	45 592
		69 285	76 875
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	13 275	12 896
Lyhytaikaiset saamiset	13	28 152	26 168
Rahat ja pankkisaamiset	14	6 061	6 002
		47 487	45 066
		116 772	121 941
Vastaavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma	15	6 967	6 967
Ylikurssirahasto	15	1 504	1 504
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15	3 704	7 516
Edellisten tilikausien tulos	15	41 410	38 835
Tilikauden tulos	15	11 397	6 868
		64 982	61 689
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
	7	424	394
Pakolliset varaukset			
	16	1 127	1 420
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	17	26 000	28 000
Lyhytaikainen vieras pääoma	18	24 239	30 438
		50 239	58 438
		116 772	121 941
Vastattavaa			

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	13 159	7 681
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	770	825
Rahoitustuotot- ja kulut	-4 670	-3 455
Muut oikaisut	-293	-196
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	8 966	4 855
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	-522	-2 688
Vaihto-omaisuuden muutos	-379	-5 867
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys	-2 294	5 240
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	5 770	1 540
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-447	-520
Saadut korot ja osinkotuotot	5 377	3 975
Maksetut välittömät verot	-1 044	-967
Liiketoiminnan rahavirta	9 657	4 028
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-786	-187
Sijoitukset tytäryhtiöihin	-485	-7 930
Myönnetyt lainat	3 079	-4 228
Investointien rahavirta	1 808	-12 345
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	4 000	44 000
Lainojen takaisinmaksut	-6 000	-39 000
Konsernitilivelkojen muutos	-3 777	9 356
Konsernitilisaamisten muutos	-1 461	-451
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4 168	-3 694
Omien osakkeiden hankinnat ja luovutukset	0	-1 382
Rahoituksen rahavirta	-11 406	8 829
Rahavarojen muutos	59	512
Likvidit varat 1.1.	6 002	5 490
Likvidit varat 31.12.	6 061	6 002

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiö Teleste Oyj:n tilinpäätös

Teleste Oyj on Teleste-konsernin emoyhtiö. Teleste Oyj:n y-tunnus on 1102267-8 ja kotipaikka on Turku. Yhtiön rekisteröity osoite on Telestenkatu 1, 20660 Littoinen.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteraamaan kurssiin. Myyntisaamisten muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan liikevaihdon oikaisuksi ja ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssierot ostojen oikaisuksi. Muut kurssivoitot ja tappiot kirjataan kurssieroiksi rahoitus-tuottojen ja kulujen ryhmään.

Johdannaisopimukset

Yhtiöllä on valuuttasuojauksia ja lainaa suojaavia koronvaihtosopimuksia. Terminointien avulla valuuttariskien vaikutus yhtiön tulokseen ja taloudelliseen asemaan pyritään eliminoimaan. Koronvaihtosopimuksilla suojataan joitakin vaihtuvakorkoisia lainoja.

Yhtiön politiikkana on kattaa ennakoituiden valuuttakurssiriskit olennaisilta osin vähintään kuusi kuukautta eteenpäin. Valuuttasuojauksen tulosvaikutus kirjataan yhtiössä valuuttasuojauksen toteutushetkellä.

Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, vähennettynä kertyneillä poistoilla. Kuluva käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot laskeaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Arvioidut taloudelliset pitoajat eri omaisuusryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3 vuotta
Liikearvo	8 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–33 vuotta
Koneet ja kalusto	3–5 vuotta
Tietokoneet	0–3 vuotta

Käyttöomaisuuden tasearvosta tehdään arvonalennus, mikäli on ilmeistä, että tulonodotukset eivät kata hyödykkeen tasearvoa. Tilikauden aikana hankitut tai perustetut yhtiöt sisältyvät tytäryhtiöosakkeisiin hankintahetkestä tai perustamisesta lähtien. Tilikauden aikana myytyt yhtiöt sisältyvät tytäryhtiöosakkeisiin myyntihetkeen saakka. Muina pitkäaikaisina sijoituksina ja saamisina esitetään sijoitukset ja saamiset, joiden aiottu hallussapitoaika on yli vuoden mittainen.

Leasingsopimukset

Käyttöleasingsopimukset ja rahoitusleasingsopimuksin tehdyt hankinnat kirjataan tilinpäätökseen vuokratuloina.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen jälleenhankinta- tai luovutus-hintaan. Hankintameno määritetään FIFO-periaatteella. Varaston arvoon on sisällytetty muuttuvien menojen lisäksi niiden osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista.

Rahat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat ja pankkitilit.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituloja oikaistaan myönnettyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määräisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla. Myyntitulo kirjataan tuotoksi palvelun tai hyödykkeen luovutushetkellä.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuotekehityskulut kirjataan vuosikuluna.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen eläketurva hoidetaan eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat tilikauden tulokseen kohdistuvasta verosta ja edellisen tilikauden verojaksotuksen oikaisusta.

Omat osakkeet

Konsernin hankkimat omat osakkeet eivät sisälly tasearvoihin. Omien osakkeiden luovutus kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon 3.4.2007 alkaen.

Emoyhtiön tuloslaskelman ja taseen liitetiedot 31.12.2016

1 LIIKEVAIHTO

1 000 euroa

	2016	2015
Liikevaihto liiketoiminnoittain		
Video and Broadband Solutions	100 695	85 916
Network Services	1 927	1 603
Yhteensä	102 622	87 519

Liikevaihto markkina-alueittain

Suomi	12 397	11 172
Pohjoismaat	5 801	10 749
Muu Eurooppa	70 430	57 905
Muut	13 994	7 693
Yhteensä	102 622	87 519

2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Tuotekehitysavustukset ja muut	2 253	2 557
Yhteensä	2 253	2 557

3 MATERIAALIT JA PALVELUT

Ostot	-53 597	-51 392
Raaka-aineväyryksen muutos	1 605	2 187
	-51 992	-49 205
Ulkopuoliset palvelut	-962	-1 597
Yhteensä	-52 954	-50 802

4 HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa

	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-19 336	-17 916
Eläkekulut	-3 286	-3 135
Muut henkilösivukulut	-1 080	-985
Yhteensä	-23 702	-22 037

Maksetut palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hallitukselle		
Timo Miettinen, hallituksen puheenjohtaja	-40	0
Marjo Miettinen, hallituksen puheenjohtaja 7.4.2016 asti	0	-40
Pertti Ervi, hallituksen jäsen	-28	-28
Jannica Fagerholm, hallituksen jäsen	-28	-28
Esa Harju, hallituksen jäsen 30.11.2016 asti	-28	-28
Kai Telanne, hallituksen jäsen	-28	-28
Timo Luukkainen, hallituksen jäsen	-28	0
Petteri Waldén, hallituksen jäsen 7.4.2016 asti	0	-28
Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja	-579	-1 233
Yhteensä	-759	-1 413

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Henkilöstö tilikauden lopussa	375	396
Henkilöstö keskimäärin	386	388

Henkilöstö toiminnoittain tilikauden lopussa

Tuotekehitys	80	82
Tuotanto, materiaalihallinto ja palvelut	219	230
Myynti ja markkinointi	48	54
Hallinto ja tietotekniikka	28	30
Yhteensä	375	396

5 SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

1 000 euroa

	2016	2015
Muut pitkävaikutteiset menot	-34	-61
Rakennukset	-305	-304
Koneet ja kalusto	-156	-177
Liikearvo	-275	-275
Muut aineettomat oikeudet	0	-8
Yhteensä	-770	-825

6 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkotuotot	42	10
Korkotuotot konserniyhtiöiltä	785	836
Korkokulut	-314	-355
Korkokulut konserniyhtiöille	-92	-59
Rahoituksen kurssierot	-424	316
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-8	-106
Osinkotuotot, konserniyhtiöiltä	4 679	2 810
Osinkotuotot, ulkopuolisilta	2	3
Yhteensä	4 670	3 455

7 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Poistoeron muutos

Rakennukset	64	48
Muut pitkävaikutteiset menot	-94	134
Yhteensä	-30	181

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta	424	394
---	-----	-----

8 TILIKAUDEN VEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 694	-966
Edellisen tilikauden verot	-39	-28
Yhteensä	-1 733	-994

9 AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Yhteensä	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 619	2 197	9 816	8 863	8 830	4 376	22 069
Lisäykset	0	0	0	40	285	107	432
Hankintameno 31.12.	7 619	2 197	9 816	8 903	9 115	4 483	22 501
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-7 619	-709	-8 328	-4 727	-8 522	-4 356	-17 605
Tilikauden poistot	0	-275	-275	-305	-156	-34	-495
Kertyneet poistot 31.12.	-7 619	-984	-8 603	-5 032	-8 678	-4 390	-18 100
Ennakkomaksut 1.1.	0	0	0	0	0	0	0
Lisäykset	0	0	0	0	0	354	354
Ennakkomaksut 31.12.	0	0	0	0	0	354	354
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0	1 213	1 213	3 871	436	447	4 755
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2016			322				
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2015			305				

10 PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa	2016	2015
Pääomasijoituslainat konserniyhtiöiltä	466	508
Muut pitkäaikaiset saamiset konserniyhtiöiltä	19 586	24 823
Yhteensä	20 052	25 331

11 SIIJOITUKSET

Emoyhtiö	Osakkeet konserniyhtiöissä	Osakkeet muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	50 984	1 121	52 105
Lisäykset/siirrot	485	0	485
Hankintameno 31.12.	51 469	1 121	52 590
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-6 086	-428	-6 514
Myyntit ja muut vähennykset	-2 811	0	-2 811
Vähennykset yhteensä	-8 897	-428	-9 325
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	42 572	693	43 266

12 VAIHTO-OMAISUUS

1 000 euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	6 408	4 803
Keskeneräiset tuotteet	2 934	3 238
Valmiit tuotteet	3 932	4 855
Yhteensä	13 275	12 896

13 LYHYTAIKAISET SAAMISET

Myyntisaamiset	15 325	12 393
Myyntisaamiset konserniyhtiöiltä	8 116	10 465
Muut saamiset konserniyhtiöiltä	2 993	1 041
Muut saamiset	264	1 169
Siirtosaamiset	1 455	1 101
Yhteensä	28 152	26 168

14 LIKVIDIT VARAT

Rahat ja pankkisaamiset	6 061	6 002
-------------------------	-------	-------

15 OMAN PÄÄOMAN ERIEN LISÄYKSET JA VÄHENNYKSET

1 000 euroa	2016	2015
Osakepääoma 1.1.	6 967	6 967
Osakepääoma 31.12.	6 967	6 967
Ylikurssirahasto 1.1.	1 504	1 504
Ylikurssirahasto 31.12.	1 504	1 504
Sijoitettu vapaa oma pääoma 1.1.	7 516	5 563
Omien osakkeiden hankinnat ja luovutukset	-3 812	1 952
Sijoitettu vapaa oma pääoma 31.12.	3 704	7 516
Edellisten tilikausien voittovarot 1.1.	45 703	42 528
Osingonjako	-4 293	-3 694
Edellisten tilikausien voittovarot 31.12.	41 410	38 835
Kauden tulos	11 397	6 868
Kertyneet voittovarot 31.12.	52 807	45 703
Yhteensä	64 982	61 689
Jakokelpoinen oma pääoma 31.12.	56 511	53 218

Emoyhtiön osakepääoma koostuu yhdestä osakesarjasta ja jakaantuu 18 985 588 samanlaiseseen osakkeeseen

16 PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 euroa	2016	2015
Takuuvaraukset	1 127	1 420
17 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahalaitoksilta	26 000	28 000
18 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Saadut ennakot	0	1 796
Ostovelat	7 572	7 335
Ostovelat konserniyrityksille	1 039	2 774
Muut velat	1 217	502
Muut velat konserniyrityksille	7 678	11 495
Siirtovelat	6 734	6 536
Yhteensä	24 239	30 438

19 ANNETUT VAKUUDET

	2016	2015
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 144	993
Myöhemmin maksettavat	2 177	2 111
Yhteensä	3 321	3 104
Vuokravastuut toimitiloista		
Yhden vuoden kuluessa	92	92
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	276	276
Myöhemmin erääntyvät	1 005	1 097
Yhteensä	1 373	1 465
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pankkitakaukset	3 348	3 124
Tytäryhtiöiden puolesta annetut takaukset	1 927	0
20 JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Termiinisopimusten kohde-etuuden arvo	22 550	24 599
Termiinisopimusten käypä arvo	334	-27
Koronvaihtosopimukset	10 000	10 000
Koronvaihtosopimusten käypä arvo	-169	0
Takaukset		

21 KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
Asheridge Investments Ltd, Chesham, Englanti	100	0
Cableway AG, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Cableway Management GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Cableway Nord GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Cableway Süd GmbH & Co. KG, München, Saksa	100	0
Dinh TeleCom S.A., Herstal, Belgia	100	1
Flomatik A/S, Porsgrun, Norja	100	100
Flomatik Network Services Ltd., Fareham, Englanti	100	100
Kaavisio Oy, Turku, Suomi	100	100
Mitron Group Oy Ltd, Forssa, Suomi	100	100
Mitron Information Systems GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Mitron Information Systems Sp. Zoo, Varsova, Puola	100	0
Mitron Oy, Forssa, Suomi	100	0
Satlan s.p.zoo,Wroclaw, Puola	100	100
Teleste Belgium SPRL, Bryssel, Belgia	100	100
Teleste Corporation Iberica, S.L, Alcobendas, Espanja	100	0
Teleste d.o.o., Ljutomer, Slovenia	100	100
Teleste Electronics (SIP), Co., Ltd, Shuzhou, Kiina	100	100
Teleste France SAS, Pariisi, Ranska	100	100
Teleste FZ LLC, Fujairah, Arabiemiirikunnat	100	100
Teleste GmbH, Hildesheim, Saksa	100	0
Teleste India Pvt., Mumbai, Intia	100	100
Teleste LLC, Georgetown Texas, USA	100	100
Teleste Ltd, Chesham, Englanti	100	0
Teleste Network Services S.A., Yverdon, Sveitsi	100	100
Teleste Services GmbH, Hildesheim, Saksa	100	100
Teleste Sp z.o.o, Wroclaw, Puola	100	0
Teleste Sweden AB, Tukholma, Ruotsi	100	100
Teleste UK Ltd, Cambridge, Englanti	100	100
Teleste Video Networks Sp zoo, Krakova, Puola	100	100

Teleste Ltd. (02704083) ja Asheridge Investments Ltd. (05418313) hyödyntävät UK:n osakeyhtiölain mahdollistamaa vapautusta paikallisesta tilintarkastuksesta (section 479A of the Companies Act 2006 in the UK).

22 OMAT OSAKKEET

	Määrä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Emoyhtiö omistaa 31.12.2016 omia osakkeita	863 953	4,55

23 OSAKETIEDOT JA OMISTAJAT

Johdon omistus	Kpl	Osuus osak- keista, %	Osuus ääni- vallasta, %
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	140 091	0,74	0,74
Tilintarkastuspalkkiot		2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot		-50	-49
Veroneuvonta		-15	-44
Muut palvelut		-29	-21
Yhteensä		-94	-114

24 OSAKETIEDOT JA OMISTAJAT

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016	Määrä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
EM Group Oy	4 409 712	23,2
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	1 679 200	8,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 084 475	5,7
Teleste Oyj	863 953	4,6
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	824 641	4,3
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	521 150	2,7
Valtion Eläkerahasto	500 000	2,6
Oy Julius Tallberg Ab	281 608	1,5
Nieminen Jorma Juhani	250 000	1,3
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomen Pienyhtiöt	247 800	1,3
Yhteenveto (10)	10 662 539	56,15

Sektorijakauma	Omistajia	Osuus, %	Osakkeita	Osuus, %
Kotitaloudet	5 555	93,79	4 890 310	25,8
Julkisyhteisöt	4	0,07	2 115 725	11,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	19	0,32	4 235 347	22,3
Yritykset	273	4,61	7 487 726	39,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	28	0,47	73 000	0,4
Ulkomaalaisomistus	44	0,74	183 480	1,0
Yhteensä	5 923	100,0	18 985 588	100,0
Hallintarekisteri	8	0,14	841 864	4,4

Osakkeita, kpl	Omistajia	Osuus, %	Osakkeita	Osuus, %
1-100	1 509	25,5	94 259	0,5
101-500	2 576	43,5	698 715	3,7
501-1 000	852	14,4	684 533	3,6
1 001-5 000	799	13,5	1 738 120	9,2
5 001-10 000	87	1,5	625 361	3,3
10 001-50 000	71	1,2	1 458 723	7,7
50 001-100 000	8	0,1	539 826	2,8
100 001-500 000	14	0,2	3 258 559	17,2
500 001-	7	0,1	9 887 492	52,1
Yhteensä	5 923	100,0	18 985 588	100,0
Hallintarekisteri	8	0,1	841 864	4,4

Voitonjakoehdotus

Hallituksen esitys osingonjaosta

Teleste Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma on tilinpäätöshetkellä 56 511 328,65 euroa.

Hallitus ehdottaa huhtikuun 6. päivänä 2017 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 maksetaan 0,25 euroa (0,23 euroa) osinkoa osakkeelta ulkona oleville osakkeille.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

8. päivänä helmikuuta 2017

Timo Miettinen, HP   Pertti Ervi, HJ   Jannica Fagerholm, HJ

Timo Luukkainen, HJ   Kai Telanne, HJ

Jukka Rinnevaara,
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8. helmikuuta 2017

KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Teleste Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Teleste Oyj:n (y-tunnus 1102267-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteeseen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT	KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Liikearvon (37,4 milj. euroa) arvostaminen (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 11)	
<ul style="list-style-type: none"> Konserni on viime vuosien aikana laajentanut toimintaansa yrityshankintojen kautta, minkä seurauksena konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on merkittävä. IFRS-standardien mukaan liikearvosta ei kirjata pois- toja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Testausta varten Teleste on kohdistanut liikearvon rahavirtaa tuottaville yksiköille. Mikäli hankitut liiketoiminnot eivät kehity odotusten ja ennusteiden mukaisesti, rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo voi ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän, ja edellyttää arvonalentumisen kirjaamista. Teleste määrittää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät niiden käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvo määritetään perustuen diskontattuihin rahavirta- ennusteisiin. Niiden taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, joka koskee mm. liikevaihdon kasvua, kannattavuuden kehitystä, diskonttauskorkoa ja pitkän aikavälin kasvua. Testauksissa käytettäviin ennusteisiin ja oletuksiin liittyvästä arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävydestä johtuen liikearvon arvostus on tarkastuksessa keskeinen seikka. 	<ul style="list-style-type: none"> Olemme arvioineet konsernin raha- virtaennusteiden laatimisprosessia ja keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuk- sia, kuten liikevaihdon kasvu, kannat- tavuus ja diskonttauskorko, suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin tietolähteisiin ja omiin näkemyksiimme. Tarkastukseen on osallistunut arvona- määrittämyksen asiantuntijoitamme, jotka ovat arvioineet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtai- siin tietoihin. Lisäksi olemme arvioineet konserniti- linpäätöksen liikearvoa ja arvonalen- tumistestausta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT	KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Liikevaihdon oikeellisuus (259,5 milj. euroa) (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 1)	
<ul style="list-style-type: none"> Liikevaihto on konsernitilinpäätöksessä olennainen erä: myyntitapahtumien lukumäärä on suuri, ja konserni myy paljon erilaisia tuotteita, palveluja ja projektikononaisuuksia. Myyntitapahtumien monimuotoisuuden ja tapahtumien suuren lukumäärän johdosta liikevaihdon oikeellisuus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka. 	<ul style="list-style-type: none"> Olemme testanneet myyntitapahtu- mien rekisteröimiseen ja tulouttami- seen liittyviä kontrolleja. Olemme arvioineet konsernin sovelta- mien myyntituottojen tuloutusperiaat- teiden asianmukaisuutta vertaamalla niitä voimassa oleviin IFRS-standard- deihin, konsernin laskentakäytäntöihin sekä sopimusehtoihin. Myyntituottojen oikeellisuuden arvi- oimiseksi olemme suorittaneet ana- lyttisiä tarkastustoimenpiteitä, jolloin myynnin koostumusta on analysoitu niin kokonaisuutena kuin yksittäisten tuotteiden ja asiakkaiden osalta.
Vaihto-omaisuuden (33,5 milj. euroa) arvostaminen (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 14)	
<p>Vaihto-omaisuuden arvostaminen on tilin- tarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen seuraavista tekijöistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vaihto-omaisuus muodostaa konserni- taseesta noin 21 % 31.12.2016. Vaihto-omaisuuden arvostaminen edellyttää johdon arvioita, jotka koske- vat tulevaa myyntiä ja asianmukaisen epäkuranttiustason määrittelemistä tuotteille. Tuotteiden kysyntä voi muuttua asiakaskäyttötymisen, mark- kinahintojen tai teknologisten muutos- ten vuoksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Olemme analysoineet vaihto-omai- suuskirjanpidon prosessia ja testan- neet kyseisten sisäisten kontrollien toimivuutta. Olemme testanneet vaihto-omaisuuden arvostamiseen ja saldojen oikeellisuuteen liittyviä sisäisiä kontrolleja. Olemme myös arvioineet yhtiön inventaarikäytäntöjen asianmukaisuutta. Lisäksi olemme arvioineet vaihto-omai- suuden arvonalentumisten kirjauspe- rusteiden asianmukaisuutta ja tilinpä- tökseen kirjattujen arvonalentumisten riittävyttä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme

hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 8. helmikuuta 2017
KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n ja Arvopaperimarkkinayhdistyksen 1.10.2015 antaman Hallinnointikoodin Corporate Governance 2015 mukaisesti. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internet-sivuilla www.cgfinland.fi. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä ja tiedot perustuvat 31.12.2016 vallinneeseen tilanteeseen.

Konsernin hallinnointi

Teleste Oyj:n (jatkossa Teleste) johtamisen järjestelyissä pyritään johdonmukaisuuteen ja toimivuuteen. Hallinto perustuu Suomen lakiin ja Telesten yhtiöjärjestykseen. Telesten osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä (jatkossa Pörssi). Teleste noudattaa arvopaperimarkkinalakeja, Pörssin antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä, mukaan lukien Hallinnointikoodi Corporate Governance 2015, sekä Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä. Teleste on noudattanut 1.3.2000 alkaen Pörssin sisäpiiriohjetta siinä muodossa kuin se kulloinkin on voimassa. Sisäpiiriohjetta on täydennetty yhtiön sisäisillä ohjeilla. Yhtiö on vahvistanut toiminnassaan noudatettavat arvot.

Yhtiökokous

Telesten yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Vakiintuneen tavan mukaan yhtiön varsinainen yhtiökokous pidetään Helsingissä.

Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain mukaan kuuluvista tehtävistä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätehtään mm. tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapaudesta hallituksen

jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta. Yhtiökokouksen tehtäviin kuuluvat myös mm. yhtiöjärjestyksen muuttaminen, päättämisen osakeanneista, optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamisesta, omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta sekä osakepääoman alentamisesta. Telesten yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus.

Hallitus

Hallituksen työjärjestys

Telesten hallituksen tehtävänä on yhtiön johtaminen lakien, viranomaismääräysten, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen tekemien päätösten mukaisesti. Hallituksen toimintaperiaatteet ja hallituksen keskeiset tehtävät on määritelty hallituksen työjärjestyksessä. Hallitus päättää asioista, joilla ottaen huomioon konsernin toiminnan laajuus ja koko on huomattavaa merkitystä konsernin toiminnalle. Hallitus valvoo ja arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän toimintaa. Hallitus päättää yhtiön kompensatiojärjestelmän perusteista ja muista laajakantoisista henkilöstöä koskevista asioista.

Telesten hallituksen arvion mukaan hallitustyöskentely toteutuu mahdollisimman tehokkaalla tavalla niin, että hallitukseen ei perusteta erillisiä valiokuntia, vaan ns. valiokuntatyöskentelyyn osallistuu koko hallitus. Myös tarkastusvaliokunnan tehtävät hoitaa hallitus.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Hallitus on vahvistanut työjärjestyksen, jonka mukaan hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- vahvistaa yhtiön liiketoimintastrategia ja tarkistaa sen ajantasaisuus säännöllisin välein,
- hyväksyä vuosittaiset budjetit sekä valvoa niiden toteutumista,
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista ja divestoinneista,

- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset ja osavuosikatsaukset,
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtaja sekä määrätä hänen työtehtävänsä ja työehtonsa,
- päättää johdon ja henkilöstön kannustin- ja palkkiojärjestelmistä ja alustaa tarvittaessa näihin liittyvät esitykset yhtiökokoukselle,
- käydä vuosittain läpi yhtiön toiminnan keskeiset riskit ja niiden hallinta,
- vahvistaa yhtiön arvot ja toimintatavat.

Hallituksen jäsenet

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain hallitukseen vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenten toimikausi kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen. Hallitus valitsee keskuudestaan hallituksen puheenjohtajan.

Varsinainen yhtiökokous valitsi 7.4.2016 Telesten hallitukseen alla mainitut kuusi henkilöä. Hallitus valitsi keskuudestaan Timo Miettisen hallituksen puheenjohtajaksi.

- Timo Miettinen, puheenjohtaja, s. 1955, DI, hallitustyöskentely, hallituksessa vuodesta 2016
- Pertti Ervi, jäsen, s.1957, Ins., yritysjohtajan konsultti, hallituksessa vuodesta 2009
- Jannica Fagerholm, jäsen, s. 1961, KTM, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö, toimitusjohtaja, hallituksessa vuodesta 2013
- Esa Harju, jäsen, s. 1967, DI, yritysjohtajan konsultti, hallituksessa vuodesta 2012, toimi hallituksen jäsenenä 23.11.2016 asti ja nimitettiin Telesten johtoryhmän jäseneksi 1.12.2016 alkaen
- Timo Luukkainen, jäsen, s.1954, ekonomi, DI, MBA, hallitustyöskentely, hallituksessa vuodesta 2016
- Kai Telanne, jäsen, s. 1964, KTM, Alma Media Oyj, toimitusjohtaja, hallituksessa vuodesta 2008

Hallituksen jäsenet ovat yhtiön palvelukseen kuuluvia ja suomalaisten suositusten mukaan arvioituina riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista, lukuun ottamatta hallituksen puheenjohtajaa Timo Miettistä, joka toimi hallituksen jäsenenä merkittävän osakkeenomistajan EM Group Oy:n hallituksessa, sekä hallituksen jäsentä Timo Luukkaista, joka toimi Ensto Oy:n toimitusjohtajana 3.4.2016 asti. Telesten merkittävä osakkeenomistaja EM Group Oy oli myös Ensto Oy:n merkittävä osakkeenomistaja.

Teleste julkisti pörssitiedotteella 29.8.2016 yhtiön hallituksen puheenjohtajalta Timo Miettiseltä samana päivänä saadun Teleste Oyj:n osakkeiden omistuksen muutosta koskevan ilmoituksen siitä, että EM Group Oy:n hallitus oli allekirjoittanut jakautumissuunnitelman koskien EM Group Oy:n jakautumista kolmeen uuteen vastaanottavaan yhtiöön, joista yhtiöstä Tianta Oy tulisi jakautumissuunnitelman mukaan omistamaan EM Group Oy:n noin 23,23 %:n omistusosuuden Teleste Oyj:ssä, ja että jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröinti olisi tarkoitus toteuttaa 1.1.2017. Jakautumissuunnitelman allekirjoittamisen yhteydessä Timo Miettinen oli sopinut yhdessä muiden EM Group Oy:n osakkeenomistajien kanssa, että vastaanottaneiden yhtiöiden omistuksia järjestellään uudelleen jakautumisen jälkeen siten, että Timo Miettinen tulisi omistamaan 60 % Tianta Oy:stä ("Omistusjärjestely") ja että Tianta Oy tulisi hänen määräysvaltaansa. Omistusjärjestelyn toteuttaminen oli vielä ehdollinen muiden muassa verokäsittelyn varmistamiselle. Teleste julkisti pörssitiedotteella 2.1.2017 yhtiön hallituksen puheenjohtajalta Timo Miettiseltä samana päivänä saadun ilmoituksen siitä, että EM Group Oy on kokonaisuudessaan jakautunut kolmeksi uudeksi yhtiöksi ja että jakautumisen seurauksena lakaneen EM Group Oy:n omistus Teleste Oyj:ssä oli 1.1.2017 jakautumisen yhteydessä siirtynyt Tianta Oy:lle

ja että Timo Miettinen oli hankkinut määräysvallan (60% osakkeista ja äänistä) Tianta Oy:ssä.

Hallituksen jäsenten ja heidän määräysvalta-yhteisöjensä Teleste Oyj:n ja muiden Teleste-konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeiden osakeomistus 31.12.2016 oli seuraava:

- Timo Miettinen 1 831 osaketta
- Pertti Ervi 13 697 osaketta
- Jannica Fagerholm 8 173 osaketta
- Timo Luukkainen 1 282 osaketta
- Kai Telanne 19 693 osaketta

Hallituksen jäsenillä tai heidän määräysvalta-yhteisöillään ei ole Teleste Oyj:n tai muiden Teleste-konserniin kuuluvien yhtiöiden osakeperusteisia oikeuksia 31.12.2016.

Telesten hallitus on pitänyt vuoden 2016 aikana 10 kokousta.

- Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:
- Marjo Miettinen 2/2
(hallituksen jäsen 7.4.2016 asti)
  - Timo Miettinen 8/8
(hallituksen jäsen 7.4.2016 alkaen)
  - Pertti Ervi 10/10
  - Jannica Fagerholm 10/10
  - Esa Harju 8/8
(hallituksen jäsen 23.11.2016 asti)
  - Timo Luukkainen 8/8
(hallituksen jäsen 7.4.2016 alkaen)
  - Kai Telanne 10/10
  - Petteri Walldén 2/2
(hallituksen jäsen 7.4.2016 asti)

Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistuivat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä tarvittaessa erikseen kutsutut henkilöt.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Teleste on määritellyt hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet ottaen huomioon sen liiketoiminnan laajuus ja kehitysvaiheen tarpeet. Telesten hallitus hyväksyi hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet 10.8.2016.

Telesten ja sen osakkeenomistajien etujen mukaista on, että Telesten hallituksessa on erilaisen koulutus- ja ammatitaustan sekä kansainvälisen kokemuksen omaavia henkilöitä ja että hallituksen jäsenillä on toisiaan täydentävää asiantuntemusta ja osaamista eri aloilta, kuten esimerkiksi Telesten toimialasta ja siihen liittyvistä teknologioista, riskienhallinnasta sekä kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista. Telesten tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia.

Telestellä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa. Käytäntönä on ollut, että suurimmat osakkeenomistajat valmistelevat yhtiökokoukselle ehdotuksen Telesten hallituksen kokoonpanosta, joka lähetetään tiedoksi Telestelle.

Varsinainen yhtiökokous valitsi 7.4.2016 kuusi hallituksen jäsentä, joista viisi oli miehiä ja yksi nainen. Esa Harjun erottua hallituksesta 23.11.2016 hallituksessa oli viisi jäsentä, joista neljä miehiä ja yksi nainen. Hallituksen jäsenillä oli joko tekninen tai kaupallinen koulutus. Lisäksi muut yllä mainitut monimuotoisuuden kannalta merkittävät tekijät ja ominaisuudet olivat edustettuina hallituksessa vuonna 2016.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Varsinaisen yhtiökokouksen 7.4.2016 päätöksen mukaisesti hallituspalkkiot seuraavaan varsinaiseen yhtiö-

kokoukseen asti ovat seuraavat: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 40 000 euroa vuodessa ja jäsenille 28 000 euroa vuodessa. Palkkio suoritetaan siten, että 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita tai vaihtoehtoisesti osakkeet luovutetaan käyttämällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja loppuosa suoritetaan rahana.

Hallituksen jäsenille maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut olivat vuonna 2016 seuraavat:

- Marjo Miettinen, 0 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 0 kappaletta (hallituksen jäsen 7.4.2016 asti)
- Timo Miettinen, 40 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 831 kappaletta (hallituksen jäsen 7.4.2016 alkaen)
- Pertti Ervi, 28 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 282 kappaletta
- Jannica Fagerholm, 28 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 282 kappaletta
- Esa Harju, 28 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 282 kappaletta (hallituksen jäsen 23.11.2016 asti)
- Timo Luukkainen, 28 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 282 kappaletta (hallituksen jäsen 7.4.2016 alkaen)
- Kai Telanne, 28 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 282 kappaletta
- Petteri Walldén, 0 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 0 kappaletta (hallituksen jäsen 7.4.2016 asti)

Toimitusjohtaja

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, joka hoitaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa lain, Telesten yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtajan toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus on hyväksynyt. Toimitusjohtaja ei ole Telesten hallituksen jäsen. Telesten nykyinen toimitusjohtaja Jukka Rinnevaara, s. 1961, KTM, aloitti toimitusjohtajan tehtävässään 1.11.2002. Toimitusjohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtoryhmä.

Toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista etuisuuksista päättää yhtiön hallitus.

Telesten toimitusjohtajalle vuonna 2016 kirjatut palkat, palkkiot ja luontoisedut olivat 578 821 euroa. Lisäksi tilikauteen kohdistui lisäeläkemaksu 79 707 euroa.

Toimitusjohtaja Jukka Rinnevaaran sopimuksen mukainen eläkeikä on 60 vuotta. Vapaaehtoisesta lisäeläkejärjestelmästä aiheutuneet maksut sisältyvät työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuisuuksiin. Lisäeläkejärjestelyyn liittyvä eläkevastuu 70 000 euroa sisältyy Telesten taseeseen.

Toimitusjohtaja Rinnevaaran sopimuksessa on sovittu, että toimitusjohtajan irtisanoessa sopimuksen irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta ja yhtiön irtisanoessa sopimuksen irtisanomisaika on kahdeksantoista (18) kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajasopimuksen toimitusjohtajalle maksetaan kahdeksantoista (18) kuukauden vastaava korvaus ilman etuja.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuului 31.12.2016 kahdeksan henkilöä mukaan lukien toimitusjohtaja, jolle johtoryhmän jäsenet raportoivat. Johtoryhmän jäsenet ovat Telesten liiketoiminta-alueiden ja -yksiköiden sekä konsernihallinnon johtajia. Tytäryhtiöt toimivat liiketoiminta-alueiden osina. Toimitusjohtaja toimii Telesten johtoryhmän puheenjohtajana ja raportoi hallitukselle. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa.

Telesten johtoryhmään kuuluivat 31.12.2016 seuraavat henkilöt:

- Jukka Rinnevaara, s. 1961, KTM, toimitusjohtaja, hoitaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa lain, Telesten yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti
- Johan Slotte, s. 1959, VT, EMBA, varatoimitusjohtaja, vastuualueena Saksan, Itävallan ja Sveitsin alueet sekä Teleste-konsernin liiketoimintojen kehitys- ja lakiasiantuntijat
- Juha Hyytiäinen, s. 1967, KTM, talousjohtaja, vastuualueena talous, rahoitus, henkilöstö- ja tietohallinto
- Hanno Narjus, s. 1962, KTM, liiketoimintajohtaja, vastuualueena Network Products -liiketoimintayksikkö
- Esa Harju, s. 1967, DI, liiketoimintajohtaja, vastuualueena Video Security and Information -liiketoimintayksikkö

- Andree Kang, s. 1964, TKT, liiketoimintajohtaja, vastuualueena Network Services -liiketoiminta-alue
- Pasi Järvenpää, s. 1967, DI, tutkimus- ja tuotekehitysjohtaja, vastuualueena Telesten tuotekehitys
- Markus Mattila, s. 1968, DI, johtaja, tuoteoperaatiot, vastuualueena Telesten tuoteoperaatiot

Johtoryhmä käsittelee yhtiön johtamisen kannalta keskeiset asiat, kuten strategiaan, budjetointiin, osavuositarkastuksiin ja yrityskauppoihin liittyvät asiat sekä valmistelee investoinnit, jotka hallitus hyväksyy. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa ja muutoin tarpeen vaatiessa.

Johdon kannustin- ja palkkiojärjestelmistä päättää hallitus toimitusjohtajan esityksen perusteella.

Kaikkien johtoryhmän jäsenten palkka muodostuu kiinteästä peruspalkasta ja tulospalkkiosta. Tulospalkkion määrään vaikuttavat yhtiön ja asianomaisen liiketoiminta-alueen tulos sekä muut toiminnan kannalta keskeiset avaintavoitteet.

Johtoryhmällä mukaan lukien toimitusjohtaja on ryhmäeläkevakuutus, jonka perusteella johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60 vuotta. Suunnitelman mukainen eläkkeen määrä on 60 % neljältä eläketapahtumaa edeltävältä vuodelta maksetusta säännöllisestä vuosiansiosta. Maksettavat TyEL eläkkeet otetaan laskennassa huomioon.

Kannustinjärjestelmät ja johdon omistus Johtoryhmän osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet

Johtoryhmän jäsenten ja heidän määräysvalta-yhteisöjensä Teleste Oyj:n ja muiden Teleste-konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeiden osakeomistus 31.12.2016 oli seuraava:

• Jukka Rinnevaara	95 415 osaketta
• Johan Slotte	5 457 osaketta
• Juha Hyytiäinen	4 225 osaketta
• Hanno Narjus	4 598 osaketta
• Esa Harju	10 765 osaketta
• Andree Kang	5 450 osaketta,
määräysvalta-yhteisö Infinity 2789 GmbH	7 550 osaketta
• Pasi Järvenpää	4 226 osaketta
• Markus Mattila	5 747 osaketta

Telestellä ei ollut 31.12.2016 voimassa optio-ohjelmia, eivätkä toimitusjohtaja, Telesten johtoryhmän jäsenet ja heidän määräysvalta-yhteisönsä omistaneet Telesten optioita tai muita osakeperusteisia oikeuksia.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osakeomistukset luetellaan tilinpäätöksen liitetiedoissa osiossa "Lähipiiritapahtumat".

Vuonna 2016 Teleste ei ole tehnyt lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat olleet Telesten kannalta olennaisia ja poikenneet Telesten tavanomaisesta liiketoiminnasta tai olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

Telesten hallitus päätti 5.2.2015 uudesta pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelyn perustamisesta tarjottavaksi yhtiön avainhenkilöille ("LTI 2015"). LTI 2015:n tavoitteena on yhdenmukaistaa avainhenkilöiden intressit Telesten osakkeenomistajien intressien kanssa aikaansaamalla avainhenkilöiden pitkäaikainen osakeomistusintressi yhtiössä ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä sekä tukea suoritusperusteista toimintakulttuuria, sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota avainhenkilöille kilpailukykyinen kompensatio erinomaisista suorituksista.

LTI 2015 koostuu kolmesta vuosittain alkavasta ohjelmasta, joissa on kolme pääelementtiä: sijoittaminen Telesten osakkeisiin edellytyksenä avainhenkilön osallistumiselle LTI 2015-järjestelyyn, yllä mainittuun osakesijoitukseen perustuva lisäosakekannustin kolmen vuoden odotusjaksolla sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma kolmen vuoden ansaintajaksolla.

Kunkin ohjelman alkaminen sekä niiden osallistujien vahvistaminen edellyttää Telesten hallituksen erillistä päätöstä.

Osakesijoitukseen perustuva lisäosakeohjelma (matching share plan) sisältää yksittäisen osallistujan sijoituksen Telesten osakkeisiin sekä lisäosakkeiden suorittamisen vastikkeeksi osakesijoituksesta pitkän aikavälin osakekannustinpalkkiona. Kolmen vuoden odotusjakson jälkeen avainhenkilö saa maksutta yhden lisäosakkeen kutakin sijoittamaansa osaketta kohti.

Suoriteperusteinen lisäosakeohjelma (performance matching plan) sisältää kolmen vuoden pituisen ansaintajakson. Mahdolliset osakepalkkiot suoritetaan, jos hallituksen asettamat ansaintakriteerit saavutetaan.

Sekä ensimmäiseen että toiseen osakeohjelmaan sovellettava ansaintakriteeri on osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR) kolmen vuoden pituisen ansaintajakson aikana. Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle ohjelmaan on edellä mainittu sijoitus Telesten osakkeisiin.

Jos kaikki osallistumiseen oikeutetut henkilöt osallistuvat ohjelmaan täyttämällä osakesijoitusedellytyksen, vuonna 2015 alkaneen ohjelman nojalla osakesijoituksen perusteella suoritettavien lisäosakkeiden määrä on yhteensä enintään noin 65.000 osaketta ja vuonna 2016 alkaneen ohjelman nojalla enintään 53.600 osaketta, ja vuonna 2015 alkaneen suoriteperusteisen lisäosakeohjelman nojalla suoritettavien osakkeiden kokonaismäärä on enintään noin 260.000 osaketta ja vuonna 2016 alkaneen ohjelman nojalla enintään 214.400 osaketta. Jokainen määrä on bruttomäärä, joista vähennetään soveltuvat verot ja jäljelle jäävä nettomäärä jaetaan osallistujille Telesten osakkeina.

Hallitus hyväksyi 37 avainhenkilöä oikeutetuiksi osallistumaan LTI 2015:n ensimmäiseen kolmivuotiseen ohjelmaan ja 42 avainhenkilöä LTI 2015:n toiseen kolmivuotiseen ohjelmaan.

Tarkastustoiminta ja tilintarkastajan palkkiot

Telesten tilintarkastajan toimikausi päättyi ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Telesten yhtiökokous valitsi 7.4.2016 yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Yhtiön päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Petri Kettunen.

Lakisäätelysten tehtäviensä lisäksi tilintarkastajat raportoivat havainnoistaan Teleste Oy:n hallitukselle sekä osallistuvat vähintään kerran vuodessa hallituksen kokoukseen.

Vuonna 2016 Teleste-konsernin tilintarkastuskustannukset olivat yhteensä 180 000 euroa, josta KPMG:n osuus oli 168 000 euroa. Lisäksi KPMG:hen kuuluvat yksiköt ovat tarjonneet Teleste-konserniin kuuluville yhtiöille muuta neuvontaa yhteensä 70 000 euron arvosta ja muut kuin KPMG:hen kuuluvat tilintarkastajat 31 000 euron edestä.

Sisäpiirihallinto

Teleste on noudattanut 1.3.2000 alkaen Nasdaq Helsinki Oy:n hallituksen hyväksymää sisäpiiriohjetta siinä muo-

dossa kuin se kulloinkin on voimassa. Sisäpiiriohjetta on täydennetty yhtiön sisäisillä ohjeilla.

Markkinoiden väärinkäyttöasetus ((EU) N:o 596/2014, "MAR") tuli voimaan 3.7.2016. MAR-sääntelyn seurauksena Telestellä ei ole enää julkista sisäpiiriä. Julkisen sisäpiirirekisterin viimeinen päivityspäivä oli 2.7.2016.

Teleste pitää pysyvää sisäpiirilueteloa sekä jokaisen hankkeen osalta erikseen tarvittaessa tehtävää hankkoitaista sisäpiirilueteloa. Pysyvässä sisäpiiriluetelossa listataan henkilöt, joilla on aina ajantasainen tieto kaikesta Telesteä koskevasta sisäpiiritiedosta. Kyseisessä sisäpiiriluetelossa ei ole mainittuna henkilöitä.

Hankekohtaiseen sisäpiirilueteloon merkitään henkilöt, jotka työ- tai muun sopimuksen perusteella työskentelevät Telestelle ja saavat yksittäistä hanketta koskevaa sisäpiiritietoa, sekä muut henkilöt, joille Teleste antaa yksittäistä hanketta koskevaa sisäpiiritietoa. Hankkeella tarkoitetaan Telestellä luottamuksellisesti valmisteltavaa, yksilöitävissä olevaa toimenpidekokonaisuutta tai järjestelyä, jonka julkistaminen olisi omiaan olennaisesti vaikuttamaan Telesten rahoitusvälineen arvoon. Toimitusjohtaja arvioi tapauskohtaisesti määritelläänkö valmisteltava asiakokonaisuus tai järjestely hankkeeksi.

Telesten ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi luetaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja. Telesten johtohenkilöillä ja heidän lähipiiriin kuuluvilla on velvollisuus ilmoittaa Telestelle ja Finanssivalvonnalle Telesten rahoitusvälineillä tekemänsä liiketoimet. Teleste tiedottaa erillisellä pörssitiedotteella sille ilmoitetut liiketoimet.

Telesten johtohenkilöiden on suositeltavaa ajoittaa kaupankäynti Telesten liikkeelle laskemilla rahoitusvälineillä ajankohtiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto osakkeen arvoon vaikuttavista seikoista.

Telesten johtohenkilöitä ja osavuosikatsaukseen ja/tai tilinpäätöstiedotteiden laatimiseen osallistuvia henkilöitä velvoittaa ns. suljettu ikkuna, joka kieltää kaupankäynnin tai muun liiketoimen omaan ja/tai toisen lukuun, suoraan tai välillisesti, Telesten liikkeeseen laskemilla rahoitusvälineillä kolmekymmentä (30) vuorokautta ennen osavuosikatsausten ja tilinpäätöstiedotteiden julkistamista. Osavuosikatsaukseen ja/tai tilinpäätöstiedotteiden laatimiseen osallistuviin henkilöihin kuuluvat Telesten muut johtoryh-

män jäsenet kuin edellä määritellyt Telesten johtohenkilöt, IR-vastaava ja controllerit.

Telesten sisäpiirihallinto valvoo sisäpiiriohjeiden noudattamista, pitää yllä sisäpiiriluetteloa sekä luetteloa yhtiön johtohenkilöistä ja heidän lähipiiristään. Telesten sisäpiirivastaavana toimii Telesten varatoimitusjohtaja.

Telesten palveluksessa olevat henkilöt voivat ilmoittaa Telesten sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssi-markkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Sisäinen valvonta

Telesten sisäisen valvonnan tarkoitus on tukea strategian toteuttamista sekä varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, säännösten noudattaminen ja taloudellisen raportoinnin luotettavuus ja oikeellisuus. Sisäinen valvonta perustuu Telesten arvoihin ja yrityskulttuuriin sekä toisiaan tukeviin konserni- ja liiketoimintatason rakenteisiin ja prosesseihin. Konsernin ja liiketoimintayksiköiden johto seuraa sisäistä valvontaa osana normaalia johtamistyötä ja hallitus arvioi ja varmentaa sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden. Liiketoimintayksikön johto keskitetyn controller-toiminnon tukena molemmissa liiketoiminta-alueissa vastaa siitä että sisäisen valvonnan periaatteita noudatetaan alueiden kaikilla tasoilla.

Riskienhallinta

Telesten hallitus hyväksyy konsernin riskipolitiikan, sen periaatteet ja tavoitteet. Riskienhallinnan lähtökohtana ovat Teleste-konsernin strategiset ja liiketoiminnalliset tavoitteet. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen niin, että tavoitteita uhkaavat, liiketoimintaan vaikuttavat olennaiset riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti. Riskienhallintamenetelmät on määritelty ja niillä pyritään ennaltaehkäisemään riskien toteutuminen. Lisäksi vakuutuksilla pyritään kattamaan ne riskit, jotka ovat taloudellisista tai muista syistä järkeviä vakuuttaa. Riskienhallinnassa korostetaan merkittävimpien riskien säännöllistä arviointia ja hallintaa kustannustehokkaalla tavalla. Riskienhallinta tukee liiketoimintaa ja tuottaa päätöksentekoa ja

tavoiteasetantaa tukevaa lisäarvoa liiketoiminnasta vastaavalle johdolle. Osa riskienhallintajärjestelmää on kuukausittainen raportointi, jonka avulla valvotaan erityisesti saatujen tilausten, liikevaihdon, tilauskannan, toimitusten, myyntisaatavien ja kassavirran kehitystä ja sen kautta koko Teleste-konsernin tuloksen kehittymistä. Hallitus käy vuosittain läpi liiketoiminnan keskeiset riskit ja niiden hallinnan. Riskienhallinta on organisoitu osaksi liiketoiminta-alueiden strategista ja operatiivista toimintaa. Riskit raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Telesten riskienhallintajärjestelmä kattaa mm. seuraavat riskiluokat:

- strategiset riskit
- operatiiviset riskit
- taloudelliset riskit
- sidosryhmäriskit
- henkilöriskit
- omaisuus- ja keskeytysriskit

Sisäinen tarkastus

Yhtiössä sisäinen tarkastusyksikkö hoitaa Telesten ja sen tytäryhtiöiden sisäisen tarkastuksen. Tuloksista raportoidaan nimetyille hallituksen jäsenelle minkä lisäksi sisäisen tarkastuksen raportin yhteenvedo esitetään Telesten hallitukselle kaksi kertaa vuodessa. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä valittujen toimintojen tehokkuutta sekä ehdottaa kehitystoimenpiteitä näiden osalta. Tarkastuksen toteutuksessa käytetään tarvittaessa hyväksi tarkastusyksikön ulkopuolisten tahojen asiantuntemusta. Lisäksi sisäinen tarkastus hoitaa johdon antamia erityistehäviä. Sisäinen tarkastus kattaa kaikki organisaatiotasot. Ulkoinen tilintarkastaja osallistuu sisäisen tarkastuksen painopistealueiden valitsemiseen ja tulosten arviointiin.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat yllä kuvattuihin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisiin periaatteisiin. Talousjohtaja on vastuussa taloudellisen raportointiprosessin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmistä.

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta on luotu kuvaamalla raportointiprosessi, kartoittamalla sen olennaiset riskit ja määrittelemällä kontrollipisteet riskiarvioinnin pohjalta. Kontrollit kattavat koko raportointiprosessin tytäryhtiöiden kirjanpidosta kuukausi-, kvartaali- ja vuosiraportointiin. Kontrolleja on rakennettu sisään raportointijärjestelmiin tai ne ovat tyyppiltään esimerkiksi täsmäytyksiä, johdon suorittamia tarkastuksia tai määriteltyjä toiminta- ja menettelytapoja. Talousjohtaja vastaa siitä, että kullekin kontrollille on erikseen määritetty vastuuhenkilö, joka huolehtii kontrollin toteuttamisesta ja tehokkuudesta. Raportoinnin ohjeet (Group Accounting Manual) asettavat standardit taloudelliselle raportoinnille. Julkistettavat taloudelliset raportit käsitellään ennen julkistamista johtoryhmässä ja hallituksessa. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa ulkoisen vuositalousraportoinnin oikeellisuuden.

Konserni numeroina 2012–2016

	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014	IFRS 2013	IFRS 2012
Tuloslaskelma ja tase:					
Liikevaihto, Meur	259,5	247,8	197,2	192,8	193,9
Muutos %	4,8	25,7	2,3	-0,6	5,6
Viennin ja ulkomaan toimintojen osuus, %	93,3	95,1	92,5	93,2	93,4
Liiketulos, Meur	15,6	14,3	11,1	11,0	10,9
% liikevaihdosta	6,0	5,8	5,6	5,7	5,6
Tulos rahoituserien jälkeen, Meur	14,8	13,9	10,8	10,7	10,1
% liikevaihdosta	5,7	5,6	5,5	5,5	5,2
Tulos ennen veroja, Meur	14,8	13,9	10,8	10,7	10,1
% liikevaihdosta	5,7	5,6	5,5	5,5	5,2
Tilikauden tulos, Meur	11,8	11,0	8,5	8,1	6,7
% liikevaihdosta	4,6	4,4	4,3	4,2	3,5
Tuotekehitysmenot, Meur	11,1	11,0	10,3	10,0	11,2
% liikevaihdosta	4,3	4,4	5,2	5,2	5,8
Investoinnit, Meur	5,5	16,9	3,7	6,3	3,3
% liikevaihdosta	2,1	6,8	1,9	3,3	1,7
Korollinen vieras pääoma, Meur	30,6	33,0	24,4	24,3	22,1
Oma pääoma, Meur	84,4	77,5	70,7	65,6	60,6
Taseen loppusumma, Meur	162,1	164,5	132,5	124,3	120,2
Henkilöstö ja tilauskanta:					
Henkilöstö keskimäärin	1 514	1 485	1 302	1 306	1 326
Tilaukanta, Meur	26,9	42,2	15,2	13,1	17,0
Saadut tilaukset, Meur	244,3	251,3	199,3	188,9	189,7
Tunnusluvut:					
Oman pääoman tuotto-%	14,6	14,9	12,5	12,9	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	14,8	14,2	12,2	13,0	13,0
Omavaraisuusaste %	52,5	48,3	53,4	52,7	50,5
Nettovelkaantumisaste %	25,0	26,3	9,5	13,8	13,7
Osakekohtainen tulos, eur	0,65	0,61	0,48	0,47	0,38
Osakekohtainen tulos laimennettuna, eur	0,65	0,61	0,48	0,46	0,38
Osakekohtainen oma pääoma, eur	4,66	4,28	3,94	3,73	3,48

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Oman pääoman tuotto:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen oma pääöma (keskim. kauden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto:	$\frac{\text{Tilikauden tulos rahoituserien jälkeen + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskim. kauden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste:	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste:	$\frac{\text{Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset - korolliset saamiset}}{\text{Oma pääöma}} \times 100$
Osakekohtainen tulos:	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen laimennettu tulos:	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva laimennettu kauden voitto}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden laimennetun lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen oma pääöma:	$\frac{\text{Taseen oma pääöma}}{\text{Osakkeiden kappalemäärä - omien osakkeiden määrä tilikauden lopussa}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E):	$\frac{\text{Pörssikurssi vuoden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto:	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Pörssikurssi vuoden lopussa}}$

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Sijoittajasuhteet

Yhtiön sijoittajasuhteista vastaa toimitusjohtaja Jukka Rinnevaara. Toimitusjohtajan lisäksi yhtiön ylin johto on sitoutunut palvelemaan pääomamarkkinoiden eri osapuolia.

Viestinnän tavoitteet ja periaatteet

Viestinnän tavoitteena on välittää kaikille markkinaosapuolille tasapuolisesti oikeaa ja merkityksellistä tietoa, joka tukee yhtiön osakkeen oikeaa arvonmuodostusta. Viestinnässään Telesten periaatteita ovat ajantasaisuus, todenmukaisuus ja yhtäaikaisuus. Säännöllisen taloudellisen viestinnän kulmakivinä ovat lisäksi julkaistujen tietojen johdonmukaisuus ja jatkuvuus.

Telesten johto tapaa talouskatsausten julkistusten yhteydessä järjestettävissä tiedotustilaisuuksissa analytiikoita, sijoittajia ja median edustajia. Kaikissa sijoittajatapaamisissa annetut tiedot yhtiön strategiasta, kehityksestä tai taloudellisesta tilanteesta perustuvat aiemmin julkistettuihin tietoihin.

Yhtiön tiedonantopolitiikka päivitettiin vuonna 2016. Pörssitiedotteiden muodossa yhtiö julkistaa jatkossa vain merkittävimmät tilaukset. Teleste arvioi tapauskohtaisesti kunkin tilauksen osalta, täyttääkö tilaus pörssitiedottamisen kriteerit. Tämän lisäksi Teleste julkaisee säännöllisesti sijoittajautisia ja lehdistötiedotteita liiketoimintaansa liittyvistä uutisista ja tilauksista, joiden arvioidaan kiinnostavan yhtiön sidosryhmiä, mutta jotka eivät täytä pörssitiedottamisen kriteerejä.

Yhteystiedot

Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja
Tiina Vuorinen, IR- ja lehdistöpalvelut
Puh. (02) 2605 611
Sähköposti: investor.relations@teleste.com

Osakkeen perustiedot

Teleste Oyj on listautuneena Nasdaq Helsinki Oy:ssä Teknologia-toimialaluokassa. Vuoden 2016 lopulla tehdyssä

tarkastelussa Teleste nostettiin markkina-arvoltaan mid cap -ryhmään.

Tietoja osakkeesta:

Listalle	30.3.1999
ISIN-koodi	FI0009007728
Kaupankäyntitunnus	TLT1V
Reuters-tunnus	TLT1V.HE
Bloomberg-tunnus	TLT1V.FH
12 kuukauden ylin	10,24
12 kuukauden alin	7,29
Kaikkien aikojen ylin (7.9.2000)	39,00
Kaikkien aikojen alin (12.12.2008)	1,90

Taloudellisen informaation julkaisu

Teleste julkaisee vuosittain tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen, kaksi osavuosisikatsausta ja puolivuosisikatsauksen. Julkaisut sekä pörssitiedotteet ovat luettavissa suomeksi (virallinen kieli) ja englanniksi yhtiön kotisivuilla. Internet-sivuilla olevan tiedotepalvelun kautta voi lisäksi tilata yhtiön pörssitiedotteet suoraan omaan sähköpostiin. Vuosikertomus on luettavissa ns. e-letterinä sekä pdf-muotona yhtiön internet-sivuilla.

Taloudellisten katsausten julkistuksien yhteydessä järjestettävissä tiedotustilaisuuksissa Teleste tapaa yhtiötä seuraavia instituutionaalisia sijoittajia, analytiikoita sekä median edustajia.

Taloudelliset tiedotteet vuonna 2017:

Osavuosisikatsaus tammikuu–maaliskuu	4.5.2017
Puolivuosisikatsaus tammikuu–kesäkuu	10.8.2017
Osavuosisikatsaus tammikuu–syyskuu	9.11.2017
Tilinpäätöstiedote	8.2.2018

Osakasrekisteri

Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Osakasrekisterin ylläpitää Euroclear Finland Oy:n.

Osakkeenomistajien tulee ilmoittaa arvo-osuustilinsä pitäjälle osoitteenmuutoksista, osingonmaksua varten ilmoitetun pankkitilin numeron muutoksista sekä muista osakeomistukseen liittyvistä seikoista.

Yhtiökokous

Teleste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 6.4.2017 klo 15.00 alkaen Finlandia-talon Helsinki-salissa, osoitteessa Mannerheimintie 13 e, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuminen ja äänilippujen jako alkaa klo 14.00.

Osallistumisoikeus ja ilmoittautuminen

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on maanantaina 27.3.2017 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään perjantaina 31.3.2017 kello 16.00.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Telesten sivuilla olevan internet-palvelun kautta,
- sähköpostitse osoitteeseen investor.relations@teleste.com,
- puhelimitse numeroon (02) 2605 611 maanantaista perjantain klo 09.00–16.00; tai
- kirjeitse osoitteeseen Teleste Oyj, Tiina Vuorinen, PL 323, 20101 Turku.

Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajan Teleste Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitileillä olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkupe-
räisinä osoitteeseen Teleste Oyj, Tiina Vuorinen, PL 323,
20101 Turku, viimeistään 31.3.2017 kello 16.00 men-
nessä.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon 27.3.2017. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon viimeistään 3.4.2017 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien tilapäistä rekisteröitymistä osaksluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osaksluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Muut tiedot

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Osinkopolitiikka

Telesten tavoitteena on olla kiinnostava sijoituskohte, jossa sekä sijoituksen arvonnousu että osinkotuotto muodostavat kilpailukykyisen kokonaisuuden. Vuosittaisen osinkoehdotuksen hallitus perustelee huomioiden kannattavuuden, rahoitustilanteen sekä kannattavan kasvun edellyttämät investointitarpeet.

Osingonjakoehdotus vuodelle 2016

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,25 euroa osakkeelta muille kuin yhtiön hallussa oleville omille osakkeille. Osinko maksetaan osakkeelle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 10.4.2017

on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon. Osinko maksetaan 19.4.2017.

Osingonmaksu

Yhtiökokous	6.4.2017
Osingon irtoamispäivä	7.4.2017
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	10.4.2017
Osingon maksupäivä	19.4.2017

Osinkohistoria, eur

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0,12	0,14	0,17	0,19	0,20	0,23	0,25*

* hallituksen ehdotus

Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle ja muuta lisätietoa yhtiökokouksesta saatavilla yhtiön kotisivuilta osoitteessa: www.teleste.com/yhtiokokous.

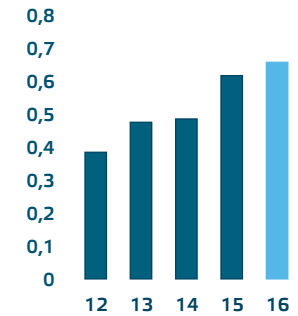
Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä yhtiön internet-sivuilla viimeistään 20.4.2017 alkaen.

Osakekohtaiset tunnusluvut

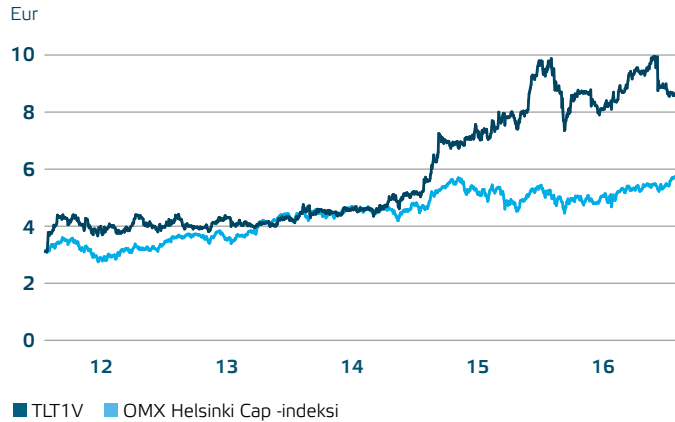
	2016	2015	2014	2013	2012
Ylin vaihtokurssi, eur	10,24	9,88	5,29	4,47	4,44
Alin vaihtokurssi, eur	7,29	5,32	4,25	3,78	3,04
Tilikauden päätöskurssi, eur	8,86	9,80	5,27	4,25	4,17
Tilikauden keskiarvo, eur	8,69	7,42	4,67	4,17	3,98
Hinta/voitto suhde (P/E)	13,6	16,1	11,0	9,1	10,8
Osakekannan markkina-arvo, Meur	160,6	177,6	98,7	79,6	78,1
Pörssivaihto, Meur	30,6	24,6	10,9	9,2	10,8
Pörssivaihto, miljoonaa kappaletta	3,5	3,3	2,3	2,2	2,7
Pörssivaihto, % osakekannasta	18,5	17,5	12,5	11,7	14,4
Tilikauden osakkeiden keskiarvo, kpl	18 985 588	18 985 588	18 918 869	18 743 507	18 728 590
Tilikauden lopun osakkeiden määrä, kpl	18 985 588	18 985 588	18 985 588	18 816 691	18 728 590
Tilikauden osakkeiden keskiarvo laimennettuna, kpl, ilman omia osakkeita	18 169 002	18 036 667	17 729 215	17 513 799	17 688 527
Tilikauden lopun osakkeiden määrä laimennettuna, kpl, ilman omia osakkeita	18 216 369	18 121 635	17 795 934	17 838 599	17 709 672
Osingonjako, Meur	4,5	4,2	3,6	3,3	3,0
Osakekohtainen osinko, eur	0,25*	0,23	0,20	0,19	0,17
Osinko tuloksesta, %	38,3	37,7	41,7	40,8	44,5
Efektiiivinen osinkotuotto, %	2,8	2,3	3,8	4,5	4,1

* Hallituksen esitys

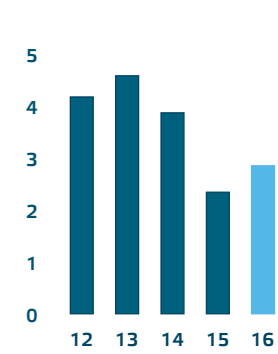
Osakekohtainen tulos,
Eur

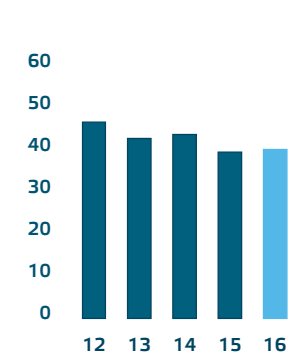
Kurssikehitys 2012–2016

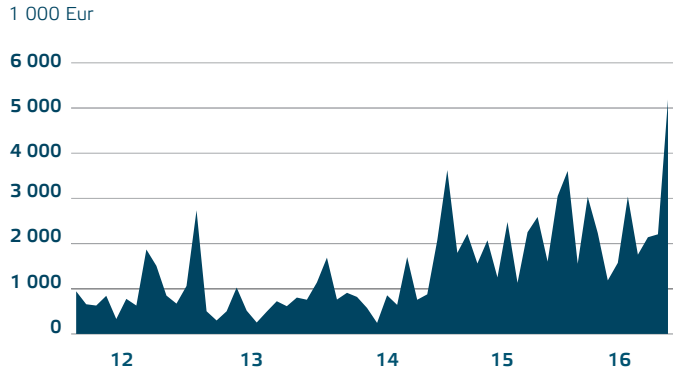
Efektiivinen osinkotuotto, %

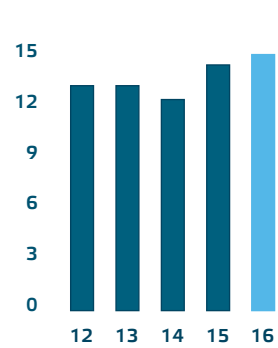
Osinko tuloksesta, %

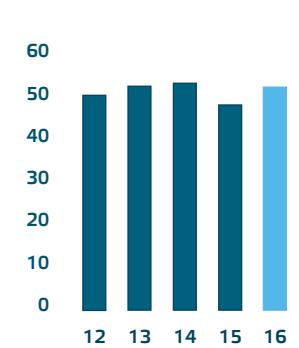
Osakkeen kuukausivaihto 2012–2016

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Omavaraisuusaste, %

TELESTE OYJ

Postiosoite: PL 323, 20101 Turku

Käyntiosoite: Telestenkatu 1, 20660 Littoinen

Puhelin (vaihe): (02) 2605 611

Faksi (02) 2605 812

www.teleste.com

Y-tunnus 1102267-8

www.facebook.com/telestecorporation

twitter.com/telestecorp

www.linkedin.com/company/teleste

www.slideshare.net/telestecorporation

www.youtube.com/telestecorporation

Telesten Internet-sivut ovat responsiiviset ja sellaisenaan mobiililaitteille optimoidussa muodossa.